דבר

יום ראשון, כ"א בחשון תשמ"ז, 23 בנובמבר 1986 • גליון 1[illegible]971

היום 12 עמודים • המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

- המאבק על תקציב הבטחון/טלי זלינגר ושלמה קרמר
- כס המשפט וכורסת המנהלים/מנחם מרון ודן הלפרין
- פולין: ראיון עם צ'רנקייביץ/זאב סטרומינסקי
- יצחק בדנר; ריטה קוך (וינה); דן שחר (רומא)
- תיירות ותעופה (עמ' 5); מדע ורפואה (עמ' 11)
- ספורט מוגדל (עמ' 10–9); בידור (עמ' 12)

מזג האויר

מעונן חלקית עד בהיר.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 5–16, תל־אביב: 11–22, חיפה: 10–22, רמת־הגולן: 6–18, צפת: 4–14, טבריה: 11–21, נצרת: 8–20, עפולה: 7–23, שומרון: 6–19, לוד: 7–22, ירדן: 8–24, עזה: 10–22, באר־שבע: 5–23, אילת: 12–25 מעלות.

אלפים יבואו היום להזדהות עם בית־שמש; מו"מ למכירת מפעל המנועים לוורטהיימר

מאת יוסי מלמן, יקיר צור ושלמה קרמר, סופרי „דבר"

משרד ראש הממשלה מנהל בימים האחרונים מגעים עם התעשיין סטף ורטהיימר בעל מפעל „ישכר" מנהריה על רכישת מפעל „מנועי בית־שמש". המגעים מתנהלים באמצעות עמוס רובין יועצו לענייני כלכלה של ראש הממשלה. היום תושבת העיירה בית־שמש כולה ובמקום תיערך עצרת בהשתתפות אלפי עובדים מעיירות הסביבה נגד סגירת המפעל.

יצחק שמיר ידווח הבוקר לממשלה על המגעים ועל התנגדותו לסגירת המפעל, ולמינוי כונס נכסים. שמיר תומך במכירת המפעל ליזמים פרטיים.

נראה, כי צפויה החלטה של הממשלה נגד סגירת המפעל בתקווה שהמגעים עם סטף ורטהיימר ויזמים אחרים מישראל וארה"ב יימשכו.

פקיד בכיר באוצר אמר אמש לסופר „דבר", כי המפעל יגרוף הפסדים גם אם יימכר ליזם פרטי והפסדים אלה ייפלו על כתפי הממשלה. לדבריו, בכל מקרה יש הכרח לפטר לפחות 200 עובדים

המערך מתנגד

יו"ר סיעת המערך ח"כ רפי אדרי שיגר מכתבים לכל שרי מפלגת העבודה ובהם הזכיר לשרים, כי סיעת המערך החליטה שעליהם להצביע בממשלה נגד ההצעה למנות כונס נכסים למפעל „מנועי בית־שמש".

ח"כ אדרי, שהוא גם יו"ר הנהלת הקואליציה, הודיע כי אם הממשלה תחליט למנות כונס נכסים למפעל „מנועי בית שמש", הוא יכנס דיון דחוף של הנהלת הקואליציה על פי דרישתם של חברי כנסת רבים מכל סיעות הקואליציה

קצב: לא ייסגר

שר העבודה והרווחה משה קצב, אמר בפגישה שקיים בסוף השבוע עם פועלי מפעל „מנועי בית שמש", כי הממשלה לא תחליט על סגירת המפעל בישיבתה היום.

בתום סיור שערך במפעל אמר השר קצב למאות העובדים, כי התרשם משיחות עם בקיאים בנושא, שלמפעל המנועים יש זכות קיום כלכלית. לדבריו, המפעל מצויד בטכנולוגיה חדישה ומתוחכמת, ידע ומוניטין, ובניהול נבון הוא יצדיק עצמו מבחינה כלכלית

בית־שמש משובתת

העיירה בית שמש תושבת היום מכל פעילות לקראת ישיבת הממשלה האמורה להכריע היום בגורלו של מפעל „מנועי בית־שמש".

בתי ספר, מפעלים ומוסדות ציבור ייסגרו וכל תושבי העיירה יתכנסו לעצרת מיוחדת. המאורגנת על־ידי המועצה המקומית ומועצת הפועלים, שתתקיים באמפיתיאטרון של בית שמש. לעצרת הוזמנו תושבי עיירות הפיתוח ופועלים ממפעלי הסביבה וצפוים לבואם של כ־100 אוטובוסים.

משעות הבוקר המוקדמות יתפרשו כ־200 מעובדי „מנועי בית שמש" ושלטים בידיהם לאורך כביש תל־אביב – ירושלים, מצומת שער הגיא ועד לכניסה לירושלים. השרשרת הזה תקדם את פניהם של שרי הממשלה העולים לבירה לישיבת הממשלה. שאר עובדי המפעל יתמקמו ברחבת ההפגנות מול משרד ראש הממשלה לקראת ישיבת הממשלה.

אמש התקיימה במפעל עצרת הזדהות שבה נטלו חלק חברי כנסת, אישי ציבור וראשי ההסתדרות. עובדי המפעל הגיעו לעצרת ממקומות מגוריהם, ונשארו ללון במפעל.

עובדי „מנועי בית שמש" הודיעו בתוך כך, כי יחריפו את צעדי המחאה שלהם, אם הממשלה תאשר את החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה למנות כונס נכסים למפעל או לסגור אותו.

אנשי מטה המאבק של המפעל מסרו, כי בדעת העובדים לפתוח במקרה כזה בשביתת רעב.

ההסתדרות מזהירה

מועצות הפועלים ברחבי הארץ

(המשך בעמ' 2)

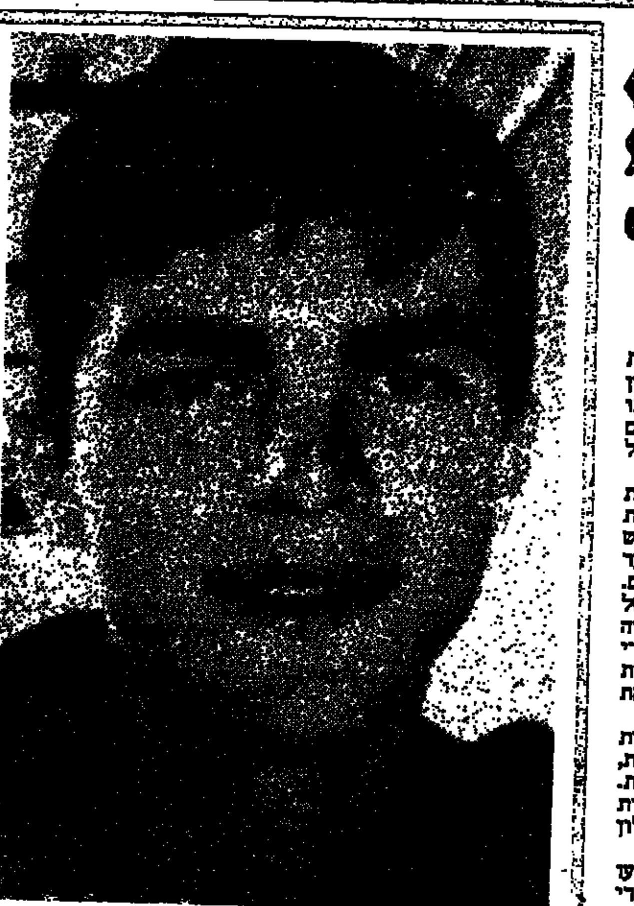

החייל הנעדר יאניק בלאיס. (צילום: יצחק הררי)

חייל ירושלמי נעדר

נראה לאחרונה לפני שבוע בתחנת „אגד" בדרך ליחידתו

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר" בירושלים

חייל ירושלמי נעדר זה שבוע ימים, לאחר שיצא מביתו בדרך ליחידתו הצבאית.

ביום א' שעבר יצא יניק בלאיס, מביתו שבשכונת גילה בירושלים ליחידתו הצבאית, הוא נראה לאחרונה בתחנת „אגד" בירושלים, כשהוא לבוש מדים ונושא עמו רובה „גליל".

יניק בלאיס לא הגיע ליחידתו ואתמול פנתה המשטרה הצבאית וחקירת למשטרת ירושלים, שפתחה בחקירה לנסיבות העלמו של החייל.

יניק בלאיס הוא בעל שיער שחור קצר וחלק, גובהו 1.90 מ', עיניו שחורות.

נסיבות היעלמותו אינן ברורות עדיין.

עוד מכונית של ערבי תושב ירושלים שהוצתה ביום ו'. (צילום: יצחק הררי)

מאות שוטרים יאבטחו הבוקר תהלוכת האבל לאליהו עמדי

ביום ו' יידו בשכונת שמואל הנביא אבנים במכוניות ערביות – אתמול היה שקט

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר" בירושלים

מאות שוטרים יאבטחו הבוקר את תהלוכת האבל לזכרו של אליהו עמדי, שנרצח בשבת שעברה בעיר העתיקה בירושלים.

משטרת ירושלים אישרה להוציא אל עמדי לקבר, תהלוכה. אבל, שתצא בשעה 10.00 בבוקר מבית הוריו בשכונת שמואל הנביא לבית הקברות בהר הזיתים, שם נקבר עמדי. משטרת ירושלים נערכת בכוננות מיוחדת, מחשש שתהלוכת האבל תלווה בליבוי יצרים, ובהתנכלויות לעוברי־אורח ערבים או לאנשי המשטרה.

במשך השבת שרר שקט בשכונת שמואל הנביא ולא נרשמו תקריות מיוחדות. ביום ו' בצהריים עברה תפילת המוסלמים במסגדי הר הבית בשקט, תחת עיניהם הפקוחות של מאות שוטרים ששמרו על הסדר ומנעו התפרעויות.

(המשך בעמוד 2)

„יו. אס. ניוז אנד וורלד ריפורט" טוען:

ארה"ב ביטלה התנגדותה למהלומת מנע נגד סוריה

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ממשל רייגן ביטל בחשאי את התנגדותו למהלומה צבאית מונעת של ישראל נגד סוריה, כך טוען השבועון האמריקאי „יו. אס. ניוז וורלד ריפורט" בגליונו המתפרסם היום.

השבועון מבסס במקור לידיעה „מקורות המקורבים לשירותי המודיעין של ישראל". ההחלטה נתקבלה – על פי השבועון – בעקבות מעורבותה של סוריה בנסיון פיצוץ מטוס אל־על בלונדון.

עם זאת מציין השבועון, כי מהלומה ישראלית נגד סוריה אינה סבירה בשל תווה והידידות שיש לסוריה עם ברה"מ, המאיים להפוך סכסוך ישראלי־סורי לעימות בין־גושי.

אנוואר נוסייבה. (צילום: יצחק הררי)

מת אנוואר נוסייבה

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר" בירושלים

אנוואר נוסייבה, אחד מראשי הציבור הבולטים בשטחים ודמות ידועה בהנהגה הפלשתינית הירדנית מאז שנות ה־40 – מת אתמול בירושלים.

אנוואר נוסייבה, שמת בגיל 74, נולד בירושלים לאחת המשפחות המוסלמיות המיוחסות והעשירות. הוא למד משפטים והיה אחד ממקורבי המופתי הג' אמין אל חוסייני. בין השניים היו גם קשרי משפחה.

בשנות ה־40 היה בין יוזמי ומקימי משרדי ההסברה של ערביי הארץ ונשא לאשה את בתו של יעקב גוסיין חבר הוועד הערבי העליון מרמלה.

בקרבות 1948 נפצע נוסייבה קשה מהתפוצצות ורגלו נקטעה. תקופה קצרה שהה בעזה, שם שימש כמזכיר ממשלת „כל פלשתין", שהוקמה על־ידי אנשי המופתי כדי לייצג את ערביי ארץ ישראל. אחרי התפוררות הממשלה חזר למזרח ירושלים וזמן מה נחשב כפעיל האופוזיציה לשלטונו של המלך עבדאללה, שסיפח את הגדה המערבית לממלכת ירדן.

(המשך בעמ' 2)

הנשק הישראלי לאיראן בספטמבר 1985 נשלח בלי אישור מארה"ב – העיד קייסי

פקיד ישראלי בכיר ל„ניו־יורק טיימס":

קציני צבא איראנים שקשרו קשרים חשאיים עם ישראל הוצאו להורג בידי המשטר

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – קציני צבא איראנים, שקשרו קשרים חשאיים עם ישראל, הוצאו להורג על־ידי משטר חומייני בשנים האחרונות – כך מסר לכתב ה„ניו־יורק טיימס" בישראל פקיד ישראלי בכיר.

הפקיד פירט באזני הכתב את גרסתה של ישראל לתפקידה במגעים החשאיים עם איראן.

הפקיד הבכיר אמר, כי כל רצונה של ישראל היה לסייע לארה"ב ולא לקדם את האינטרסים של עצמה. על פי התיאור, שהתפרסם אתמול ב„ניו־יורק טיימס", החל סיפור הקשר האיראני בשנת 1979, כשהמודיעין הישראלי הצליח ליצור קשר עם קצינים בצבא האיראני וגורמים אחרים בטהראן. מטרת הקשרים היתה חידוש הברית האסטרטגית בין איראן לישראל מימי השאה ודאגה ליהודי איראן.

ראש הממשלה דאז מנחם בגין הורה לשלוח משלוחים קטנים של נשק וחלקי חילוף, משלוחים שהגיעו לשיאם במשלוח של צמיגים למטוסי „פאנטום" שבשימוש חיל האוויר האיראני. ישראל טוענת כי המשלוחים נעשו בהסכמה בשתיקה של ארה"ב, אך פקידים

(המשך בעמ' 2)

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מנהל סוכנות הביון המרכזית האמריקאית ויליאם קייסי אמר שלשום בעדויות שמסר בפני ועדות המודיעין של הסנאט ובית הנבחרים, כי משלוח הנשק הישראלי לאיראן בספטמבר 1985 נעשה שלא באישור ארה"ב וכי וואשינגטון נודעה בישראל על המשלוח.

ההשערה בוואשינגטון היא, כי המשלוח הישראלי בספטמבר 1985 היה תוצאה של אי־הבנה, שאירעה בשיחה בין דוד קמחי לבין מקפרליין. קמחי הבין, בטעות כנראה, כי מקפרליין אישר את המשלוח.

קייסי מסר עוד בעדותו, כי איראן שילמה 12 מיליון דולר תמורת משלוחי הנשק האמריקאים. הכסף נמסר לחשבון בנק בשווייץ, וישראל השתמשה בו כדי לרכוש חזרה מארה"ב ציוד שמסרה לאיראן.

המדובר ב־2,008 טילי נ"ט מסוג „טאו" וב־235 טילי נ"מ מסוג „הוק".

גדעון קין, סופר „דבר" בצרפת, מוסר: פאריס (מיוחד ל„דבר"). – צרפת הכחישה „בכל תוקף", כי סיפקה נשק לאיראן. בתגובה לידיעות בעתון „לוס אנג'לס טיימס" אמר משרד ההגנה הצרפתי, כי שום בקשה לספק נשק לאיראן לא טופלה ולא אושרה במוסדות המתאימים.

מזכיר איגוד הימאים הדני מצהיר:

רבין שקרן אם הוא מכחיש שספינות דניות נשאו נשק מנמל אילת לנמל איראני

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר"). – מזכיר איגוד הימאים הדני הנריק ברלאו הזמין את שר הבטחון יצחק רבין לסור למשרדי איגוד הימאים ולראות במו עיניו מסמכים המעידים על כך שאניות דניות הובילו נשק מישראל לאיראן. קודם לכן ערער שר הבטחון יצחק רבין על הודעתו של איגוד הימאים בדבר מעורבות כזו של אניות דניות בפרשת מכירת הנשק לאיראן וקרא לו להוכיח את דבריו בצורה משכנעת.

„רבין שקרן אם הוא אומר שספינות דניות לא השיטו נשק מאילת לנמל בנדר עבאס", אמר מזכיר האיגוד. המסמך שעליו מסתמך מזכיר איגוד הימאים הוא יומן שנכתב על־ידי ימאי באנייה „ארקטיס סי". בתאריך 13.5.86 כותב הימאי ביומנו: „העמסנו היום חומרי נפץ וכרזות, ובקיצור, נשק". אותו הימאי גם צילם 70 מיכלים עם נשק על סיפון האנייה.

גם בטלוויזיה הדנית הופיע ביום ו' ימאי, שסיפר כי היה באילת בנסיבות מסתוריות וכי הועמסו שם מיכלים ממוספרים ללא מען יעד. „לפני שהגענו לאילת כוסינו בצבע כל סימן היכר של האנייה, השארנו רק את שם נמל הבית – קופנהאגן" הוא סיפר.

שמועות עקשניות בוואשינגטון על הדחות בעקבות הפרשה האיראנית

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – צמרת הממשל האמריקאי המשיכה גם אתמול לעסוק במלחמות פנימיות ובהאשמות הדדיות על רקע פרשת הנשק האיראנית.

הבית הלבן ממשיך להכחיש, כי צפויים זעזועים וחילופי אישים בצמרת הממשל, אולם בוואשינגטון רווחות שמועות שונות על הרחקתם של אישים מצמרת הממשלה.

על פי אחת הידיעות, דרשו מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ וראש המטות המשולבים האדמירל ויליאם קראו את פיטוריו של יועץ הבית הלבן לבטחון לאומי ג'ון פוינדקסטר. דובר הבית הלבן הכחיש את הידיעה ואמר, כי הנשיא רייגן רוצה בהמשך כהונתו של פוינדקסטר.

ידיעה אחרת אומרת, כי רעיית הנשיא ננסי רייגן הביעה כעס רב על התנהגותו בשבועיים האחרונים של ג'ורג' שולץ, שפתח ביקורת גלויה על העסקה האיראנית וניסה להציג את עצמו כמי שלא ידע עליה פרטים ברורים.

שולץ הודה שלשום, כי נכח בשתי ישיבות מכוסות עם הנשיא רייגן ויועצים אחרים שבהן נדונו פרטי העסקה האיראנית. הוא סירב עם זאת להגיב על דבריו של רוברט מקפרליין, כי שולץ דווח בפרטים ובאורח שוטף על המגעים עם איראן. בשבוע שעבר ניסה שולץ הודעה שהוקראה על־ידי דובר מחלקת המדינה, ובה נמסר כי מזכיר המדינה קיבל דיווחים חלקיים בלבד.

בצמרת האמריקאית נמשכה גם ביקורת נגד ראש הסגל של הבית הלבן דונאלד רייגן. נטען, כי הוא מנהל את ענייני הבית הלבן באורח חובבני וכי הכשיל מספר פעמים את הנשיא.

דונאלד רייגן מתח בסוף השבוע ביקורת חריפה על רוברט מקפרליין בשל הוראתו של זה, כי העסקה עם איראן היתה טעות. רייגן אמר כי מקפרליין הוא שיעץ להתחיל בעסקה. „כשאתה מקבל עצה מחורבנת, אתה מקבל תוצאות מחורבנות" אמר רייגן.

ראשי הקונגרס תבעו בימים האחרונים את הפסקת „הכרזבות" בצמרת הממשל וכמה מהם תבעו גם בנייה פתרים של צוות הבית הלבן. יו"ר ועדת החוץ של הסנאט ריצ'ארד לוגאר אמר, כי יש להביא לבית הלבן „אנשים בהליגה הלאומית", כדי שיוכלו לייעץ לנשיא.

צבא הפיליפינים חוסם הגישה לתחנות שידור ברחבי המדינה

מאנילה (א.ס.). – כוחות צבא חסמו אתמול את הגישה לתחנות השידור הממשלתית וזו של הכנסיה הקאתולית והגבירו את אמצעי הבטחון בבירה מאנילה בעקבות פגישה ממושכת שקיים שר ההגנה חואן פונסה אנרילה עם מפקדי הצבא הבכירים.

עובד במרכז השידור של הממשלה שבפרבר של מאנילה, אשר בה ממוקמים משדרי הרדיו והטלוויזיה הממשלתיים, אמר כי כמאתיים חיילים הגיעו בשעות הצהריים, הציבו שלוש מכונות ירייה על גג הבניין, וחסמו את כל הכניסות אליה. הוא סיפר עוד, כי סגן מפקד אזור מאנילה אמיליאנו טמפלו אמר לעובדי התחנה כי המבצע היה „רגיל". „למעשה נתפסה התחנה על ידי הצבא בלא שום ירוי כבר", אמר העובד.

אתמול שידרה הטלוויזיה הפיליפינית עוד חמש שעות לאחר שעת הסגירה הרגילה שלה. לא ניתן לקבל כל הסבר. בתחנת השידור של הכנסיה הקתולית נמסר כי 840 חיילים הגיעו אל התחנה בשעות הערב. „לא הייתי אומר שהם השתלטו עלינו", אמר אחד מעובדי התחנה. „הם אמרו לנו שהם באו לאבטח את התחנה מפני השתלטות על ידי המורדים".

בתוך כך נמסר אתמול, כי מדינאי מוסלמי בכיר אשר בא למאנילה כדי להביע את תמיכתו בחוקה החדשה של הנשיאה קוראזון אקינו נורה למוות.

נשיא המדינה חיים הרצוג מתקבל בשובו ממסע באוקיאניה ובדרום־מזרח אסיה על־ידי ראש הממשלה יצחק שמיר ויו"ר הכנסת שלמה הלל. (צילום: מאיר כפיר)

על־אף ביקור הרצוג אין סיכוי לחידוש היחסים עם סרי־לנקה

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר" וכתבי עתים

אין סיכויים לחידוש קרוב של הקשרים הדיפלומטיים בין ישראל לסרי־לנקה – הטעימו אמש מקורות במשרד ראש הממשלה בירושלים. המקורות ציינו עם זאת את חשיבותו של ביקור הנשיא באי.

להערכתם יביא הביקור והפגישה עם נשיא סרי־לנקה להידוק הקשרים בין שתי המדינות ולהעלאת דרג

(המשך בעמ' 2)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל

ישיבת הועד הפועל של ההסתדרות הכללית

תתקיים ביום א' כ"א חשון תשמ"ז 23.11.86 בשעה 10.00, באולם ישיבות הועד־הפועל בקומה 7.

בסדר היום:
1. מפעל „מנועי בית־שמש"
2. הערכות קופת־חולים הכללית
3. שונות

כרטיסי הצבעה והזמנות נשלחו בנפרד.

עדי קידר
מזכיר הועד הפועל

هكذا من الاصل

אסיר ציון אלכסיי מהריק מוכה בידי אסירים פליליים בידיעת השלטונות

מאת זאב סטרומינסקי, סופר „דבר" בגרמניה בון

(מיוחד ל„דבר"). – גורמים סובייטיים בכירים נתנו ככל הנראה את הסכמתם להכאות האכזריות, שסבל לאחרונה אסיר ציון אלכסיי מהריק במחנה העבודה הסובייטי באומסק שבסיביר – כך סיפר לסופר „דבר" אביו של אלכסיי, ולאדימיר מהריק.

מהריק האב, החי בירושלים, ביקר בבון בתום סיור בן עשרה שבועות בארה"ב ובאירופה למען בנו. אלכסיי מהריק, מוסיקאי ומורה לעברית, נעצר במארס השנה ונידון ביוני לשלוש שנות עבודת־כפיה בגין האשמות מזוייפות על החזקת סמים.

מאז מעצרו שהה חמישה חודשים וחצי במעצר־בידוד, ומאז ה־18 באוקטובר לא התקבל ממנו אות־חיים, ומשום כך יש להניח שהוא שוב בבידוד.

מהריק הועבר בסתיו למחנה אומסק והוחזק בו תחילה בצריף מספר 16 הנודע לשמצה. בצריף זה מוחזקים פושעים מסוכנים, שאינם אפילו יוצאים לעבודה בגלל חשש הנהלת המחנה מתקריות עמם. מפקד הצריף אמר לאסירים, שמותר להם להכות את מהריק, משום שאביו חי בישראל. משך שבועיים סבל מהריק מהכאות אכזריות, ורק אז הועבר לצריף שקט יותר.

אשתו נטאשה ניסתה להגיש תלונה משפטית נגד מפקד הצריף, אך באומסק לא נמצא עורך דין המוכן לטפל בנושא. מהריק האב ציין, עם זאת, כי אלכסיי הוא אסיר פוליטי שמקרהו ידוע למנהיגים הסובייטיים. משום כך ברור, שההכאות אושרו מראש על ידי גורם בכיר בק.ג.ב.

בתחילת נובמבר ביקר מהריק האב בכינוס הוועידה האירופית לבטחון ושיתוף פעולה בווינה ונפגש עם נציגי המשלחות של ארה"ב, בריטניה, צרפת, קנדה, הולנד ודנמרק. בבון נפגש עם סגנית נשיא הבונדסטג אנהמרי רנגר, שהיא ידידת ישראל ותיקה, והעביר את החומר על אלכסיי ליו"ר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית וילי בראנדט.

כתב־אישום נגד ועננו יוגש עד אמצע השבוע

הפרקליטות מתכוונת להאשימו בבגידה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

כתב האישום נגד מרדכי ועננו יוגש עד אמצע השבוע.

בקרב הצוות הבכיר במשרד המשפטים, המכין את כתב האישום, מתחזקת המגמה להאשים את ועננו בסעיף הגורס „סיוע לאויב במלחמה", שהוא סעיף הבגידה. על פי סעיף זה, העונש המרבי הצפוי לועננו הוא מוות, אולם יש להניח כי יוטל עליו מאסר עולם.

משפטו של ועננו, יתקיים בבית־המשפט המחוזי בירושלים בדלתיים סגורות. מספר העדים שיוזמנו למשפט יהיה מצומצם.

משפט דמיאניוק עשוי להיפתח כבר ביום ד'

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

אם לא יסכים סנגורו של ג'ון דמיאניוק להארכת מעצרו של מרשו, יחל משפטו כבר ביום ד' הקרוב. זאת לאחר שבראשית השבוע שעבר כבר הוסכם בין אוקונור לבין השופטים, כי הוא יחל ב־19 בינואר.

בסוף השבוע חזר בו אוקונור מהסכמתו זו והודיע לפרקליטות, כי לא יסכים להארכת המעצר של מרשו, מכיוון שאינו מרוצה מצורת עבודתה של הפרקליטות בענייננו של דמיאניוק.

עתה, מאחר והצו להארכת מעצרו של דמיאניוק יפוג ביום ד' הקרוב, מבקשת התביעה להתחיל במשפטו כבר ביום ד', שכן אם לא – ייצא דמיאניוק לחופשי.

הורכבה מערכת בקרת הטיסה במטוס ה„לביא"

המראת הבכורה בעוד כמה שבועות

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר"

בימים אלה הושלמה הרכבת מערכת בקרת הטיסה במטוס ה„לביא". מערכת זו, מתוצרת החברה האמריקאית „ליר זיגלר", נמסרה לתעשייה האווירית באיחור של חמישה־חודשים, והאיחור במסירה גרם לדחיית המראת הבכורה של ה„לביא".

מערכת בקרת הטיסה מיועדת לבדוק ולבקר את 18 מערכות המחשבים המורכבות במטוס. תפקידה לדאוג לכך, שכל המערכות הממוחשבות הללו יהיו בקשר מתואם זו עם זו ושימסרו את הנתונים המדוייקים הדרושים לטייס.

מומחי התעשייה האווירית בודקים עתה את הביצועים של מערכת בקרת הטיסה, ובמקביל הם בודקים את כל המערכות האחרות של המטוס. לאחר שישלמו בדיקות אלו, כנראה תוך כמה שבועות – תיערך המראת הבכורה של מטוס ה„לביא".

אקוואדור לא תרכוש נשק נוסף מישראל

מאת יוסי מלמן, מסופר המדיני של „דבר"

אקוואדור אינה מתכוונת לרכוש בשנים הקרובות נשק מישראל, כך הבהיר שר החוץ שלה סידאן סידאן, שסיים את ביקורו בארץ.

הוא אמר כי ארצו שרויה במשבר כלכלי בגלל ירידת מחירי הנפט והיא אינה יכולה להרשות לעצמה לרכוש ציוד צבאי בתקופה כזו.

אקוואדור היתה המדינה הראשונה שרכשה מטוסי „כפיר" מתוצרת התעשייה האווירית, וחברת התעופה שלה מקבלת שירותי תחזוקה מחטיבת „בדק" של התעשייה האווירית.

רב יחידתי השליך מזון שבושל בשבת

מאת טלי ליפקין, הכתבת הצבאית של „דבר"

רב של יחידה צבאית במילואים הורה להשליך מזון בשלמותו, רק מפני שבושל שלא כדין על אש שהודלקה בשבת. אותו רב גם לא אפשר לחיילי היחידה לרחוץ את כלי האוכל שלהם ביום שישי בערב אחרי הארוחה מחשש לחילול שבת.

נודע, כי במעשהו זה, גרם הרב לבזבוז מרהים של מזון בימים של קיצוץ בתקציב.

טבחי יחידת המילואים הכינו המזון לשבת. בשל פגעי מזג האוויר כבתה האש בכיריים ובסתר הדליק הטבחים את האש. העניין נודע לרב היחידתי וזה הפך את סירי המזון המלאים והשליך את המזון. חיילי וקציני היחידה נאלצו לאסוף מזון מיחידות שכנות. הרב המחמיר גם לא אפשר שטיפת כלי האוכל ביום שישי, אף שהובהר לו כי לחיילי המילואים לא יהיו כלי אוכל לאכילה בשבת.

מת אנואר נוסייבה

(המשך מעמ' 1)

בהדרגה השתלב במוסדות השלטון הירדנים והגיע בהם לתפקידים בכירים. בין השאר שימש חבר פרלמנט, שר הביטוי, שגריר בלונדון ושר ההגנה.

במלחמת ששת הימים החליט נוסייבה להישאר בביתו בירושלים והיה יועץ משפטי של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (אונר"א). מלבד עיסוקיו המשפטיים, ניהל באמצעות בניו חברת בנייה גדולה בנסיבות אבריאבי שבמפרץ הפרסי והיה חבר במועצה המוסלמית העליונה שהוקמה אחרי 1967 במזרח ירושלים.

לפני שנים אחדות מונה לתפקיד יו"ר חברת החשמל המזרח ירושלמית והקדיש לכך את רוב זמנו.

שנים ארוכות נחשב אנואר נוסייבה כמנהיג פלשתיני מהדור הישן הקשור לשלטונות ירדן, אולם בשנים האחרונות הוא נטה יותר ויותר לעמדות ולקשרים עם ראשי אש"ף.

לנוסייבה היו קשרים מצויינים עם אישים ישראלים. הוא נפגש עם לוי אשכול, ניהל שיחות ממושכות עם משה דיין, והיה מיודד עם טדי קולק.

אמש ניסו בני המשפחה ליצור קשרים עם קרובי המשפחה בחו"ל, כדי לתאם את מועד ההלוויה.

רגינה סאלס, בתו של מנהיג התנועה הקומוניסטית בפיליפינים רודולפו סאלס, פונה לקהל מאזינים לפני בית־המשפט במאנילה, שבו נפתח שלשום משפטו של אביה המואשם בהוראות. (צילום: א.פ.)

צרפת ובריטניה חלוקות בדבר הדרך לקידום השלום במזה"ת

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – צרפת ובריטניה תמימות־דעים על הצורך בקידום תהליך השלום במזרח התיכון, אך הן חלוקות בשתי נקודות עיקריות. כך מסתבר בעקבות ביקורה של ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר בפאריס. עתונאים משותפת עם הנשיא מיטראן בארמון האליזה בתום הפסגה הבריטית־צרפתית ביום ו'.

בין הצדדים קיימת הסכמה בדבר הצורך בשיחות בין המלך חוסיין, ישראל ונציגות הפלשתינאים. אמרה תאצ'ר, אך בריטניה פוסלת את אש"ף כנציג הפלשתינאים כל עוד לא יוותר על הטרור ולא יקבל את החלטות 242 ו־338 של מועצת הבטחון.

שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר ראימון אמר בהקשר זה לסופר „דבר", כי צרפת סבורה שעל אש"ף להשתתף בכל מסגרת לשלום במזרח התיכון.

הכל מסכימים על הצורך ב„דיקע בינלאומי" למשא ומתן – אמרה עוד ראש ממשלת בריטניה – אך לא ברור אופיו של רקע זה. הנשיא פרנסואה מיטראן אמר, כי צרפת מציעה ועדה מכינה לועידת שלום בינלאומית במזרח התיכון על בסיס חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון בתוספת הצדדים הנוגעים ישירות לסכסוך. לדבריו, הצעה הצרפתית בנדון, אך בפגישותיו עם מיכאיל גורבאצ'וב התברר לו, כי ההצעות תואמות בנושא הועדה המכינה.

„הייתי חסיד של משא ומתן ישיר בין הנוגעים בדבר", אמר מיטראן, „אבל עם השנים התברר לי שזה לא מעשי".

אלפים יבואו היום

(המשך מעמ' 1)

העובדים במפעלים ומקומות עבודה גדולים ישתתפו בהפגנת ההזדהות עם „מגופי בית שמש" שתתקיים היום בבית שמש. בראש הפעולה ההסתדרותית להזדהות עם עובדי „מגופי בית שמש" עומד גדעון בן ישראל, מרכז המאבק בערי פיתוח.

לדברי גדעון בן ישראל יש עתיד למפעל „מגופי בית שמש", אם יעבור לידי ניהול מתאים. „מסירת המפעל לידי כונס נכסים, משמעותה סגירת המפעל וזו עלולה לפגוע קשות במרקם החברתי־כלכלי של בית שמש", הטעים.

על־אף ביקור הרצוג

(המשך מעמ' 1)

היחסים הדיפלומאטיים בעתיד הרחוק. זה כשנתיים יש לישראל משרד אינטרסים בקולומבו, והיא מיוצגת שם על־ידי דיפלומאט, היושב בשגרירות ארה"ב.

לפני כמה חודשים נועד בפאריס ראש הממשלה דאז שמעון פרס עם נשיא סרי־לנקה. על פי פרסומים בעתונות הבינלאומית, מאמנים מומחים מישראל את כוחות הבטחון של סרי־לנקה בשיטות לחמה נגד גרילה, וכמה ספינות משמר מדגם „דבורה" נמכרו לחיל הים של סרי־לנקה.

מדיניות ישראלית חדשה

עם שובו ממסעו במזרח הרחוק ובאוקיאניה קרא הנשיא הרצוג להנהגת מדיניות ישראלית חדשה כלפי המזרח הרחוק. „דרושה לנו עתה מדיניות מזרחית חדשה", אמר הנשיא בטקס קבלת הפנים הממלכתי, שנערך בנמל התעופה בן־גוריון.

את פניו של הרצוג ורעייתו קיבלו ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא מקומו שמעון פרס, שרי ממשלה, הרמטכ"ל, מפכ"ל המשטרה, נציגי הדתות והסגל הדיפלומטי.

בפתח דבריו הודה הנשיא למארחיו בארצות שבהן ביקר והעלה על נס את גילויי הידידות והרצון הטוב, שבהם נתקבל לכל אורך הדרך. הוא ציין, כי במסעו גילה אפשרויות גדולות להעמקת קשרי ישראל עם ארצות אלה, ועל כך ידבר עם ראש הממשלה וממלא מקומו.

הנשיא אמר עוד, כי הסקטור הכלכלי של ישראל הוזנח במידה רבה את הקשרים עם המזרח הרחוק ויש לשים דגש חזק יותר על פיתוח הקשרים בכיוון זה.

בתשובה לשאלה דחה הנשיא ביקורת, כי הסיור לא הוכן כהלכה. הוא ציין, כי בעקבות הרצח במאנילה הוחלט שלא לבקר בפיליפינים, אך הוא דיבר עם נשיאת הפיליפינים בטלפון.

„מסענו באיזור, שלא כולו ידידותי לישראל ויש שם נתיבים סגורים למטוסינו. הכל הוכן בקפידה רבה", אמר הנשיא. הוא שיבח במיוחד את צוות מטוס חיל האוויר, שעשה עמו את הדרך הארוכה.

הנשיא נרתע מצירוף קציני צה"ל כ„טרמפיסטים" למסעו

מאת טלי ליפקין, הכתבת הצבאית של „דבר"

נשיא המדינה חיים הרצוג עמד לצרף למסעו לאסיה אנשי צבא ממערך השדה וגם „פרוטקציונרים" צבאיים כ„טרמפיסטים". הרעיון נפל ברגע האחרון, בגלל רתיעת הנשיא מהופעה עם פמליה גדולה וכשל הרחוק במטוס בטיסות הנגימות באוסטרליה.

צה"ל מצידו לא התמיד בבקשתו מהנשיא לצרף את אנשיו, לאחר שהכוונה המקורית לשלוח קציני שדה צעירים נפלה, ולרשימה צורפו קצינים בכירים יותר.

נודע, כי צה"ל פנה ללשכת הנשיא לאפשר צירופם של אנשי צבא, בעיקר קצינים צעירים ממערך השדה, במקומות הפנויים, לאחר שכל הפמליה משובצת בירוחם מלאה במטוס שהועמד לרשות הנשיא בידי חיל האוויר. דובר על כ־15 מקומות פנויים, אלא שאז החל משא ומתן על מספר המקומות ועל סידור המטוס כדי לאפשר שליחת קצינים רבים יותר.

הכוונה היתה שאנשי הצבא, בבגדים אזרחיים כמובן, לא יהיו בשום אופן חלק מן הפמליה, ואף לא ייראו בקרבתה בטקסי קבלת הפנים או באירועים אחרים. זאת כדי לא ליצור דימוי „מנופח" לפמליה הרשמית.

הנושא היה בבירור בבריקה בין לשכת הנשיא, לשכת שר הבטחון וגורמים צה"ליים ובתחילה ניכרה אף מגמה חיובית. כאמור, לבסוף יצאה פמליית הנשיא לדרך בלי הקצינים, ובקרב הנשארים מאחור נברה התמרמרות ואכזבה מכשלון התכנון הזה.

מאות שוטרים יאבטחו

(המשך מעמ' 1)

עם זאת ביום ו' בבוקר ידו אנשי שכונת שמואל הנביא אבנים בשני כלי רכב ערביים נוספים, שעברו באזור וניפצו את שמשותיהם. לפני כן הוצתו שלוש מכוניות של ערבים בירושלים וחנות בעיר העתיקה, ובקבוק תבערה הושלך לעבר בית של ערבים ברחוב השלשלת.

היום אחר הצהריים תתקיים עצרת מיוחדת לזכרו של אליהו עמדי במלאת שבעה ימים להירצחו. העצרת תתקיים במקום הרצח ברחוב מעלה הלדייה בעיר העתיקה.

שוטרים רבים יאבטחו את סמטאות העיר העתיקה וכן את בתי התושבים הערביים הסמוכים למקום הרצח.

שמיר קורא לשקט

ראש הממשלה יצחק שמיר קורא הבוקר לכל תושבי ירושלים לשמור על השקט. שמיר מפנה קריאה זו במלאות שבעה ימים לרצח תלמיד הישיבה אליהו עמדי ברובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים. שמיר מדגיש, כי יש להימנע מכל מעשה של הסתה וכי לא יניח לגורמים קיצוניים לגרום להתפרעות ולהפגנות או להפרות סדר.

(ע). – ראש לשכת עורכי־הדין מנחם ברגר הודיע אמש, כי הוא רואה בחומרה את החלטת שר המשפטים להקפיא את עבודת הוועדה למינוי שופטים עד שוועדת־משנה שמינה תגבש קריטריונים חדשים למינויים.

ראש ישיבת „שובו בנים" מגנה

הרב אליעזר ברלנד, ראש ישיבת „שובו בנים" בעיר העתיקה בירושלים, שבה למד עמדי, גינה בסוף השבוע את ההתפרעויות לאחר הרצח.

בגילוי דעת, שפרסם הרב ברלנד בבטאון העדה החרדית „העדה" הוא אומר, כי למרות הצער הכבד על רצח עמדי, אין לנקום את מותו בדרך של התפרעויות והוא קורא להפסקתן.

המכון היהודי־ערבי של ההסתדרות קורא להרגעת הרוחות

„המכון היהודי־ערבי של ההסתדרות בבית ברל מגנה את הרצח הנתעב של תלמיד הישיבה בירושלים, ועם זאת מביע זעזוע וסלידה מהאירועים בעקבות הרצח, כאשר המון מוסת השתולל ופגע ללא הבחנה בערבים וברכושם" – החלטה זו קיבלה בסוף השבוע הנהלת המכון יהודי־ערבי, בראשותו של נתן אלמוליגו, שהתכנסה בבית־ברל.

בדברי הסיכום של ישיבת ההנהלה אמר יו"ר המכון אלמוליגו, כי אירועים כגון אלה שאירעו בירושלים מהווים סכנה, לא רק לקיום החוק והסדר – אלא גם לאושיות המשטר הדמוקרטי.

סופר „דבר" בכנסת מוסיף:

סיעת רמ"ש (?) בכנסת הגישה הצעת אי־אמון בממשלה בעקבות „התגברות ההתנכלויות לאוכלוסיה הפלשתינית בעיר העתיקה".

סיעת חד"ש מאשימה את המשטרה ואת מוסדות השלטון האחרים בהתייחסות סלחנית כלפי המתפרעים.

גיהוי הצריף

הנהלת עיריית ירושלים גינתה ביום ו' בחריפות את „הגורמים השוליים והאלימים, שניצלו את הכאב והזעזוע של הציבור וגרמו בהתנהגותם הפרת הדין לנזק מדיני לירושלים".

במהלך הישיבה קיבלה הנהלת העירייה סקירה על המתרחש בעיר ממפקד משטרת מרחב ירושלים תנ"צ יוסף יהודאי. היום תתכנס מועצת העיר לדון בבעיה בעיר.

ארנסט יפת התפטר מתפקידיו בחברות־בנות של בל"ל בחו"ל

מאת יואב יצחק, סופרו הכלכלי של „דבר"

ארנסט יפת התפטר מחברותו בדירקטוריון של חלק מהחברות־הבנות בקבוצת בל"ל.

יפת התפטר מכל תפקידיו בחברות של בנק לאומי בבריטניה, בשווייץ ובצרפת, ואת מקומו כיו"ר מועצת המנהלים בחברות אלה יתפוס מנכ"ל בנק לאומי מרדכי איינהורן.

התפטרותו של ארנסט יפת נובעת ממסקנות ועדת בייסקי, שהמליצה כזכור על התפטרותם של ראשי הבנקים שהשתתפו בויסות מכל תפקיד בכיר בבנקים המסחריים.

יפת הודיע על כוונתו להתפטר גם מיתר תפקידיו בדירקטוריון בנק לאומי (ניו־יורק) ובבנק לאומי (קנדה) בישיבות שהתקיימו בחברות אלה. החילופים ייכנסו לתוקף החל מינואר 1987.

קיסר: לחצים לפגיעה בשכר העובדים

(עש"ת). – מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר כי שוב נוצר לחץ לפגיעה בשכר בנימוק של מניעת התחדשות האינפלציה. הוא ציין, שלחץ מסוג זה הופעל בעת שהתברר שהחודש תשולם תוספת יוקר לשכירים, לאחר נסיונות למנוע תשלום תוספת זו.

הדברים נאמרו בכנס ארצי של מזכירי מועצות פועלים, שנערך בסוף השבוע בשפיים. קיסר הבהיר, שההסתדרות נאבקת נגד לחצים אלה.

עם זאת הדגיש המזכ"ל שתביעות שכר צריכות לבוא בהתאם ליכולת. ההסתדרות לא תוכל לתמוך בתביעות שכר במקומות עבודה שמאזנם מצביע על הפסד, הבהיר קיסר.

כן הודיע, שההסתדרות תתנגד נמרצות לכל נסיון פגיעה במס המקביל, המשולם על ידי המעסיקים.

שריר מקפיא מינוי שופטים

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שר המשפטים אברהם שריר מקפיא את כל מינויי השופטים עד שיגובשו אמות־מידה חדשות למינויים.

נודע, כי שריר הקפיא את כל המינויים באמצעי לחץ על ועדת המשנה שהקים במיוחד לשם כך. הוועדה טרם הגיעה עמו להסכמה על הקריטריונים למינוי השופטים.

מלבד שריר חברים בוועדת המשנה גם נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר ויו"ר מחוז תל־אביב בלשכת עורכי הדין צבי סיתר.

תושב אילת התאבד בתליה

(ע). – תושב אילת בן 63 התאבד אתמול בתליה, לאחר שהוציא את אשתו מביתו בתואנת שוא.

רעייתו סיפרה, שסמוך לשעה 08.20 ביקש ממנה בעלה לקרוא לבנו מדירתו. האישה עשתה כבקשתו, אולם משחזרה כעבור 25 דקות ראתה את בעלה תלוי על כבל חשמלי, שכרך סביב צווארו.

הגופה הועברה לבית־החולים „יוספטל" בעיר ורופא קבע את מותו של האיש.

תושב באר־שבע התאבד בירייה

(ע). – גופתו של עולה חדש מברה"מ נמצאה אתמול על־ידי עוברי־אורח בבאר־שבע מוטלת ברחוב, כשסימני קליע אקדח בראשו. חקירה העלתה, כי האיש כנראה התאבד.

מדובר בתושב העיר בן 66, המתגורר בקרבת מקום. בבית משפחתו נמצא מכתב ברוסית, בו הסביר את מניעי התאבדותו.

בני המשפחה סיפרו, שהאיש היה שרוי בדיכאון עמוק מאז עבר ניתוח לפני כחודשיים.

(עש"ת). – 60 סופרים עולים, מ־15 ארצות מזרח ומערב, הכותבים בלשונות־האם שלהם, סיימו בסוף השבוע סמינר שהתקיים במרכז הנופש „גוה־אילך" ליד ירושלים.

בכיר בהסתדרות בדיון פנימי:

תקופה ארוכה עצמנו עין ל„רפואה השחורה" בקופ"ח

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

„ההסתדרות עצמה עין, במשך תקופה ארוכה, לנוכח הרפואה השחורה, שהתפשטה בבתי החולים של קופת־חולים. התנהגות זו סיפקה את הלגיטימציה לתופעה". כך טען שלשום יו"ר האגף למינהל וכוח אדם בהסתדרות גדעון שגיא, בישיבה פנימית של סיעת המערך בהסתדרות.

לדבריו, גם עתה פעולת ההסתדרות לאט מדי כדי לאתר את המקרים של שיחוד רופאים. „ועדות שהוקמו בעניין זה לא פעלו, ועתה מופיעה ההסתדרות כמתגוננת", אמר שגיא.

יו"ר הנהלה של קופת־חולים פרופ' חיים דורון האשים את הממשלה בכך, שהאיצה בעקיפין את ה„רפואה השחורה", שכן התקציבים שהזרימה אשר הגיעו לפני שבע שנים ל־30 אחוז מתקציב קופת־חולים – ירדו עתה לכדי 6 אחוזים בלבד מתקציב הקופה.

פרופ' דורון הודיע על קשר של שתיקה הקיים, לדבריו, בין הרופאים המקבלים תשלומים „מתחת לשולחן" לבין מטופלים המשלמים את הכספים. „יתרה מזאת", אמר יו"ר קופ"ח, „חלק ממותחי הביקורת הפומבית על ה'רפואה השחורה' משלמים בעצמם לרופאים מתחת לשולחן כבואם לטיפול".

סופרת אוסטרית נעדרת מיום שני באילת וקיים חשש לחייה

מאת שמואל תגר, סופר „דבר" באילת

אורה הובוס, בת 55, סופרת יהודיה ילידת הונגריה המתגוררת באוסטריה, נעדרת מאז יום ב' ממלון „עדי" באילת. ההודעה על כך הגיעה למשטרת אילת רק ביום ה' על־ידי האחראית על הקבוצה מטעם חברת הצ'ארטרים האוסטרית.

בחדרה במלון מצאו החוקרים את דרכונה, כספה, בגדיה וחפצים אישיים. בעלה של התיירת ובתה הגיעו ביום ו' בטיסה ישירה מאוסטריה לאילת וסיפקו למשטרה תמונות לזיהוי. לדברי בתה, השאירה אותה הובוס על השולחן במלון את שלושת הדפים האחרונים לסיפורה האחרון, שלא גמרה.

המשטרה ניסתה לשחזר את מעשיה של התיירת, והיא אכן זוהתה בחוף ג'קסון, סמוך למצפה התת־ימי. בעל החוף סיפר, כי הגיעה לשחות בשעה 4.30 אחה"צ ואמרה שהיא הולכת לריצה קלה. לא הרחק מהמקום גילו החוקרים את שמלתה על סלעי־החוף. אתמול סרקו את החופים עשרות שוטרים והבוקר יוצאים למקום צוללני חיל הים, שינסו לאתר את גופתה, שאולי נלכדה בין הסלעים התת־ימיים.

קציני צבא איראנים

(המשך מעמ' 1)

אמריקאים מכחישים זאת.

האמריקאים אומרים, כי משלוח המצוידים גדר מתאה אמריקאית לישראל. הם סיפרו, כי היו ויכוחים סוערים בין שתי המדינות הנוגעים סכסוך, כי ישראל תימנע ממשלוחים נוספים, עד שישוחררו בני הערובה האמריקאים, שהיו מוחזקים בשגרירות ארה"ב בטהראן.

לאחר השחרור המשיכה ישראל לשלוח ציוד צבאי לאיראן, שהועבר דרך אירופה, דבר שהוקשה על המעקב האמריקאי. כשמונה אריאל שרון לתפקיד שר הבטחון ב־1981, הרגיש באוזני אלכסנדר הייג, שהיה אז מזכיר המדינה, את חשיבות הקשרים עם איראן לארה"ב ולישראל. הייג לא אישר את המשלוחים, אך ישראל הושה כי לא יתערב להפסקתם.

באמצע שנות ה־80 נפסקו הקשרים בין ישראל לאיראן, לאחר שאנשי הקשר האיראנים הוצאו להורג על־ידי משטר חומייני. בראשית 1985 נוצרו קשרים בין ממשלת איראן לאנשי עסקים ישראלים ועסקות הנשק אושרו על ידי ראש הממשלה דאז שמעון פרס, לאחר התייעצות עם יצחק שמיר ויצחק רבין.

במרכז הקשר עמד רעיון של עסקה: נשק תמורת בני ערובה אמריקאים. הישראלים העלו את הרעיון בפני הבית הלבן, וזה אישר את הפעולה.

הזמנת שמיר לבית־שאן עוררה מחלוקות ב"חירות" ועם המערך

מאת יצחק מירוזר, סופר „דבר" בעמק

ראש הממשלה יצחק שמיר יערוך מחרתיים (יום ג') בקור ממלכתי בבית־שאן, ובמהלכו יקבל מידי ראש המועצה המקומית שלמה בן־לולו אזרחות כבוד של העיירה.

מועד הביקור הממלכתי של ראש הממשלה והחלטת המועצה המקומית להעניק לו אזרחות הכבוד מהווים זה שבועות עילות למחלוקת חריפה בין עסקני המפלגות בבית־שאן.

תומכיו של דוד לוי ב"חירות" מייחסים לראש המועצה, גם הוא איש "חירות" אך לא ממחנה לוי, שיקולים פנים־מפלגתיים צרים, ורואים כהתגרות את הזמנתו של שמיר לעיירה לפני ועידת „חירות".

מזכיר מועצת פועלי בית־שאן פ.ב. קבלו, חבר לשכת מפלגת העבודה, טוען לעומת זאת, שראש המועצה שלמה בן־לולו נמנע מלהזמין את שמעון פרס לעיירה במהלך כהונתו כראש הממשלה. עתה, חודש בלבד אחרי הרוטציה מזמין את יצחק שמיר. במערך בבית־שאן מושמעת תביעה להחרים כשל כר את הטקסים שייערכו במהלך ביקורו של שמיר.

תומכיו של בן־לולו רומזים, שההחלטה להזמין את שמיר לביקור ממלכתי ולהעניק לו אזרחות כבוד התקבלה במועצה ברוב גדול, ויש לראות בהיענותו להזמנה כבוד גדול.

איש בבית־שאן לא היה מוכן בסוף השבוע להמר כיצד ינהג ביום ג' סגן ראש הממשלה דוד לוי: האם יהיה נוכח באירועים לכבודו של שמיר, או שייעדר מהם.

ברה"מ התירה יציאת מסורבת עלייה חולה

ניו־יורק (עסט"א). – שלטונות ברה"מ הודיעו אתמול, כי העניקו אשרת יציאה לרימה ברווה, מסורבת עלייה בת 32 ממוסקווה שלקתה בסרטן הרחם.

רימה ובעלה ולאדימיר הם מרעני מחשב. אצל רימה הובחן סרטן הרחם עם שלוחות ליתר חלקי גופה. לדברי השגריר הסובייטי בוינה, אשר מסר על דבר הענקת אשרת היציאה, יצאו רימה ואימה לעיר רוצ'סטר שבמדינת ניו־יורק.

בוינה התקבלה הודעת ראש המשלחת הסובייטית לוועידה לבטחון אירופה, כי 98 אשרות יציאה ניתנו בשבועיים האחרונים לתושבים סובייטיים המבקשים לצאת, בספקנות רבה. נציגי מדינות המערב אמרו, כי הם מקדמים את ההודעה בברכה למרות שאינם רואים בה שינוי עקרוני.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

אלה הרשפלד

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"א חשון תשמ"ז 23.11.86 בשעה 15.00. יוצאים מהמרכז החברתי

המשפחה

וקבוץ אפיקים

ההסתדרות הכללית של העובדים באר"י

מועצת פועלי חיפה

נעמת חיפה

ביום שלישי 25.11.86 נעלה את זכר

חברותינו וחברינו

אשר הרנצחו בספר „יזכור" של נעמת חיפה.

הטכס יתקיים בבית בבה, רח' צה"ל 14, בשעה 17.00

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

סדרה ב': יום ג', 25.11.86
סדרה ג': יום ד', 26.11.86
סדרה ד': יום ה', 27.11.86
סדרה ה': מוצ"ש, 29.11.86

קונצרט למנויים מס' 4
גארי ברתיני
מנצח
סטיוארט בורוז
טנור
מקהלת רדיו מערב־גרמניה, קלן,
המקהלה הלאומית "רינת"
מקהלת הקבוץ הארצי
התכנית:
ברליוז – "רקוויאם"
תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': הערב – 23.11.86
ירושלים, בנייני האומה
יום ב', 24.11.86, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 3
גארי ברתיני
מנצח
סטיוארט בורוז
טנור
מקהלת רדיו מערב־גרמניה, קלן
המקהלה הלאומית "רינת"
מקהלת הקבוץ הארצי
תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 3
קז'ישטוף פנדרצקי
מנצח
ידוויגה גדולנקה
סופרן
גונדולין קילברו
מצו־סופרן
ג'והן גילמור
טנור
סטפורד דין
באס
המקהלה הפילהרמונית הלאומית מוורשה
התכנית:
פנדרצקי – רקוויאם פולני
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א': יום ג', 2.12.86
סדרה ב': יום ד', 3.12.86
סדרה ג': יום ה', 4.12.86
תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': מוצ"ש, 6.12.86
סדרה ז': יום א', 7.12.86
סדרה ח': יום ב', 8.12.86

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	1–2 מעונן
אמסטרדם	7–11 מעונן
באגוס איירס	19–27 גשום
הלסינקי	1–4 מעונן
הונג קונג	19–24 בהיר
וינה	לא נמסר
ז'נבה	4–10 גשום
יוהנסבורג	13–24 מעונן
לונדון	6–11 בהיר
ליסבון	11–17 מעונן
מאדריד	1–13 מעונן
מונטריאול	1–־10 בהיר
ניו־יורק	3–13 מעונן
סאן פאולו	19–28 מעונן
פאריס	7–13 גשום
פרנקפורט	4–9 מעונן
ציריך	5–9 גשום
ריו דה ז'נרו	20–35 בהיר
שטוקהולם	1־–2 מעונן
שיקגו	1־–4 מעונן

swissair

לחברינו

רבקה ויוסף ליכטר

ברכות

להולדת הנינה

בית „דבר"

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם „למרחב"

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פרהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אהרון קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ס. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
מנויים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45, טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16, בית מאוזה קומה ג', טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27, טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

עתוני מצרים כותבים על יצחק שמיר בסגנון חיובי

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

עתוניה הרשמיים של מצרים מרבים בזמן האחרון לשבח את ראש הממשלה יצחק שמיר. בדיווחים שהגיעו ללשכת ראש הממשלה בירושלים צויין, כי העתונים „אל־אהבאר" ו„אל־אהראם" הזכירו השבוע את מברק הברכה ששלח יצחק שמיר עם כניסתו לתפקיד של ראש הממשלה החדש של מצרים ד"ר סדקי. עד הפרסום האחרון התעלמו עתוני מצרים ממברקי ברכה של אישים מישראל.

העתון „אל גומהוריה" הביא בהדגשה את דברי הנשיא מובארק, שבהם הביע תקוה לשיתוף פעולה עם יצחק שמיר כמו עם קודמו, שמעון פרס.

לשכת ראש הממשלה העבירה לאחרונה לארמון הנשיאות בקאהיר את נוסח נאומו של יצחק שמיר בכנסת. הנשיא מובארק הסתמך על נאום זה, כדי לתקוף את מדיניות ההתנחלות של יצחק שמיר. מלשכת ראש הממשלה נמסר, כי הנאום הועבר, כדי שהנשיא מובארק יקרא וייווכח, שאין כל שינוי במדיניות ישראל בקשר להקמת ישובים ביהודה ושומרון.

נעצרו סטודנטים מצרים מפלגי האיסלאם הקיצוני

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

כוחות הבטחון המצריים ביצעו באחרונה מעצרים רבים בקרב הסטודנטים המשתייכים לתנועות האיסלאמיות הפונדמנטליסטיות באוניברסיטת אסיוט שבדרומה של מצרים.

בעיר זו תכפו באחרונה התקריות בין כוחות הבטחון המצרים לבין אנשי התנועות האיסלאמיות, התוהרות תחת אושיות משטרו של הנשיא מובארק.

כתבים מערביים במצרים דיווחו, שבעיר אסיוט הונהגו באחרונה הסדרי בטחון קפדניים ביותר, כדי להצר את צעדיהם של הקנאים.

הסוציאליסטים ומפלגת־העם במאבק צמוד – באוסטריה

וינה (א.פ.). – מנהיגי ארבע המפלגות הגדולות באוסטריה הפנו אתמול קריאות אחרונות לבוחריהם הפוטנציאלים לקראת הבחירות הכלליות הנערכות היום לפרלמנט. הבחירות אמורות היו להתקיים רק באפריל 1987, אך הוקדמו להיום, לאחר שהסוציאליסטים פרשו מהקואליציה שלהם עם שותפתם הזוטרה מפלגת ה„חופש" המרכזית־ימנית.

הקרע בין שתי המפלגות ניבע, כוכור, כאשר נבחר גאורג הידר, מנהיג הסיעה הימנית קיצונית במפלגת „החופש" ליושב ראש המפלגה. תחת הנהגתו של היידר שוב לא היתה מפלגת „החופש" שותפה קבילה למפלגה הסוציאליסטית.

מסקרי דעת־הקהל האחרונים עולה, כי הסוציאליסטים ו„מפלגת העם" השמרנית מנהלים מאבק צמוד. למפלגת הירוקים יש זו הפעם הראשונה סיכוי להכנס לפרלמנט, ונראה כי להיידר סיכויים לקבל כ־6 אחוזים מקולות הבוחרים. רוב הפרשנים מאוחדים בדיעה, כי תוצאות הבחירות יביאו להקמת קואליציה בין שתי המפלגות הגדולות, הסוציאליסטית והשמרנית, אשר שיתפו פעולה בהנהגת המדינה בין השנים 1947 ו־1966.

„בתו של ערפאת" גורשה משוודיה בחשד לקשרי טרור

מאת עלי כהן סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר"). – שלטונות שוודיה הורו ביום ו' להאלה סאלם, המכונה „בתו של ערפאת", לעזוב את המדינה בחשד לקיום קשרים עם ארגוני טרור.

סאלם העעסקה במשרד ההסברה של אש"ף בשטוקהולם, ולדברי העתון „אקספרסן" עלו שירותי הבטחון על קשריה עם ארגוני טרור בעקבות החקירה המעשכת ברצח פאלמה. לדברי העיתון אין בידי כוחות הבטחון כל הוכחות למעורבות אש"ף ברצח פאלמה, אך התנהגותה של האלה סאלם בפרשה „לא היתה יאה לאורחת במדינה".

דיפלומאטים מערביים ציינו אתמול, כי גירוש סאלם הוא הצעד הקיצוני ביותר עד כה שנקטה שוודיה בעקבות הסנקציות שהטילו מדינות השוק האירופי המשותף על מדינות ואירגונים התומכים בטרור המזרח־תיכוני.

תגובת נטורי קרתא נאסרה לפרסום בעתון „אל־פג'ר"

מאת בת זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

הצנזורה נוהגת „איפה ואיפה" כלפי העתונים הערביים המופיעים במזרח־ירושלים. על־כך קובלים עורכי העתון „אל־פג'ר" ונכבדים ערבים אחרים בירושלים.

המדובר בתגובת „נטורי קרתא" על רצח תלמיד הישיבה בירושלים, שפורסמה לראשונה ב„דבר" ביום ב' שעבר. בתגובתם האשימו ה„נטורים" את הנהלת הישיבה „שבו בנים" באחריות לרצח עמרי, משום שהתמקמה בבית ערבי ברובע המוסלמי שבעליו גורשו.

העתונים הערבים במזרח ירושלים הגישו לצנזורה את הידיעה על תגובת ה„נטורים", כפי שפורסמה ב„דבר".

בעתון „אל־קודס", שבעבר היה פרו־ירדני וכיום נוקט עמדה פרו־אש"פית, הופיעה התגובה ככתבה וכלשונה, ואילו ב„אל־פג'ר", שבעריכתו של חנא סניורה ושגם הוא עתון פרו־אש"פי נפסלה הידיעה על־ידי הצנזורה.

יצויין, כי לפני כמה שבועות נסגר עתון „אל־פג'ר" על שפרסם חומר בלא אישור הצנזורה.

עורכי „אל־פג'ר" לא היו מוכנים לוותר על פירסום התגובה, והציגו אותה לפני הצנזור שנית, הפעם בדיוק כפי שהיא הופיעה ב„אל קודס". הצנזור נאלץ להתיר את פרסומה והיא הופיעה תחת הכותרת: „נטורי קרתא: „מתנחלים אשמים ברצח בחור הישיבה".

אלפים פונו אתמול מהאי הושימה, כ־100 ק"מ מדרום לטוקיו, לאחר כמה התפרצויות של הר הגעש „מיהארה" הנראה ברקע. על האי נותר רק כוח של 260 שוטרים, אנשי כיבוי וסייסמולוגים. להתפרצויות הר הגעש התלוו כמה רעידות אדמה, שהחזקה שבהן היתה בעוצמה של 6.1 בסולם ריכטר. לדברי כתב הטלוויזיה היפאנית שנכח במקום, הגיע זרם של לבה ברוחב של 200 מטר עד־מרחק של כמה מאות מטרים מהעיירה מוטומך שבחופו הצפון־מערבי של האי. (צילום: א.פ.)

3 מצד"ל נהרגו וחמישה נפצעו בהתקפת שיעים ליד ג'זין שמצפון לרצועת הבטחון

מאת שמעון ויס

שלושה חיילים מצד"ל נהרגו וחמישה חיילים אחרים נפצעו בהתקפה של שיעים על כוח צד"ל באיזור ג'זין שמצפון לרצועת הבטחון. הכוח השיעי התוקף סבל אף הוא עשרות נפגעים.

התקרית אירעה אתמול בשעות לפנה"צ והיא נמשכה לסירוגין כמה שעות עד לשעות החשיכה.

התקרית החלה בהתקפה מאורגנת ומשולבת של שיעים על כוח של צד"ל באיזור נבי צפי ליד ג'זין. התוקפים השתמשו בכלי נשק אישי, פצצות אר.פי.ג'י ומרגמות. הם ניסו לכתר את חיילי צד"ל ולקחתם בשבי, ובמקום התפתח קרב קשה.

כוח תגבורת של צד"ל הגיע למקום כעבור זמן־מה ובהתקפה נגדית של חיילי צד"ל נסו השיעים התוקפים.

כל הנפגעים הועברו לביה"ח במארג'־עיון מצפון למטולה.

בינתיים נמסר, כי ביוניפי"ל בודקים את נסיבות התקרית שאירעה ביום ה' בשעות אחה"צ ושבמהלכה התפוצצה מכונית תופת נהוגה בידי מתאבד שיעי על גבול רצועת הבטחון. בתקרית זו נהרגו שמונה בני־אדם, ביניהם שלושה חיילים מכוח פיג'י של יוניפי"ל, המוצב בגזרה המערבית של דרום לבנון.

ביוניפי"ל בודקים איך הגיעה מכונית עמוסת חומר נפץ אל המעבר ומי היו הנוסעים בה. עדיין לא ידוע בבירור איזה ארגון מחבלים שיגר את המכונית, אך סבורים כי מדובר בארגון שיעים קיצונים הפועל בלבנון.

חוסיין בא לקאהיר לדון עם מובארק בהשלכות פרשת מכירת הנשק לאיראן

קאהיר (רויטר). – חוסיין מלך ירדן הגיע אתמול לקהיר כדי לדון עם נשיא מצרים חוסני מובארק בהשלכות פרשת מכירת הנשק האמריקאי לאיראן.

חוסיין אמר לפני ביקורו, בראיון שהעניק לעיתון הקאהירי „אל־אהרם", כי משלוחי הנשק „העליבו את כל הערבים" וכי לא יהיה בהם כדי לסייע לסיום מלחמת איראן־עיראק. כן אמורים שני המנהיגים לדון בדרכים לאיחוד המאמצים לכינוס ועידת שלום בין־לאומית למזרח־התיכון.

אל חוסיין נלוו ראש ממשלת ירדן זייד־אר־ריפעי ושר החוץ טאהר אל־מצרי.

עם הגיעו לקאהיר אמר חוסיין לעתונאים, כי ועידת שלום היא המפתח לשלום באיזור. ריפעי, שדיבר אחריו, אמר, כי סיורו הנוכחי של המלך נועד להביא לאיחוד השורות במחנה הערבי, בתיאום עם מצרים.

נושא נוסף שבו אמורים שני המנהיגים לדון הוא מלחמת איראן־עיראק, הנמשכת כבר שש שנים. שתי המדינות תומכות בעיראק.

אתמול דיווח העיתון „אוקטובר", כי בראשית דצמבר ייצא מובארק לצרפת כדי להיוועד עם נשיא צרפת פראנסואה מיטראן ועם ראש הממשלה ז'ק שיראק. נראה כי מטרת הביקור המתוכנן היא דיון בקשייה הכלכליים של מצרים, תוך נסיון לגיוס תמיכה צרפתית בנסיון לשיקום הכלכלה המצרית.

חוסיין מלך ירדן מתקבל בנמל־התעופה של קאהיר על־ידי נשיא מצרים חוסני־מובארק. (צילום: א.פ.)

שליט איראן האיתוללה חומייני תקף בסוף השבוע חוגים בממשל האיראני – שהוא לא נקב בשמם – שהביעו באחרונה נכונות לפתוח בהתקרבות עם האמריקאים. הוא האשים אותם חוגים ביצירת פיצול בממסד האיראני ובגיבוש יוזמות שטרם הגיע זמנן להתממש.

סוכנות הידיעות האיראנית מסרה, שחומייני התכוון בדבריו לקבוצת אישים בפרלמנט האיראני, שפנתה לאחרונה למשרד החוץ בטהראן בהצעה שזה ישנה את מדיניותו העויינת כלפי ארה"ב. עם זאת לא ברור אם חומייני התכוון בדבריו לאותם אישים בממסד האיראני, שיזמו את עסקות הנשק עם ארה"ב. הוא נמנע בנאומו מלתקוף את יושב־ראש הפרלמנט האשמי רפסנג'ני, הנחשב למי שעומד בראש קבוצת אישים זו. חומייני לעג לנשיא רייגן בגלל התסבוכת שהוא נקלע אליה בזירה הפנים־אמריקאית בגלל חשיפת פרשת מכירת הנשק מארה"ב לאיראן. הוא כינה את נשיא ארה"ב כמי שיושב „בבית השחור", וטען, שהיוזמה של קבוצת הפרלמנטרים האיראנים לפתוח בהידברות עם ממשל רייגן כמוה כ„התקשרות לשטן".

אנשי „אמל" והפלשתינים חידשו הקרבות ליד צידון – והתעלמו מקריאת ג'ומייל

ביירות (א.פ. רויטר). – הילופי אש היו אתמול בין אנשי המיליציה השיעית לבין פלשתינים בשני מחנות פליטים בקירבת צידון, תוך התעלמות מיום העצמאות ה־43 של לבנון. גם קריאתו של נשיא לבנון אמין ג'ומייל לחידוש השיחות בין המנהיגים המוסלמיים לבין הנוצריים לא זכתה להתייחסות מצד הצדדים הלוחמים.

ג'ומייל השמיע את קריאתו בשידור טלוויזיה לאומה, שבמהלכו הוא התחייב לחתור למציאת פתרונות למשבר הכלכלי החריף הפוקד את לבנון.

רוב החנויות ובתי־הספר בביירות היו סגורים אתמול לרגל יום העצמאות, אבל הטקסים לציון החג הוגבלו לאזורים הנוצריים של המדינה.

בקרבות שבמחנות הפליטים מיה מיה ועין אל־חילווה הסמוכים לצידון נהרגו אתמול, לדברי המשטרה, ארבעה בני אדם ו־48 נפצעו. הקרבות פרצו במחנות ביום ו' עם שחר, לאחר שפלשתינים, אנשי אש"ף ככל הנראה, פתחו באש על משאית נשק של „אמל", שעשתה דרכה בכביש מדרום לצידון. לאחר מכן יצאו לוחמי אש"ף מעין אל־חילווה ותקפו את אחד מרבעיה השיעיים של צידון. בתגובה על התקפה זו יצאו לוחמי „אמל" במתקפת נגד, ואילצו את אנשי אש"ף לסגת אל תוך המחנה.

שלושה מנהיגים שיעים, בהם מנהיגם הרוחני של השיעים בלבנון, שייח' מוחמד חוסיין פאדלאללה, הביעו אתמול סיפוק מהעברת הנשק האמריקאי לאיראן וכינו אותו נצחון לרפובליקה האיסלאמית.

פאדלאללה צוטט כמי שאמר, כי „על המהפכה האיסלאמית לנצל כל הזדמנות שבנמצא". לדבריו נותן מנהיג איראן, האייטוללה חומייני, אמון בדובר בית הנבחרים האיראני האשמי ראפסנג'אני, העומד בראש סיעה מתונה התומכת בהתקרבות לארה"ב.

שייח' מוחמד מהמדי שאמס א־דין, מנהיג שיעי אחר, אמר, כי אינו רואה כל סכנה בעיסקה למהפיכה האיסלאמית באיראן וכי לא היתה אלא צעד טקטי שנועד לשרת את המהפיכה.

אחדות בתנאי

העמותה שהקים ח"כ אברהם (בצלה) בן־יעוז (בתמונה) לקראת הבחירות האחרונות, בסיסמה „הפעם מערך" לא התפרקה וחבריה ממשיכים להיפגש מדי זמן עם יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס ועם יוזמה, בן־יעוז. מדובר באנשי תעשיה, משק ומינהל וביום חמישי האחרון הם נפגשו בביתו של מנכ"ל „עלית" דוד מושביץ. היו שם: פרדמן ממלונות „דן" ופרדמן מ„עלית", יוסי ריגר, עמוס מר־חיים, עמירם סיון, יוסי חכמי, רמי כספי, מיכאל שטראוס ואחרים. מטבע הדברים, הנושאים שנדונו בפגישה נגעו לבעיות הכלכלה הישראלית ולזיקתה של מפלגת העבודה אליהן. המוזמנים קבלו באזני פרס על בעיות ריווחיות הייצור והייצוא ובהקשר זה השיב להם ממלא מקום ראש הממשלה, כי ראש הממשלה יצחק שמיר אינו מערב אותו בדיונים הכלכליים. נושא נוסף שעלה בפגישה היה סיכוייה של ממשלת האחדות להוציא את ימיה והאפשרות שנוסחת ממשלת האחדות תיהפך לנוסחה של קבע. פרס אמר כי מפלגת העבודה לא תערב שיקולים אלקטורליים־מפלגתיים כל עוד ממשלת האחדות תמלא את משימותיה. עוד הוסיף כי נוסחת ממשלת האחדות יכולה להיות מקובלת על מפלגת העבודה בעתיד רק בתנאי שהיא תעמוד בראשה ותנהיג אותה.

עליזה וולך

„טיים" מתנצל

מהשבועון „טיים" נמסר אמש, בעקבות תלונתם של אלי טייכר ועמי דוראון כי „בגליון ה־17 בנובמבר פירסם 'טיים' רשימה על צוות המועצה לבטחון לאומי בוואשינגטון. ברשימה זאת תואר מר הווארד טייכר, חבר המועצה, כמחברו של ספר על כוח ההתרעה הגרעיני של ישראל. עם גילוי הטעות, ביום הפרסום, 'טיים' ביקש ממר טייכר להגיש מכתב תיקון והסכים לפרסם התנצלות. בגליון 'טיים' שיופיע ב־1 בדצמבר יופיעו הכחשתו של מר טייכר יחד עם הדעתם של עורכי השבועון, בנוסח שלהלן: 'טיים' בלבל בין הווארד טייכר לבין אלי טייכר, אחד ממחברי הספר 'אף אחד לא ישרוד אחרינו – סיפור הפצצה האטומית הישראלית'. הצנזורה הישראלית פסלה את פרסומו. 'טיים' מצטער על הטעות ומתנצל בפני שני האדונים טייכר". סוף הודעת השבועון האמריקאי.

הדדיות

על ביקורים הדדיים, שיחלו בחודשים הקרובים, של בני־נוער בישראל ובפולין הוחלט בסוף השבוע בפגישה שנערכה בירושלים. פגישה זו ציינה את סיום ביקורה של משלחת מחנכים בכירים מפולין שביקרה כאן כאורחת משרד החינוך והתרבות והאגודה על־שם יאנוש קורצ'ק. בתמונה נראים ראש המשלחת הפולנית צ'סלב וישניבסקי (מימין) יחד עם ד"ר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך (במרכז) ועודד כהן, מנהל אגף הנוער במשרד החינוך.

האשה שאתו

„בליינים" פוליטיים המערבים את חובותיהם עם אירועים חברתיים, שמו לב באחרונה שסוניה פרס (בתמונה) חרגה ממנהגה להסתגר בבית והיא נילווית אל בעלה, ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, לאירועים שבעבר נראה בשכמותם בגפו. באחרונה הופיעה סוניה פרס בארוחת ערב לכבוד שר החוץ של אקוודור בירושלים ובאירוע שבו הוענק למשה שניצר, נשיא בורסת היהלומים, עיטור הכבוד הגבוה הבלגי. משקיפים הביעו הערכה למתונה של סוניה פרס כלפי בעלה והדגישו שבעבר נהגה להימנע מהופעות ציבוריות שהופנו אל בעלה, ראש הממשלה, ועתה, כשהאור הועם מעט עקב החילופין בתפקיד, היא מוצאת לנכון להיות לימינו.

פינה חיובית

למעשה רע יש תמיד יותר „סיכויים" לזכות בתגובה מאשר להתנהגות טובה. אבל דווקא המעשים הטובים שכל כך יכולים לשפר את איכות החיים שלנו אינם זוכים לציון. הלל זיידל, מי שהיה ח"כ, פעל ברוח זו כאשר נהג המונית אהרון רובינשטיין סייע לרעייתו של זיידל בגשם סוחף לא רק על־ידי הסעתה אלא גם בחיפוש ארנק שאבד לה בשלוליות שבצידי הדרך, ישב זיידל וכתב מכתב־תודה לתחנת המוניות „שינקין" וסיים את המכתב במלים כי: „דווקא בימים אלה, שכל־כך מתלוננים על היחס בין אנשים, יש חשיבות כבה להבליט את האצילות של מר רובינשטיין".

מנהל פסטיבל ברלין ד"ר אורליך אקהרד (במרכז) עזב את ישראל בסוף השבוע שעבר אחרי חמישה ימים של צפייה אינטנסיבית בהצגות. הוא הגיע לישראל על־פי הזמנת תיאטרון הבימה, שמואל עומר מנכ"ל התיאטרון (משמאל) ועמרי ניצן המנהל האמנותי (מימין). ד"ר אקהרד בחר להביא לברלין שלוש הצגות: את „השקיעה" מאת באבל ובבימויו של הרוסי הטלה לובימוב, את „נמר חברבורות" מאת יעקב שבתאי ובבימויו של חנן שניר, והצגה נוספת שטרם הוחלט לגביה. יחד עם „הבימה" יופיעו גם התזמורת הפילהרמונית הישראלית, האופרה של וינה, הפילהרמוניות של לונדון ופאריס, להקת הבלט של „הקובנט גארדן" מלונדון ולהקת המחול של פול טיילור מניו־יורק.

מדור זה נערך בידי ורדה צימרמן

אסיר בטחוני נרצח בעזה

(ע). – אסיר בטחוני נרצח אור ליום ו' בתאו בכלא עזה. אחד מ־16 האסירים באותו תא הודה במעשה ונלקח לחקירה.

על גופו של האסיר, עומר מוחמד עבד אל סאלם בן 22 מבית חנון שברצועה, נמצאו סימני חנק. הערכת שלטונות הכלא היא, שהאסיר נרצח בשל חשדם של אסירים אחרים, כי הוא משתף פעולה עם השלטונות הישראליים.

עם גילוי גופתו, נפתחה מיד חקירה, נמרצת של שלטונות הכלא לגילוי הרוצח. ראשונים נחקרו 16 אסירים, ששהו בשעת הרצח בתאו של הנרצח – תא מס' 4 באגף ד'. אחד מאסירים אלה, אף הוא אסיר בטחוני המרצה עונש של ארבע שנות מאסר, הודה במעשה.

האסיר שנרצח ריצה שנת מאסר אחת, לאחר שהורשע בחברות בארגון עוין.

תיקון

הבכיר הוותק מאנשי השב"כ, המכונה גימ"ל, הואשם והודה במסירת מידע בדיוני הוועדה, שחקרה אירועי האוטובוס בקו 300, לשותפים אחרים של השב"כ, במטרה להעלים את חלקו של השב"כ בהריגת שני המחבלים. אבל, בניגוד למה שנכתב ב„דבר" (מיום 18.11.86), לא היה אחראי להסתרת עדויות בוועדה, אלא, כטענתו, מילא את תפקידו בתוקף הוראה.

03־291563 הטלפון הזה שווה לך הרבה כסף

שרות כמו שצריך

שרות השקעות מקיף

בנק הפועלים

אבנת|קרמון|שיפרין|תמון

האיש שלא חטא ולא מיחה

ראש ממשלת פולין לשעבר, יוזף צירנקייביץ', ידוע בהתנגדותו לאנטישמיות. עם זאת, הוא עמד בראש הממשלה כאשר היהודים היגרו סופית מפולין לאחר מלחמת ששת הימים. היום הוא חצוי בין נאמנות למשטר לבין רצונו להביע את דעותיו בגלוי

לא רק היהודים בפולין נעלמים והולכים עם הזמן, אלא גם אותם פולנים שהכירו את חייהם של יהודי פולין בעבר. אחד מאלה שנותרו הוא יוזף צירנקייביץ', שליווה את העשורים האחרונים של ההיסטוריה היהודית בארצו. כמנהיג סוציאליסטי לפני מלחמת-העולם השניה היה צירנקייביץ' מעורב במאבק נגד השוביניזם והאנטישמיות בארצו, שרווחו בה רגשות אנטי-יהודיים. בעת מלחמת-העולם השניה היה ממייסדי תנועת המחתרת במחנה הריכוז אושוויץ ואחד ממנהיגיה. בתפקיד זה היה לו חלק חשוב בהברחת דיווחים וצילומים על השואה למערב. לאחר מלחמת-העולם השניה נבחר צירנקייביץ' למזכ"ל מפלגתו הסוציאליסטית, ש"אוחדה" בכוח, ב-1948, עם המפלגה הקומוניסטית המכונה "מפלגת הפועלים". סוציאליסטים, שחששו מרדיפות ומכלא אם יסרבו, הסכימו לסיפוח מפלגתם לקומוניסטים. צירנקייביץ' היה ראש ממשלת פולין מ-1947 עד 1952 ומ-1954 עד 1970, וכן היה חבר הפוליטביורו של המפלגה השלטת (ה"מאוחדת", כביכול). בנושא היהודי, כפי שמאשרים משקיפים בפולין, לרבות יהודים, שמר צירנקייביץ' על ידיים נקיות. ב-1956 תקף את האנטישמיות במפלגה. ב-1968 נודע כמתנגד לטיהור היהודים מהמנגנון המפלגתי הממשלתי, אך לא התפטר כמחאה.

ההליכה בין הטיפות היתה לצירנקייביץ' עניין של יומיום לאחר המלחמה, עד כדי כך שיצא לו שם של ערמומי ואופורטוניסט. הוא יודע על כך. בשיחה עם סופר "דבר" אף לא ניסה להכחיש זאת. הוא ביקש רק להסביר. בחיוך יגע השווה את עצמו לספינה שאינה מסוגלת לשמור על מסלול ישיר משום שהיא מיטלטלת בין גלים חזקים ממנה. בעת השיחה היה נראה שצירנקייביץ' חצוי בין נאמנות למשטר ששירת שנים כה רבות לבין רצונו להביע את דעותיו. הוא הודה בכך שבמפלגה היתה אנטישמיות, אבל נמנע מניתוח מפורט של תופעה זו. וכך שב נדמה היה שהאיש, שהיה עד לשקיעת היהדות בפולין, מיטלטל בים פוליטי סוער.

בפולין לפני המלחמה היו היהודים עשירית מכלל האוכלוסיה בפולין. לאחר המלחמה במעט לא נותרה בה יהודים. איך השפיע הדבר על החיים בפולין?

צירנקייביץ': התהווה כמובן חסר עצום בחיי התרבות, החברה והכלכלה. נוצר גם חלל ריק בחיים הפוליטיים. הרי ליהודים היו לפני המלחמה חיים פוליטיים תוססים מאוד. היו להם מפלגות מפוארות, כגון ה"בונד" או "פועלי ציון". גם במפלגה שלי, פ.פ.ס. (המפלגה הסוציאליסטית הפולנית – ז.ס.) היו פעילים רבים ממוצא יהודי. התייחסנו אליהם כמו לאחינו. כרתנו בריתות-בחירות עם סוציאליסטים יהודים. במשותף נאבקנו נגד הנ.ד. (מפלגה ימנית-לאומנית בעלת נטיה אנטישמית – ז.ס.) ונגד האנטישמיות.

כן, אבל באיזו מידה הצלחתם בכך?

צירנקייביץ': לעתים קרובות היו לנו גם הצלחות. נקח לדוגמא את קראקוב, שבה חייתי...

היית מבכירי הנוער של הסוציאליסטים?

צירנקייביץ': כן, ולמדתי באוניברסיטה היגיאלונית (שם של שושלת מלכים פולנים – ז.ס.) בקרקוב היתה פ.פ.ס. מפלגה מובילה ומשום כך לא היה, למשל, "גיטו של ספסלים" באוניברסיטה שלנו (באוניברסיטאות אחרות בפולין לא התירו אנטישמים לסטודנטים יהודים לשבת יחד עם סטודנטים פולנים בעת ההרצאות – ז.ס.). היו אמנם התקפות על סטודנטים יהודים בפתיחת שנת הלימודים, אבל הסוציאליסטים ידעו להדוף את ההתקפות על היהודים או על הליברלים. אזכיר מקרה אחד, אופייני למדי, שקרה כמה שנים לפני המלחמה. הוזמן פרופסור ליבראלי, שמו היה שימנובסקי, להרצות באוניברסיטה שלנו. לפני ההרצאה הגיעה אלי קריאת טלפון מהאוניברסיטה שאנשי נ.ר. מרביצים לקהל, לא נותנים לאנשים להכנס לאולם-ההרצאות – משליכים אותם מהמדרגות. למרבה המזל התקיימה בדיוק באותה עת אסיפה גדולה של פועלים מובטלים, רובם חברי פ.פ.ס., ב"בית כורי הפחם". נכנסתי לשם, הפסקתי את המרצה ואמרתי: "חברים, מרביצים לאנשים שלנו באוניברסיטה, צריך להתערב. בואו נצעד לאוניברסיטה". כל הפועלים קמו. היה רעש משום שכל פועל שבר רגל מהכסא שעליו ישב ולקח אותה ביד. הלכנו לאוניברסיטה. הרבצנו לאנשי הנ.ר. ושרנו באולם ההרצאות "דגל אדום". אולי זה נשמע מצחיק, אבל בעזרת רגלי-הכסאות הצלנו את התרבות. בוורשה היה יותר גרוע. שם הרביצו אנשי נ.ר. לליבראלים ולסטודנטים יהודים באוניברסיטה.

האם הצבת מועמדים יהודים בבחירות לא הזיקה לפ.פ.ס.?

צירנקייביץ': מעולם לא הזיקה. מפלגת הימין הלאומני, נ.ר., ניסתה ללבות יצרים אנטישמיים והדבר מצא חן בעיני בוחריה, אבל הבוחרים שלנו הצביעו בעד רשימתנו, ללא כל קשר לזה. אנחנו מעולם לא הפרדנו בין יהודים לפולנים.

האם פ.פ.ס. סבר שעל היהודים להתבולל?

צירנקייביץ': לא. זה לא היה עניינו. הם יצרו תרבות משלהם. ברור שרבים מהם יצרו גם תרבות פולנית. אנחנו מעולם לא דרשנו הגירה יהודית מפולין – זאת היתה דרישתם של לאומנים ריאקציונים.

לאחר פרוץ מלחמת-העולם השניה ניסה חלק מהפולנים, בין היתר גם פ.פ.ס., לעזור ליהודים בדרכים שונות, אבל האפשרויות להעניק עזרה היו מוגבלות. מה ניסיתם בכל זאת לעשות?

צירנקייביץ': נוסף על סיוע ישיר היתה אחת המשימות החשובות ביותר – למסור למערב מידע על השמדת היהודים.

מתי התברר לכם שהגרמנים מתכוונים להשמדה טוטאלית של היהודים?

צירנקייביץ': מה אומר לך? זה היה ברור מההתחלה.

אתה עמדת בראש המחתרת באושוויץ והיית עד להשמדת היהודים.

צירנקייביץ': אכן כן. נפלתי בשבי הגרמני ליד חלם, בספטמבר 1939 (לאחר פלישת הגרמנים לפולין – ז.ס.). הצלחתי לברוח ולרדת למחתרת, אבל ב-1941 נלכדתי במלכודת גרמנית ומאוחר יותר נשלחתי לאושוויץ. משם העבירו ריכוזים מהמחנה, לרבות מבירקנאו (שהיתה מרכז-השמדה ליהודים במסגרת תשלובת אושוויץ).

האם הצלחתם לשמור על קשר עם המחתרת בבירקנאו?

צירנקייביץ': היה לנו קשר. היו לנו אנשים בקרב הזונדר-קומנדו בבירקנאו וקיימנו קשר גם באמצעות השבויים שלנו, שבמסגרת עבודתם נכנסו לשטח בירקנאו. מחנות בירקנאו ואושוויץ היו משולבים זה בזה תחת פיקוד מאוחד. היו לנו במחתרת גם אנשים שיכלו לצאת לצורך עבודתם משטח המחנה. היו לנו גם קשרים טובים עם כורי פחם בסביבת בירקנאו והזמנתי אצלם מצלמה. כך צולמו הגוויות שנשרפו במדורות, מתחת לכיפת השמים, לאחר שהוצאו מתאי הגאז, משום שהספק המשרפות לא היה גדול דיו.

האם היתה באושוויץ אפשרות מעשית לעזור ליהודים, אפשרות שלא נוצלה?

צירנקייביץ': בדרך כלל לא היתה במחנה זו אפשרות כזאת. כמובן, עשינו מה שהיה אפשר לעשות ולעתים הצלחנו להציל חיי אדם, אבל משלוח המסמכים ללונדון (מקום ישיבתה של ממשלת פולין הגולה – ז.ס.) היה תפקיד חשוב ביותר שמילאנו – מסירת המידע. בלודרית שלנו הוציאה את המסמכים מהמחנה. הם הועברו לקרקוב ומשם הדרך נאושה ללונדון. בדרך הזאת העברנו בין היתר מידע על מספר היהודים שנרצחו והחזות לכך דיווחו הבי-בי-סי. והעתונות על כל המתרחש באושוויץ.

העברת המידע, כשלעצמה, לא עצרה את הרצח. האם לפי דעתך, אילו הפציצו בעלות-הברית את מתקני המוות באושוויץ היה הדבר לפחות מאט את תהליך ההשמדה?

צירנקייביץ': זה לא היה עוזר הרבה גם אילו הצליחו בכך. לולא היה לרוצחים גאז, היו יורים באנשים או רוצחים אותם בדרכים אחרות. אל תשכח שבאושוויץ רצחו ילדים – לא יהודים – גם על-ידי הזרקת פנול ללב. הם ידעו היטב איך לרצוח ולא היו זקוקים לגאז לשם כך.

כאשר הסתיימה המלחמה והתחלף השלטון בפולין, קיבלו גם פעילים יהודים חלק גדול בשלטון. האם היה בהיקף הזה משום חידוש בתולדות פולין?

צירנקייביץ': כן. לפני כן לא היה דבר כזה.

יש הטוענים שבפולין נתפס מספר כה רב של יהודים בתפקידי צמרת וניהול במהלך מסול. איך בא הקירוב הזה לידי ביטוי?

צירנקייביץ': בשל כך באמת צמח מין מסויים של אנטישמיות, שהיה צריך להלחם בה.

מה היתה עמדתך אז?

צירנקייביץ': מובן שניסיתי לפעול נגד הלכי-רוח אנטישמיים. באוגוסט 1956 אמרתי בישיבה של הוועד המרכזי (של המפלגה הקומוניסטית – ז.ס.) שבמפלגה שבה הייתי בזמנו חבר (המפלגה הסוציאליסטית לפני המלחמה – ז.ס.) מעולם לא הסתכלו על מוצאו של אדם אלא רק על מעלותיו כחבר מפלגה. העירותי גם שלאחר המלחמה היתה זו [illegible] של המפלגה שהחליטה על קבלת פעילים, יהודים או לא-יהודים, לתפקידיהם. לאחר הופעה זו הייתי בעיני חוגים אנטישמים ל"יהודי של כבוד", משום שהגנתי על יהודים. מאידך-גיסא קיבלתי מחברים ומידידים תגובות של הוקרה והדבר גרם לי, כמובן, סיפוק.

בשנת 1968 הורחקו היהודים מתפקידים ממשלתיים ומפלגתיים. הדבר נומק במלחמת ששת הימים.

צירנקייביץ': אכן היו יהודים בפולין ששמחו לאחר מלחמה זו על שיהודים זכו סוף-סוף בנצחון. היו פולנים שהתנהגות זו הפריעה להם.

האם התנהגות זו לא תאמה את המדיניות הרשמית של פולין, שהתייצבה לצד הארצות הערביות?

צירנקייביץ': אנחנו (הממשלה – ז.ס.), על כל פנים, לא בירכנו את ישראל לכבוד הנצחון הזה.

ידוע שהיו פוליטיקאים, ביניהם גם אתה, שחשבו שהרחקת היהודים היתה מעשה בלתי-נבון, אך במציאות לא היה אפשר לעצור אותה. מדוע?

צירנקייביץ': אני מסיר את השאלה מסדר היום.

איך מתייחסת החברה הפולנית ליהודים מאז 1968?

צירנקייביץ': חל שינוי לטובה. קיימת התעניינות רבה בנושאים יהודיים בשנים האחרונות, כפי שניכר בכמות הויכוחים והמאמרים בנושא זה. גם התנהגותו של האפיפיור (יוחנן פאולוס השני שהוא פולני – ז.ס.) מילאה בכך תפקיד. היה חשוב מאוד שהאפיפיור כרע ברך מול לוחות הזכרון לנרצחי אושוויץ, והזכיר את היהודים במפורש. גם ביקורו בבית-הכנסת ברומא והופעתו המשותפת עם רבה של רומא היתה חשובה לא פחות.

האם זה מקרה שדווקא אפיפיור יוצא פולין עשה צעדים כאלה?

צירנקייביץ': יש לשער שקיים קשר בין הדברים. במובן מסויים גם האפיפיור הוא איש אושוויץ. הוא היה במחתרת בקראקוב בעת המלחמה והיה עד למתרחש. אמרתי לו זאת, אגב, בעת ביקור שערכתי בוותיקן לפני שנתיים וחצי. הוא חווה את תקופת המלחמה וההשמדה בעצמה וחוויה זו נחרשה בו עמוקות.

מדוע חל שינוי ביחסה של החברה הפולנית ליהודים רק עכשיו? האם היה צורך במרחק של שנים כה רבות מתקופת המלחמה?

צירנקייביץ': אולי קם דור שקל לו יותר להתבונן בבעיה הזאת ונטל האנטישמיות אינו רובץ על שכמו. כך בכל זאת חובה להכיר גם בפעולה היזומה בנושא זה של נציגי קבוצות שונות בחברה, וכן של הכנסיה. אני תוהה, עם זאת, אם אפשר לדבר כבר על תהליך מושלם.

האם מדובר בהתחלה בלבד?

צירנקייביץ': זו באמת רק התחלה, אבל התחלה די היסטורית.

סופר דבר זאב סטרומינסקי בשיחה עם יוזף צירנקביץ' בביתו בוורשה

ועידת הקהילות היהודיות באיטליה

בסימן ה"מיני קונקורדאט"

מאת דן שחר, רומא

התביעה לבטל חובת לימודי הדת הקאתולית בבתי-הספר היתה הנושא המרכזי בוועידת איחוד הקהילות היהודיות של איטליה. הנשיא קוסיגה ושרי ממשלה נכחו – זו הפעם הראשונה – בפתיחת האירוע בארמון ברבריני ברומא

בקריאה לממשלה לבטל את חובת לימוד הדת בבתי-הספר הציבוריים ובתביעה לקיימם בשעות שבהן יוכלו להיעדר מהם הלא-קאתולים, יצאה ועידת "איחוד הקהילות היהודיות" באיטליה שנערכה בשבוע שעבר ברומא.

בתום שלושת ימי הדיונים נבחרה מועצת "איחוד הקהילות" החדשה (באיחוד מאוגדות 21 קהילות), ומונתה ועדה משפטית שתדון עם נציגי ממשלת איטליה ב"חוזה ההבנה" החדש עם הקהילה היהודית, שיבוא במקום ההסכמים הישנים שנחתמו ב-1930, בתקופת הפאשיזם. הוועידה בחרה כנשיאת ה"איחוד" היוצאת, טוליה זאבי, לתקופת כהונה נוספת. כן הטילה הוועידה על המועצה החדשה לפעול למען שמירת אוצרות התרבות והארכיאולוגיה היהודיים ולהגנת הקהילות היהודיות בארצות שהן נרדפות בהן. הוועידה קראה לציבור להיאבק באנטישמיות ובטרור בכל אתר.

ועידת "איחוד הקהילות היהודיות" שהוא ארגון-הגג של 37,000 יהודי איטליה, מתקיימת אחת לארבע שנים. היתה זו הפעם הראשונה שנשיא איטליה כיבד אותה בנוכחותו. הנשיא פראנצ'סקו קוסיגה נכח בטקס הפתיחה שהתקיים בארמון ברבריני שברומא. כן נכחו בפתיחה שרי ממשלה רבים, נציגי שגרירות ישראל ו-46 שליחי 21 הקהילות באיטליה.

"הבנה עם המדינה תקנה בטחון לקהילות היהודיות, שהן מיעוט דתי בארץ דמוקראטית", אמרה נשיאת איחוד הקהילות בפתיחת הוועידה. היא הביעה סולידריות עם מדינת ישראל, הוקירה את ביקור האפיפיור בבית-הכנסת ברומא וגינתה את הטרור: "הפועל בסימביוזה עם קבוצות מקומיות ועם הפשע המאורגן".

ג'וליו אנדריאוטי, שר-החוץ האיטלקי, הכריז בפתיחה: "אין לחזור על מה שקרה בעבר – יש להגן על היהודים". הוא ציין כי היום אפשר לדבר בגלוי על זכויות האדם ולהתערב גם במה שקורה בברית-המועצות. "היינו בהלסינקי", אמר, "והתמנו על החוזה המרשה לכל אחד להתערב במה שנעשה בביתו של האחר, אם זה דרוש להגנת זכויות האדם".

הנושא החשוב ביותר שדנו בו בוועידה היה ה"מיני קונקורדט". לאחר שנחתם ב-1984 הסכם ההבנה [illegible] "מדינה-דת" (קונקורדט) עם הכנסיה הקאתולית, הסכם שעם חתימתו היתה איטליה למעשה למדינה חילונית, שלכל דת יש בה זכויות שוות, חתם באחרונה שר-התרבות האיטלקי עם נציגי הכנסיה על הסכם, שלפיו ילמדו את הדת הנוצרית בבתי-הספר. בכך החזיר את המצב לקדמותו. ועידת הקהילות היהודיות, כאמור, תבעה לבטל את חובת לימודי הדת בבתי-הספר ולהפכם ללימודי בחירה, כפי שנקבע ב-1984.

בין היתר נדונה בוועידה בעיית קליטתם של היהודים יוצאי המזרח בקרב היהודים המקומיים, מהם משפחות רבות שיושבות באיטליה מאז חורבן בית שני. ראשי הקהילות הספרדיות באיטליה התלוננו, שאין יהודי איטליה מעריכים כהלכה את המסורת והמנהגים שהביאו עמם מהמזרח. המדובר ביהודים יוצאי לוב ואיראן, שהגיעו לאיטליה בשנות השישים והם גרים בעיקר במילאנו וברומא ומונים כיום כ-4000 איש. ראשי הקהילות הספרדיות קראו לבאי הוועידה לפעול למען הגברת ההבנה וההערכה למסורת יהודי המזרח בקרב יהודי איטליה. כן קראו לראשי יהדות איטליה לסייע לבני קהילותיהם בהשגת אזרחות איטלקית, לאחר עשרים שנות ישיבה באיטליה, ולפעול לאיחוד משפחות של פליטי איראן.

ארון הקודש ועזרת הנשים בבית הכנסת האשכנזי מהמאה ה-16 ב"גטו החדש" של ונציה

שערי מטבע חוץ ביום 22.11.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.0010	1.45	1.52	1.46	1.52	1.45	1.52	1.4862	1.5048	1.4877	1.5063	1.4867	1.5054	1.4960
1 מארק גרמני	-0.0047	0.72	0.75	0.72	0.76	0.72	0.76	0.7363	0.7455	0.7369	0.7461	0.7379	0.7471	0.7411
1 לי"ש	-0.0034	2.04	2.14	2.06	2.16	2.06	2.16	2.0955	2.1218	2.0977	2.1239	2.0985	2.1249	2.1116
1 פרנק צרפתי	-0.0013	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2250	0.2278	0.2255	0.2283	0.2253	0.2281	0.2264
100 ינים יפאניים	-0.0065	0.89	0.93	0.89	0.94	0.89	0.95	0.9079	0.9192	0.9102	0.9215	0.9076	0.9190	0.9139
1 גולדן הולנדי	-0.0041	0.64	0.67	0.64	0.67	0.64	0.67	0.6518	0.6600	0.6537	0.6618	0.6529	0.6611	0.6561
1 פרנק שוויצרי	-0.0060	0.86	0.90	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8846	0.8957	0.8869	0.8979	0.8854	0.8966	0.8901
1 כתר שוודי	-0.0010	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2132	0.2159	0.2135	0.2162	0.2134	0.2161	0.2146
1 כתר נורבגי	-0.0015	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1952	0.1976	0.1954	0.1978	0.1952	0.1977	0.1965
1 כתר דני	-0.0012	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1946	0.1974	0.1951	0.1975	0.1951	0.1976	0.1961
1 מארק פיני	-0.0018	0.29	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.2994	0.3031	0.2998	0.3035	0.2995	0.3032	0.3014
1 דולר קנדי	-0.0024	1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0723	1.0837	1.0732	1.0866	1.0724	1.0859	1.0792
1 דולר אוסטרלי	+0.0036	0.91	1.00	0.93	1.00	0.93	1.00	0.9616	0.9736	0.9626	0.9746	0.9611	0.9732	0.9680
1 ראנד דרא"פ	+0.0018	0.43	0.52	0.40	0.67	0.45	0.62	0.6658	0.6742	0.6665	0.6748	0.6657	0.6741	0.6702
10 פרנקים בלגיים	-0.0022	0.34	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3518	0.3563	0.3552	0.3597	0.3542	0.3586	0.3566
10 שילינגים אוסטריים	-0.0067	1.02	1.07	1.03	1.08	1.02	1.08	1.0455	1.0586	1.0462	1.0593	1.0457	1.0588	1.0522
1000 לירטות איטלקיות	-0.0067	1.03	1.09	1.04	1.11	1.04	1.11	1.0635	1.0768	1.0644	1.0776	1.0653	1.0787	1.0701
1 "סל" (ECU)	-0.0554	—	—	—	—	—	—	1.5330	1.5522	1.5361	1.5552	—	—	1.4959
1 דינר ירדני	-0.0029	4.08	4.33	4.11	4.38	4.10	4.34	—	—	—	—	—	—	4.2486
10 לירות לבנוניות	-0.0002	—	—	0.23	0.24	0.18	0.25	—	—	—	—	—	—	0.2263
1 לירה מצרית	-0.0004	0.74	0.79	0.75	0.80	0.74	0.80	—	—	—	—	—	—	0.8078

מרחב תכנון מקומי כפר-סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר-סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקות הגושים הרשומים מטה הקלות כלהלן:
1) גוש 7603 מגרש זמני 66 א' בשכונת בנה ביתך: 6% מאחוזי הבנייה המותרים, שינוי גובה בין מ-8.0 מ' ל-8.4 מ'.
2) 7600 מגרש זמני 107 ב' בשכונת בנה ביתך: 1% מאחוזי הבנייה המותרים.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל, ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר-סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת-קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר-סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה כפר-סבא

הלוח הכללי

דירות להשכרה

● 5 בהרצליה כמורים 26,000 כניסה מיידית. טלפון 46384-053. (#8485)

הצעות עבודה

● דרושה פקידה צעירה למשרד הנהלת חשבונות בבניין בורסת היהלומים בר"ג לעבודות משרדיות. שעות לפנות לטלפון 253941 בשעות 10.00–2.00 (#8382)

רוצים לקנות

● יוסי קונה ציוד למסעדות ועוד 03-814584 ובערב 03-851494 (#8407)

ריפוי והרזיה

● מסאג' ע"י מטפליסטית בדירה אינטימית "סיגל" אלנבי 106 03-621461, 03-611196. (#8421)
● (#8419) 03-238685 46 [illegible]
● לביתך/ מלון [illegible] 03-225918. (#8418)
● [illegible] 03-283297 27 [illegible] (#8417)
● מסאז' בדירה אינטימית ע"י מטפליסטית, [illegible] 03-284513. (#8414)
● [illegible] 03-227910 93 (#8415)
● [illegible] 03-238063 (#8412)
● [illegible] 03-375833 51 (#8413)
● [illegible] 03-236527 ,135 (#8411)
● [illegible] 03-222719 (#8410)
● [illegible] 03-242518 (#8406)
● [illegible] 03-226932 45 (#8403)
● [illegible] 03-234396 51 (#8402)
● [illegible] 03-5460226 (#8401)
● [illegible] 03-225918. (#8400)
● [illegible] 03-372932 (#8399)
● [illegible] 03-285237 (#8398)
● [illegible] 03-659213 (#8396)
● [illegible] 03-238740, 03-241835 (#8397)
● [illegible] 03-257508 (#8395)
● [illegible] 03-5460226 (#8394)
● [illegible] 03-612938 (#8392)
● [illegible] 03-319969 (#8393)
● [illegible] 03-378472 (#8391)
● [illegible] 03-373349 (#8390)
● [illegible] 03-370468 (#8389)
● [illegible] 03-283635 (#8388)
● [illegible] 03-379379 (#8387)
● [illegible] 03-7515801, 03-7516605 (#8428)
● [illegible] 03-283685 ,22 (#8427)
● [illegible] 03-252965 76 (#8425)
● [illegible] 03-222871 184 (#8426)
● [illegible] 03-244459 (#8424)
● [illegible] 03-288618 26 (#8423)
● [illegible] 03-657913 (#8422)
● פינוק מושלם שלא תשכח, נפה הינהוגה ביתך/ מלון 04-431571 (#8420)

פוליש וניקיון

● [illegible] 03-310030 (#8409)
● [illegible] 03-316579 (#8408)

נרשמו לנישואין

● [illegible] (#8461)
● [illegible] (#8460)
● [illegible] (#8458)
● [illegible] (#8459)
● [illegible] (#8456)
● [illegible] (#8457)
● [illegible] (#8454)
● [illegible] (#8455)
● [illegible] (#8453)
● [illegible] (#8451)
● [illegible] (#8452)
● [illegible] (#8450)
● [illegible] (#8448)
● [illegible] (#8449)
● [illegible] (#8447)
● [illegible] (#8445)
● [illegible] (#8446)
● [illegible] (#8444)
● [illegible] (#8442)
● [illegible] (#8443)
● [illegible] (#8440)
● [illegible] (#8441)
● [illegible] (#8439)

הכרזות

● הכרזות אקסקלוסיביות [illegible] 03-734755 (#8404)

חיות

יום הזכרון לשואה ולגבורה
תשמ"א 1981
[illegible]

המרכז הרפואי גולדה
בית החולים השרון
קופת חולים מרכז פ"ת

הננו מודיעים בצער על פטירתו של עובדנו הותיק

ולטר רייס

ומשתתפים בצער המשפחה

הלוויה תצא היום, יום ראשון 23.11.86 כא' חשון תשמ"ז בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות בבית החולים בלינסון דרך מרפאת רוטשילד לבית העלמין סגולה בפ"ת

הנהלת המרחב
ועדי הרופאים והעובדים
ציבור העובדים

בצער רב אנו מודיעים
על מותה של חביבתנו

ברוריה נעמני

הלוויה תתקיים ביום שני כ"ב חשון תשמ"ז 24.11.86
בשעה 3.00 אחה"צ

המשפחה
ובית אפק

אנו מודיעים בצער על פטירת חברנו

אברהם קצנלסון

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"א חשון תשמ"ז 23.11.86
בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקבוץ שפיים.
הארון יוצב בבית הבנים בקבוץ שפיים בשעה 3.00 אחה"צ

המשפחה
ובית שפיים

בצער רב אנו מודיעים על מותה של אימנו

סטלה מיטלר ז"ל

הלכה לעולמה בשיבה טובה

הלויה התקיימה ביום שישי 21.11.86 בקיבוץ מסדה

משפחות ליפשיץ
וקיבוץ מסדה

אנו משתתפים בצער המשפחה
וקבוץ גשר-הזיו על מות

ציון כהן ז"ל

בית קבוצת כנרת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

בת-שבע (חסיבה) אסולין

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"א בחשון תשמ"ז
23.11.86 בשעה 14.00. יוצאים מהמרכז החברתי.

המשפחה
וקבוץ אפיקים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

ד"ר דוד מראני

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"א חשון תשמ"ז
23.11.86 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין ברחובות.

האבלים:
הבן: אבישלום מראני וב"ב
ומשפחת הבת: תמר כהן ז"ל

מנת דם
חיים לאדם

זכרו! תרומה: דם אחת מקנה ביטוח
דם עבורך למשפחתך וכד'.
[illegible]

רוכב אופניים באחד השבילים שסללה עיריית יבנה במסגרת הפרוייקט החדש: עיר רוכבת על אופניים.

יבנה: עיר רוכבת על אופניים

מאת דני צדקוני

בעיר יבנה הופעלה הימים אלה תכנית חדשנית בארץ, שמגמתה לעודד את הרכיבה על אופניים. כוונתה, לאפשר לרוכבי האופניים להגיע באמצעותם לכל המקומות בעיר. חוץ מהתרומה לבריאותם של האזרחים, תתרום הרכיבה לאיכות הסביבה ותחסוך אנרגיה ותגביר את הבטיחות בכבישים.

לפי עצת אדריכל העיר יוסי פרייס, שהעלה את הרעיון, הוחלט לסלול בעיר רשת שבילי אופנים כחלק מתשתיתה התחבורתית. השבילים אינם מיועדים רק לרוכבים על שני גלגלים אלא גם להולכי רגל. ה„שביל" ברוחב של 5 מטר מחולק למסלול אדום להולכי רגל, ולאפור לרוכבי האופניים. כל מסלול הוא ברוחב של 2.5 מטר. המסלולים מופרדים בקטעים רבים בחיץ של צמחיה ומעוטרים בירק גם בשוליהם.

המדובר הוא ב־15 ק"מ של שבילים. הם יחצו כבישים רק במקומות מעטים, ושם יהיו המעברים סלולים באותם צבעי אפור־אדום כדי להזהיר את הנהגים.

את סלילת מערכת השבילים מבצעת העיריה בשכונות החדשות כחלק מהתשתית – כמו כבישים, מערכות מים, מידרכות וביוב – ומחייבת את המשתכנים בהשתתפות כמקובל. בשכונות הוותיקות נעשות עבודות הסלילה על חשבון תקציב הפיתוח; בשכונות השיקום, במסגרת הפרוייקט. את שביל האופניים לאזור התעשייה בונה העירייה בעזרת משרד־האנרגיה שהחליט להשתתף ב־70 אלף דולר בסלילתו של קטע זה למען החסכון באנרגיה.

לפי התוכנית יוצבו בנקודות שונות בעיר אלפי זוגות אופניים, שיועמדו לרשות התושבים חינם. את המימון לרכישתם מקווה ראש העירייה מאיר שטרית להשיג ממפרסמים. יש אומרים, כי הישראלים ינהגו באופניים העירוניות, כפי שהם נוהגים בעת חופשתם במגבות, בסדינים ולפעמים גם בוילונות בבתי־המלון.

שטרית מאמין, שאפשר למנוע את גניבת האופניים. הוא מזכיר, כי בזמנו הזהירו אותו שלא כדאי להתקין תאורת רחובות בעיר, מפני שיפצצו את הפנסים באבנים. הסתבר, שהתחביב הזה נגמר ביבנה וכיום היא מוארת בלילות לרווחת כל תושביה. הדבר חזר על עצמו, כשהוחלט על גינון הרחוב הראשי, החוצה את מרכז העיר, בשיחי שושנים. יקטפו את הפרחים, הזהירו הכל את שטרית. זה לא קרה. הפרחים פורחים ואיש אינו קוטף אותם. בכל זאת, אם יקרה הגרוע מכל, אומר שטרית, יהיה אפשר למצוא שיטה, שתבטיח את האופניים מפני גניבות.

אומנם יבנה אינה עיר הולנדית וגם לא כפר דני; אבל כבר היום, ועוד יותר מחר נוכל לראות ביבנה אלפי תושבים נעים על אופניים בלי רעש ועשן.

כמה מכוניות נמכרו השנה

מאת רחמים בן

בחודשים האחרונים התפרסמו הערכות על יבוא מכוניות בכמויות אסטרונומיות. יש המזהירים על כך, שעד סוף השנה יימכרו בארץ 70, 80, או אף 90 אלף כלי־רכב. את הכמות האמיתית קשה לברר, אם כי נראה שהיא רחוקה מהאומדנים, המתפרסמים. קשה להשתחרר מהרושם, שמישהו מלבה היסטריה.

בני עופרי, מנהל המכירות של „רנו", המקור שאליו מפנים היבואנים את המבקשים נתונים כמותיים, אומר: עד סוף יוני נמכרו 22,532 מכוניות. אם זה כך, הרי המכירה הממוצעת לחודש היתה 3,755. זה כמובן ממוצע, הכולל חודשי שפל בתחילת השנה, כאשר היו שהפסיקו את המכירות לחלוטין. לעומת זאת החודשים האחרונים הם חודשי הגאות העונתית של ראשית שנת דגם.

25 עד 30 אחוז מסך כל המכוניות הנמכרות בשנה, „נחטפות" בחודשי אוקטובר־נובמבר, אבל אין פירוש הדבר שהמכוניות אכן נמסרות ללקוחות בחודשים אלה. למשל ל„סובארו" יש תור לחצי שנה כמעט ומי שמזמין מכונית היום, יזכה לנסוע בה רק בפברואר או במארס. על כך יש להוסיף את הקפאת מחיים של כלי־הרכב, המוזילה אותם לצרכן הישראלי. הזולה מלאכותית זו גורמת לרבים להקדים החלפת מכוניתם, גם אם בנסיבות אחרות עדיין היו נמנעים מכך – מה גם ש„אין מה לעשות בכסף".

על כן, תחושת הגיאות אינה מפתיעה. השאלה היא אם יש לה על מה לסמוך. לנתון של בני עופרי – 22.532 מכוניות בחצי שנה – חשיבות עצומה מבחינת היבואנים, שכן הם התחייבו באביב בפני שר־האוצר דאז יצחק מודעי, שהשנה לא ייבאו יותר מ־45,000 מכוניות. רק בתמורה להתחייבות זאת אישר להם מודעי את העלאת המחירים אז. על־פי הגיונו העקום, מודעי היה סבור שרק אם יבוא המכוניות יסב הפסדים ליבואנים, יוכל לבלום אותו. ואכן, ההקפאה גורמת הפסדים ליבואנים, עד כי מפעם לפעם הם מפסיקים את היבוא. אולם בשל התחייבויות ארוכות־טווח לייצרנים אין להם מנוס מלהמשיך.

ובכן, בני עופרי אומר, שבששת החודשים הראשונים נמכרו 22,532 מכוניות. 22,532 בששה חודשים הם כידוע 45,064 בחשבון שנתי. כלומר, היבואנים עומדים בהתחייבותם למודעי. אבל יש גם נתונים אחרים, ליתר דיוק ארבע מערכות נפרדות של נתונים, שכל אחת מהן נותנת תמונה אחרת.

מערכת הנתונים הידועה ביותר היא של איגוד יבואני הרכב. מערכת זו מבוססת על ההזמנות שהתקבלו אצל היבואנים. כל מי שנכנס ונותן כמה עשרות שקלים דמי־קדימה, נרשם בדו"ח הזה כאילו קנה מכונית. אבל אם הוא מבטל את הרכישה כעבור זמן מטעם זה או אחר, ביטול ההזמנה אינו משתקף בדו"ח זה. וכן אין הדו"ח הזה כולל יבואנים שאינם חברי האיגוד, כגון יבואני „ב.מ.ו.", ואילו יבואני „סוזוקי" אינם מדווחים לאיגוד.

מערכת נתונים שניה מדווחת על מספר המכוניות ששוחררו במכס. אולם בשל ליקויים בתוכנה אין הדו"ח זה אמין. למשל, אם להתיחס אליו ברצינות, הרי לא נמכרו אפילו „סוזוקי" אחת, אף לא „ב.מ.ו." אחת. האיגוד מדווח על 2,443 „פורד", אבל בדו"ח המכס יש רק 831. מתוך 664 „מרצדס" שוחררו כביכול רק 17. מתוך 2,191 „סיאט" מופיעות בדו"ח המכס רק 641. באמת אבסורד.

המערכת השלישית נראית האמינה ביותר. כאן מדובר במספר רשיונות הרכב החדשים שהוצאו. אולם כאן יש בעיה אחרת: בעוד ששתי המערכות האחרות מדווחות על המכירות בחודשי ינואר־יוני, השלישית מדווחת על שנת דגם, כלומר מאוקטובר אשתקד. וגם, אמינות הדו"ח אמנם רבה לגבי שנה שלמה, אולם בדו"חות הביניים יתכנו טעויות.

בנינו בדי עמל טבלה השוואתית של שלוש המערכות, כדי שכל אחד יוכל לראות עד כמה קשה להשיב על השאלה, כמה מכוניות נמכרו השנה.

הרכב	דו"ח היבואנים	דו"ח המכס	דו"ח רישוי כולל מסחריות	דו"ח רישוי רק פרטיות
אופל	1604	367	2619	2619
אלפא־רומיאו	554	228	296	296
ב.מ.ו.	–	–	641	641
דייהטסו	1332	1540	1338	1338
הונדה	340	456	507	436
לנצ'יה, ביאנקי	837	747	672	672
מנטינו	415	–	340	340
מרצדס	664	17	723	159
סובארו	12629	6955	5094	4450
סוזוקי	–	–	822	821
סיאט	2191	641	1483	1483
פולקסווגן־אודי	3101	1481	3571	1706
פורד	2837	2552	2641	2039
סיטרואן	2443	831	1385	670
פיאט	3455	3085	2546	2464
רנו	1754	1428	1928	1434
סך הכל	34156	20328	26606	21568

יצוא מכוני בדיקה ממוחשבים

חברת „קומפיוטסט" החלה באחרונה לייצא את מערכת הבדיקה הממוחשבת של כלי־רכב, שפיתחה במשך עשר שנים. ליבה של המערכת היא התוכנה, שפותחה בהנהיית יונה ברדוד, מנכ"ל „קומפיוטסט". בתום הבדיקה, הנמשכת כעשר דקות, מקבל הנהג טופס מודפס המפרט את מצב כל מכללי הרכב בהשוואה לנתוני היצרן. כן כולל הטופס הערכה לגבי מצב המכונית בסולם בן שמונה ציונים.

שני מכשירים נשלחו בימים אלה לארה"ב להקמת מכוני בדיקה ממוחשבים דוגמת המכון הראשון של „קומפיוטסט" בראשון לציון. כל מכשיר עולה 40 אלף דולר והקמת מכון עולה 100 אלף דולר לכל מסלול.

כן רכשה חברה בהונג קונג את הידע לייצור המערכת. החברה קיבלה זכויות להפיץ את המערכת בכל רחבי המזרח הרחוק. בסוף השבוע שעבר ביקרו במכון „קומפיוטסט" בתל־אביב נציגי „סובארו" כדי לבחון את האפשרות להצטייד במערכות מתוצרתו.

לפני כן רכש את המערכת הממוחשבת חיל־החימוש של צה"ל.

סילברמן במקום פרנקפורט

טד סילברמן מונה באחרונה למנהל הסניף הישראלי ל „ט.וו.אי.". סילברמן בא במקום אד פרנקפורט, שמילא תפקיד זה עשרות שנים ויצא עתה לגימלאות.

סילברמן, בן 42, עובד בסניף הישראלי של החברה זה 18 שנה ובתפקידו האחרון שימש מנהל מחלקת המכירות.

הודעת דובר „אל־על"

דובר „אל־על" מסר אמש את ההודעה הבאה למערכת „דבר": „הידיעה שפורסמה ב'דבר' שלשום בדבר הפסד מצטבר של 100 מיליון דולר בגין קידוש מטוסי החברה בשבת, היא ידיעה מטעה ומוסיפה על המבוכה שנגרמה כתוצאה מאיחור טיסה אחת בלבד לפני שבוע. מעולם לא ערכה חברת „אל־על" חישובים או סיכומים של אובדן הכנסות במשך ארבע השנים, שחלפו מאז הפסיקה החברה לטוס בשבתות, ואין הסכום הנ"ל, שפורסם, מקובל על הנהלת החברה".

מוסר „דבר" דויד מושיוב מעיר: אין עוררין על כך שאובדן ההכנסה של „אל־על" בגין אי־קיום טיסות בשבת במשך שנה אחת מסתכם ב־25 מיליון דולר בקירוב. מאחר שעברו ארבע שנים מאז שהפסיקה „אל־על" לטוס בשבתות ובחגים לפי החלטת הממשלה, הרי ארבע כפול 25 נותנים את התוצאה של 100 מיליון דולר בקירוב: זהו אובדן ההכנסה של החברה בארבע שנים בגלל קידוש מטוסיה בשבתות ובחגים.

מערכת אוויונית מתקדמת למסוקים

חברת „אלביט" פיתחה חליפת אוויוניקה מיוחדת למסוקים – „הילה" – המספקת תשובות ייחודיות ויעילות לאתגרים, שמולם ניצב כיום המסוק בשדה־הקרב. כדי לבצע את משימותיו, דרושות למסוק תכונות המאפשרות לו טיסה מהירה ובטוחה בגבהים נמוכים ביום ובלילה. עד היום לא נוצל הפוטנציאל המלא של המסוק, עקב אוויוניקה מיושנת ותארטיים לא יעיל.

יעילותן של מערכות ההגנה האווירית של האויב (תותחי נ"מ וטילי קרקע/אויר) בגילוי וביכולת הפגיעה במטרות בטווחים ובגבהים נמוכים, הולכת וגדלה. ככל שהטכנולוגיה ומערכות הזימוש מתחכמות יותר, יהיו בשדה־הקרב בעתיד אתגרים גדולים ורבים יותר למסוקים הבאים.

„הילה" משלבת שלושה מרכיבים עיקריים – ראיה ותפיסה (VISION and PERCEPTION), ניווט ובסיס נתונים. פעולה משולבת של שלושת המרכיבים האלה מאפשרת השגת ביצועים טובים יותר מאשר פעולתו של כל אחד מהם בנפרד. תצוגה עילית, המוקרנת למשקפת לראיית לילה (NVG/HUD), מציגה לטייס מידע חיוני, המשולב בתמונת הנוף החיצוני ומונעת ממנו את הצורך להסתכל בלוח המחוונים.

ניווט מדוייק מושג בפעולה משולבת בין מכ"ם „דופלר" ומערכת ניווט לוויינים (GPS). תצוגת סימבולים של תוואי הטיסה ומיקומו המדוייק של המסוק, בתוספת נתוני ניווט אחרים, מאפשרת טיסה מהירה מנקודה אחת לאחרת בלי לסטות מהתוואי. בסיס נתוני מודיעין ונתונים על מכשולים אחרים בשילוב עם ניווט מדוייק ויכולת עיבוד, מספקים לטייס התראות רבות מפני איומים בסביבתו.

מערכת „הילה" מעניקה לטייס תנאים אופטימליים לתיפעול מערכות לביצוע משימותיו ומקטינה את עומס העבודה, המוטל על הצוות. המערכת מתאימה למסוקים רבים, החל במסוקי־תקיפה קלים עד מסוקי־סער־תובלה כבדים.

מיראבל בנגב?!

מאת יפה אברמוביץ'

שוב נשמעים קולות רבי־עוצמה בזכות הקמת נמל־תעופה בין־לאומי נוסף בבאר־שבע. נדמה, שזוהי העת לצנן את ההתלהבות, בטרם תצא משליטה.

נמל־התעופה בן־גוריון רחוק ממיצוי הפוטנציאל הגלום בו. הנמל המסוגל להרחיב את פעילותו עד כדי קליטת 12 מיליון נוסעים בשנה ו־600 המראות ונחיתות ביום, אינו מגיע לאפס קצהו של כושר זה. מתוך 24 נחיתות והמראות אפשריות בשעה מגיע הנמל אפילו בשעות השיא לתפוסה של 50 אחוז בלבד. יתר הזמן הוא שומם כמעט. בהשוואה ל־3,300,000 נוסעים בשנת 1984, ירד אשתקד מספר הנוסעים אל מתחת ה־3 מיליון וכך נשאר גם השנה.

מתוך שני הנתונים הללו, הנתון על תנועת מטוסים הוא החשוב יותר. אם הטרמינל אינו מסוגל לקלוט את כל התנועה, מוסיפים עליו עוד קומה או עוד אגף. הנה השנה הזאת הורחבו לכדי קליטת 4.5 מיליון נוסעים בשנה. ההוצאה היא 7 מיליון דולר, אבל בסכום זה כלול גם שיפוצה של מערכת הביוב המיושנת. המיצרך היקר באמת הוא נתיב הטיסה.

אף על פי שתנועת הנוסעים ירדה השנה באחוז אחד בלבד, תנועת המטוסים ירדה בחמישה אחוזים. הסיבה היא שהמטוסים, שמפעילות חברות־התעופה, הולכים וגדלים. פחות מטוסים מסיעים יותר נוסעים. אשר על כן, בתיכנון לטווח ארוך אפשר להביא בחשבון, שלמרות גידול במספר הנוסעים, נמל בן־גוריון יוכל לספק את כל הצרכים עד מעבר לאופק. מבחינה זו תהיה הקמתו של נמל חדש בנגב ביזבוז משווע של מאות מיליוני דולרים. אפילו העברת שדה קטן כשדה אילת, כאשר כל ציוד הבקרה הניווט המתוחכם כבר קיים, יעלה 32 מיליון דולר.

85 אחוז מהנוסעים רוצים למרכז

נמל בין־לאומי בבאר־שבע, אם יוקם, יהיה פיל לבן, שאיש לא ירצה לטוס אליו או ממנו. סקר מוצא ויעד מראה, כי 85 אחוז מהנוסעים באים או מגיעים לאזור הנמצא בקוטר של 45 קילומטר מנמל בן־גוריון. 10 אחוזים באים מחיפה וצפונה ורק 5 אחוזים באים מבאר־שבע או דרומה מזה. אין סיבה לחשוב שפרופורציה זו תשתנה בעתיד הנראה לעין. מדובר איפוא בפוטנציאל של 150 אלף נוסעים בשנה כיום, הממלאים 750 מטוסים לכל היותר. זו בערך תנועת המטוסים בנמל בן־גוריון ב־12 יום. כך לא יהיה אפשר לקיים נמל־תעופה על בסיס כלכלי כלשהו. יהיה איפוא צורך להטיס לנמל בנגב, שרוצים להקימו מדרום לבאר־שבע, עוד כמה מאות אלפי נוסעים, הרוצים להגיע למרכז הארץ דווקא, מרחק של 100־200 קילומטר מהנמל המתוכנן.

כדי להסיע המונים אלה, יהיה צורך בתשתית תחבורתית, שאין כיום. בעיני רוחי אני רואה את נמל־התעופה הקנדי מיראבל שליד מונטריאול, נמל חדיש מצוייד במיטב השירותים והמיתקנים, העומד שומם, משום שהוא מרוחק כדי 60 קילומטר מהעיר. בזמנו הובטח לסלול מסילת־ברזל מהירה בין הנמל והעיר, אולם ההבטחה לא קויימה מחוסר תקציב. לפיכך עומד השדה בשממונו. אני חושש, שגורל השדה בבאר־שבע יהיה דומה, שכן כדי לקרבו מרחק של חצי שעה לתל־אביב ולירושלים, יעדם של שני־שלישים מהנוסעים, תהיה דרושה השקעת סכומי־עתק בתשתית תחבורתית. מניין יקחו כסף זה, אם כבר היום אין די כסף כדי לחסל אפילו מיפגעים תחבורתיים חמורים ביותר?

בטיחות ובטחון

שאלה חמורה עוד יותר היא שאלת בטיחות הטיסה באזור רווי תנועה צבאית. באירופה מחייבים מעקפים, המייקרים את כרטיסי־הטיסה במידה ניכרת, ובלבד שיופרדו לחלוטין הנתיבים הצבאיים מהאזרחיים. בנגב, שהוא מעין שטח 9 של חיל־האוויר, אין די מקום להפרדה כזאת. כיצד זה יטוסו אלה בצד אלה מטוסי הדרכה של פירחי־טייס, מטוסי אימון של טייסים־לוחמים, מטוסים חמושים בטיסות מיבצעיות ומטוסים אזרחיים ובהם מאות נוסעים? תיקני הבטיחות של מטוסים אזרחיים שונים לחלוטין מתקנים הנהוגים בטיסות צבאיות וגם מה שנדרש מטייסים אזרחיים שונה בתכלית ממה שנדרש מטייסים צבאיים. איך ידורו כולם בכפיפה אחת?

לבסוף קיימת שאלה של בטחון־שדה. בנגב כולו, לרבות סביבתו של שדה נבטים, שאת חלקו רוצים לייעד לטיסות אזרחיות, קיימים מיתקנים צבאיים מן הסודיים ביותר במדינה. כיצד זה יטוסו מעליהם אזרחים ישראלים וזרים ללא כל אבחנה ופיקוח? וכיצד זה יובטח, כי מטוס אזרחי לא יפול בטעות על מיתקן בטחוני רגיש זה או אחר?

נראה איפוא, כי ההצעה להקים נמל־תעופה בין־לאומי בנגב לא רק שאינה שקולה מכל היבטיה, אלא ששדה כזה גם אינו דרוש כעת. מוטב על כן לחפש פתרונות אחרים לבעיות הנגב ולשאלת שדה בין־לאומי נוסף יהיה אפשר לשוב בעוד כמה שנים, לא מעט שנים.

בעיות החניה בנמל בן־גוריון

המקום שבו נפגש כתב לענייני תעופה עם כתב לענייני תחבורה, הוא מגרש־החניה של נמל בן־גוריון. והנה, זה כמה חודשים הפך מצב החניה בנמל לבלתי נסבל. התורים לכניסה, שם נגבה התשלום, ארוכים וכשמגיע אדם למגרש, מסתבר לו שאין שם כלל מקום פנוי.

מנכ"ל רשות שדות התעופה צבי גוב־ארי מודה, כי קיימת בעיה אמיתית. פמליות המלווים ומקבלי הפנים גדולות בישראל בהרבה מן המקובל בעולם המערבי. אולי זו המשפחתיות האופיינית לישראלים, אולי האטרקציה שבטיסה הבין־לאומית – עובדה היא, שעל כל נוסע מגיעות השנה שתיים ולעיתים אף שלוש מכוניות. נוצרה איפוא מצוקת חניה.

הרשות עושה שני דברים להקל על המצוקה. ראשית, כבר בזמן הקרוב יוקם שלט אלקטרוני, שיפנה את הנהג למגרש שבו נותרו מקומות פנויים. הדבר יפחית את הצורך להמתין בתורים. לקראת השנה הבאה אושר תקציב להקמת חניון עילי, כעין קומה שניה על החניונים הקיימים.

ערכת־הנחייה לפצצות „עופר" של „אלביט" עברה בהצלחה ניסויי־הטלה. ערכת־הנחייה חדשנית וזולה זו מגשרת על הפער בין פיצצות ברזל פשוטות ופצצות חכמות ויקרות. השבחת פיצצות הברזל בערכת „עופר" תקנה להן יכולת פגיעה במטרות נקודתיות. הערכה מתאימה לכל סוגי מטוסי־הקרב ואינה דורשת כל שינויים במיבנה המטוס. פצצה המצויידת בערכת „עופר" מתבייתת באופן עצמאי על המטרה ולכן אינה דורשת ציון או הארת מטרה. יעפי קלע ויעפי חסך והטלות מגובה רב מתאפשרות תוך הגדלת הגמישות הטאקטית.

עבר זמנו של „מחסום ה־800"

מאת דויד מושיוב

התקנות הקיימות מגבילות ישראלים היוצאים לחו"ל להוצאת מטבע זר בשווי 800 דולר בלבד. התקנה נועדה לצמצם את הפגיעה ביתרות המטבע של ישראל. לפני כן הותר להוציא סכום השווה ל־3000 דולר. הדבר הביא לכך שהוצאות הישראלים בחו"ל השתוו עם הסכום, שהכניסה התיירות לישראל: כמיליארד דולר בשנה.

מאז שהממשלה אינה מבצעת עוד פיחותים, נע שערו היציג של הדולר סביב 1.5 שקל. שער הדולר השחור זהה ואף נמוך מן השער הרשמי, ואילו השער לנוסעים עולה בהרבה על מחירו של הדולר השחור. מצב זה הביא לכך, שאזרחים רבים מוציאים את הדולרים שלהם „מתחת לבלטות", אחרים קונים אותם בשוק השחור וממנים בהם את עיקר הוצאותיהם בחו"ל. בבנק קונים רק סכום קטן כדי לא למשוך תשומת ליבם של אנשי המכס בנמל־התעופה. עובדה היא, שהסכום של 800 דולר, שמותר להוציא מן הארץ, אינו מספיק ורבים מוציאים סכום גדול בהרבה. להלכה, כולם עבריינים. אם יבדקו בנמל בן־גוריון בכליו של אדם וימצאו אצלו סכום השווה יותר מ־800 דולר, הכסף יוחרם והאיש יועמד לדין.

מאחר שאזרחים רבים מוציאים מן הארץ סכום ששוויו עולה על 800 דולר, ומאחר שלמעשה אין קונים כסף זה בבנקים בגלל מחירו הגבוה בהשוואה לשוק השחור, מוטב לבטל את ההגבלה ל־800 דולר ולשוב לתיקרה של 3000 דולר. אולם יש להתנות את הדבר בכמה תנאים. הנוסע ירכוש בבנקים רק 200־300 דולר. את השאר יצטרך להשיג בכוחות עצמו, אם בשוק השחור ואם ממה שמצוי „מתחת לבלטות".

גישה חדשה זו לא תפגע ביתרות מטבע־החוץ של המדינה, משום שמרביתם יעדיפו להשיג דולרים זולים על פני רכישת דולרים יקרים בבנק. כך תיהנה קופת המדינה והישראלים עצמם יהיו שבעי רצון, משום שלא יחששו ולא יסכנו עצמם בהוצאת סכומים גדולים מן המותר.

תא־הנהג של ה„מרצדס" המסחרית: מושב הידראולי והגה־כוח. אפשר גם גיר אוטומטי. הנהג משקיף על העולם מגובה־גבוה.

„מרצדס" רוצה להרחיב אחיזתה בשוק הישראלי

מאת אריה אברהמזון

„היום עד הצהריים אנחנו עובדים בשבילכם", אמר לי מנהל הייצוא של „מרצדס" מרטין הופה, כאשר שאלתי אותו מה משקלן של 1,400 המכוניות שהוא מוכר בשנה בישראל. וכל כך למה? מפני שהופה הפליג בתיאור החשיבות שמייחסים ב„מרצדס" לשוק הישראלי, בעוד שלאמיתו של דבר עובד המפעל חצי יום בשנה בשביל הארץ. עכשיו הם מבקשים להרחיב את אחיזתם כאן, אולי עד כדי הוספת שעת עבודה בשנה.

ניתנה האמת להיאמר, של„מרצדס" אחיזה טובה מאד בשוק הישראלי. אמנם מתוך 800 אלף כלי־רכב, הנעים על כבישי הארץ, רק 20 אלף הם מתוצרת „מרצדס"; אבל 70 אחוז מהמוניות, 80 אחוז מהאוטובוסים ו־30 אחוז מהמשאיות הם מתוצרתה. יותר מזה, בעוד שבשוק המסחריות הקלות היא מחזיקה רק ב־5 אחוזים מהשוק, במסחריות שמעל 4.5 טון מגיע פלח השוק שלה ל־80 אחוז. עכשיו היא רוצה להסתער על השוק הזה.

כדי להסתער על היעד, מתחילה השנה חברת „כלמוביל" ליבא מסחריות קטנות, שיתחרו ב„טרנספורטר" של „פולקסווגן", ב„טרנזיט" של „פורד" ובמקבילות של „פז'ו", של „פיאט" ושל „רנו". המסחריות מסידרת 200 של „מרצדס" יימכרו בארץ במחיר תחרותי, 33 אלף שקל, עם תוספות שאין לאחרים.

„כלמוביל" יביא לארץ שלושה דגמים מסידרת 200: שני דגמי דיזל ודגם בנזין אחד. מנוע הדיזל האחד הוא בנפח של 2,399 סמ"ק עם 72 כוחות־סוס ב־4,400 סיבובים לדקה ומה שיותר חשוב, מומנט של 14 קילוגרם/מטר ב־2,400 סל"ד. למנוע הגדול יותר 2,998, מומנט של 17 ק"ג/מ' ב־2,400 סל"ד ו־88 כ"ס ב־4,400 סל"ד. מנוע הבנזין עוד יותר חזק. הוא רק בן 2,299 סמ"ק, ואילו המומנט ב־2,500 סל"ד מגיע ל־17.3 ק"ג/מ'; ההספק, 95 כ"ס ב־5,200 סל"ד.

אלה אינם מנועים של מכוניות פרטיות על מרכבים של מסחריות, אלא מנועי עבודה של ממש, המפתחים מומנט אדיר בסל"ד נמוך מאד זה המאפיין העיקרי של מנוע המיועד למשאית, העשויה לא ל„דריס", אלא לעבודה קשה בתנאי דרך משתנים. המסחריות של „מרצדס" באות עם מרכבים שונים, סגורים ופתוחים, ארוכים וקצרים. רוחק הסרנים זהה בכולם וכדי למנוע שיבוש בנקודת־הכובד, מותקנים מתחתם קפיצי עלים אדירים בתוספת בולמי זעזועים הידראוליים, המרככים את הנסיעה. על הסרן האחורי ארבעה גלגלים, התורמים לא רק ליציבות הרכב, אלא גם לכושר ההעמסה ולעבירות. בגודל הזה אין „מרצדס" מציעה רכב 4X4.

תא־הנהג הוא סיפור בפני עצמו. לנהג מושב הידראולי מתכוונן על־פי משקלו. הוא יכול לקבל תיבת־הילוכים אוטומטית ברכב הדיזל, צ'ופר ייחודי ל„מרצדס". כן מצויידת המסחרית הזאת בהגה־כוח.

המושב ההידראולי מקל על הנהיגה ועשוי לחסוך כאבי גב בגיל צעיר. כבנו של נהג מקצועי, שכבר בגיל 45 התהלך עם חגורות־גב למיניהן, אני יודע להעריך זאת אולי יותר מעמיתי. תיבת־ההילוכים האוטומטית מקלה מאד על העבודה בארץ, שבה גם רבות מהדרכים הבין־עירוניות נראות כעירוניות מבחינת הצורך התכוף להחליף הילוכים. תיבה אוטומטית גם שומרת על המנוע מבחינה זאת, שאין בעצלות שמתוך עייפות כדי להרוס את המנוע בטרם עת. ואילו הגה־הכוח מקל מאד בתימרונים עירוניים, המתחייבים לגבי נהג מכונית־משלוח.

על כך יש כמובן להוסיף את האמינות המוחלטת של „מרצדס" והרי לך מכונית, שבהחלט עשויה להתגרות במלכי המסחריות הקלות בישראל, „פולקסווגן" ו„פורד". יש להביא בחשבון גם את המחיר, כמובן. אנשי „מרצדס" אומרים, שהמחיר שלהם „תחרותי", אבל הם אינם יכולים לדעת מה יעשו המתחרים כדי לשמור על פלח־השוק שלהם.

בין כה וכה, צפויה שנה מעניינת בשוק המסחריות הקלות. תקוותו של הופה, להוסיף עוד שעת־עבודה לשוק הישראלי, אולי לא כל כך מופרכת.

هكذا من الاصل

המארינה בנמל יפו קורמת אט אט עור וגידים. צילום: יוסי אלוני י.פ.פ.א.

לא מסתמן פתרון לשביתה הנמשכת ב„מפעלי תובלה"

(ע). – שביתתם של 350 עובדי חברת „מפעלי תובלה" של הקונצרן הממלכתי „כימיקלים לישראל", שהוכרזה ביום ד' בלילה, עודנה נמשכת, ואין מסתמן כל פיתרון לסיכסוך.

חברת „מפעלי תובלה" משרתת את מפעלי ים־המלח, מפעלי חברת הפוספטים בנגב ומפעלי חברת תרכובות ברום. נמסר, כי השביתה גורמת נזקים ניכרים.

בחודש מארס, פג תוקף הסכם העבודה בחברה והחודשים של משא ומתן בין נציגי העובדים וההנהלה לא הביאו לחתימת הסכם חדש. עיקר תביעת העובדים היא שינוי מבנה השכר.

העובדים ביקשו להפוך את הרכב השכר, כך ששני שלישים ממנו יהוו את השכר היסודי ורק שליש אחד ישולם כפרמיות שונות והטבות.

הנהלת „מפעלי תובלה" דחתה את תביעת העובדים, בטענה שהנהלת „כימיקלים לישראל" אינה מאשרת היענות לתביעה עיקרית זו. על רקע זה, כונסה אסיפה כללית של העובדים ביום ג' בערב, במרכז החברה בבאר־שבע, ובסיומה נערכה הצבעה חשאית.

בהצבעה זאת הוחלט, ברוב של 95 אחוז, להכריז שביתה מיידית, עשרה ימים לאחר שמועצת פועלי באר־שבע הכריזה על סכסוך עבודה בחברה. הכרזת השביתה אושרה מייד על ידי מועצת פועלי באר־שבע.

עוד ביום ד' בלילה נפגשו נציגי ההנהלה עם נציגי העובדים, יחד עם מזכיר האיגוד המקצועי מוריס כלפון ומחזיק תיק התחבורה בוועד הפועל דן שוורצברגר.

באותו לילה הוגש מסמך, המפרט את תביעות העובדים, אך הוא נדחה על ידי ההנהלה. אז ביקשו נציגי העובדים מההנהלה להגיש מסמך הצעות נגדי, ובתגובה חזרה ההנהלה על הצעה שניתנה כבר שבועיים וחצי לפני כן.

מוריס כלפון דחה את המסמך הנגדי, והטעים, כי סכסוך העבודה והשביתה הוכרזו בתגובה על אותה הצעה.

הסכם התיעלות בנמל אילת מעורר תקוה לתחיית הנמל

עובדי הרכבת דוחקים בשר קורפו להביא לזירוז המיזוג עם הנמלים

מאת שמואל תגר ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

הסכם ההתייעלות בין עובדי התפעול בנמל אילת לבין הנהלת רשות הנמלים נחתם סוף כל סוף ביום ו'. הסכם זה היה סלע המחלוקת המרכזי ביחסים בנמל אילת ובשל כך הועברו אניות רבות דרך תעלת סואץ.

ההסכם שנחתם זהה לזה המופעל בנמל חיפה מבחינת השיטות ונורמות הפריקה ועם חתימתו הוקמה „מועצת ייצור", שבה חברים נציגי העובדים וההנהלה. המועצה החדשה תטפל בכל בעיה העשויה לצוץ בנמל.

הדיונים לקראת ההסכם נמשכו כל יום ה', ביום ובלילה, ורק לפנות בוקר נפתר הסכסוך שהתמשך שלוש שנים תמימות.

בשעות הצהריים של יום ו', חתמו נציגי העובדים בנמל אילת והנהלת רשות הנמלים על נוסח ההסכם וכך נפתח דף חדש בנמל אילת.

סופר „דבר" מציין, כי רק בחודש האחרון הפסיד נמל אילת ארבע אניות מהמזרח הרחוק, שהופנו ע"י חברת „צים" דרך תעלת סואץ לאשדוד וחיפה.

מיד לאחר החתימה, נחתם הסכם מקביל עם מנהלי עבודה בנמל. מזכיר מועצת הפועלים מסר, כי יש לצפות לכך שבזמן הקרוב ייחתמו הסכמים עם מנהלי עבודה של מחלקת אחסנה ומחלקת בתי מלאכה – ובזאת יועבר כל הנמל למערכת ההתייעלות.

יצויין, כי בנמל אילת מקווים עתה, כי בעתיד יוזרמו אניות נוספות לנמל, שכמעט ו„התייבש".

לזרז איחוד הרשויות

בלחץ ועדי העובדים ב„רכבת ישראל" – בעיקר ועדי התפעול – יעלה שר התחבורה חיים קורפו בישיבת הממשלה הקרובה (בעוד שבוע) את בעיית זירוז התהליכים לאיחוד הרכבת עם רשות הנמלים.

לסופר „דבר" נודע, שנושא זה הועלה בעת הפגישה האחרונה שקיים השר עם ועדי העובדים של הרכבת. הוועדים רואים באיחוד עם רשות הנמלים את האפשרות היחידה לשפר את שכר עובדי הרכבת, שנשחק מאוד. ונציגיהם מציינים, שאם לא יבוצע הדבר במהרה, תוך שנה־שנתיים, ינטשו רוב עובדי התפעול את הרכבת, בשל שכרם הזעום.

לסופר „דבר" נמסר, שעובדים בעלי כישורים מקצועיים משתכרים פחות מ־500 שקל לחודש נטו – כולל שעות נוספות וגם עבודות בשעות הלילה. לטענת נציגי עובדי הרכבת, דמי אבטלה מסתכמים בכ־350 שקל לחודש.

ברכבת חוששים, כי שני גורמים עלולים לעכב או לשבש את תכנית איחוד הרכבת עם רשות הנמלים: משרד האוצר, שאחדים מפקידיו חוששים מיצירת מונופול חזק מדי של שני הגופים המאוחדים, שיחלשו גם על הנמלים וגם על התובלה הרכבתית, והגורמים הקשורים בתחבורה מוטורית, בייחוד גורמי הקואופרציה המתנגדים לאיחוד.

יצויין, שבישראל קשורים 200,000 איש בתחבורה מוטורית – משאיות, מוסכים, אוטובוסים, יבואנים ועוד.

ויכוח בין נהגים גרר הסתערות בדווית בכפר

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר"

בנס נמנע ערב שבת אסון של רצח עשרות בני אדם בכפר יפיע ליד נצרת. שבעה אנשים נפצעו – אחד מהם קשה – כשיותר מ־20 צעירים בדווים משבט אל־מזאריב תקפו את ביתו של פאריד עמר מן הכפר יפיע. הפצוע קשה עדיין מאושפז בבית חולים.

עשרות הצעירים הבדווים, שהיו מזויינים בנשק, באלות ובמוטות ברזל, התפרצו בשעות לילה לתוך ביתה של משפחת עמר, שעה שבעל הבית, אשתו ובניו לא היו אותה עת בבית. בבית המשפחה היו בעת ההסתערות רק הבנות הצעירות והבנים הקטנים.

כאשר הקישו הצעירים על דלת הכניסה פתחה אחת הבנות את השער: התוקפים התנפלו עליה והיכו כה מכות רצח.

נמסר, כי חלק מהצעירים היו לבושים מדי צה"ל. הם עשו שפטים בתוך הבית וכשיצאו, החלו לירות לעבר הבית. לקול הירי, יצאו השכנים לבדוק מה מתרחש: הצעירים הבדווים החלו להכות בכל מי שנקרה בדרכם ולירות לכל עבר בעודם נסוגים בכלי־רכבם.

אחדים מתושבי הכפר הספיקו לרשום את מספרי לוחיות הזיהוי של המכוניות. תלונה הוגשה למשטרת נצרת, שפתחה מיד בחקירה מקיפה.

לסופר „דבר" נמסר, שהרקע להתקפה הברברית היה ויכוח, שהתנהל שעתיים לפני כן, בין נהג טרקטור, שהוא בעל הבית שהותקף, ובין נהג מכונית פרטית משבט אל־מזאריב. השניים התווכחו על פינוי דרך מעבר באחת הסימטאות הצרות של הכפר יפיע.

נהג הטרקטור, פאריד עמר, סיפרו עדי ראייה, היה סלחני ואף סייע בפינוי הדרך, למרות הקללות שהטיח בנהג המכונית הפרטית.

אולם, הצעיר הבדווי לא הסתפק בבקשת הסליחה מפי עמר, וחזר למושב שבטו, הרחוק כעשרה קילומטר מן הכפר וגייס מספר צעירים מבני שבטו להתקפה ברברית על ביתו ועל בני משפחתו של נהג הטרקטור.

המשטרה מסרה, כי היא רואה בחומרה רבה את מעשם של הצעירים הבדווים, את השימוש בנשק ואת ההתקפה על כפר שלם.

אתמול נעצרו שלושה צעירים לחקירה והם יובאו היום לפני שופט להארכת מעצרם. נמסר, כי משטרת נצרת עדיין חוקרת את המקרה ומחפשת את החשודים האחרים שהשתתפו בהתפרעות.

עורך הדין של איזרעלוב מתלונן על חרותה הראל

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

פרקליטה של גיתית איזרעלוב עורך הדין מאיר זיו הגיש ללשכת עורכי הדין בתל־אביב תלונה נגד סגן־ניצב (עורכת הדין) חרותה הראל – קצינת החקירות במשטרת מחוז תל־אביב – בטענה שהוציאה הודעה לעיתונות שבה נאמר כי הוא פעל לשיבוש הליכי חקירת מרשתו גיתית איזרעלוב.

עורך הדין מאיר זיו טוען בתלונה שהגיש ללשכת עורכי הדין, כי סגן ניצב חרותה הראל, שנעזרה על ידי שופטי בית המשפט השלום בתל־אביב בעת שהשתתפה בהליכים משפטיים שכוונתם להאריך את ימי מעצרה של גיתית איזרעלוב, פעלה בניגוד לכללי האתיקה של לשכת עורכי הדין ופעלה להכפשת שמו כעורך דין – ועשתה זאת מתוך אי־ידיעת החוק.

נודע, כי נציגי לשכת עורכי הדין מתכוונים לפנות בימים הקרובים ליועץ המשפטי לממשלה, כדי לדון עימו בעניין "המסע שמנהלת המשטרה נגד עורכי הדין" ולהעלות לפניו גם את נושא הודעתה של משטרת מחוז תל־אביב נגד עורך הדין מאיר זיו, פרקליטה של גיתית איזרעלוב.

כזכור, התבססה תלונתה של משטרת מחוז תל־אביב נגד עורך הדין זיו על העובדה שהוא הורה למרשתו לא לצאת לחקירה ביום ד' בשעות אחר־הצהריים.

עורך הדין זיו יצא בעקבות כך בטענה, כי במשך למעלה משבוע ימים לא יצאה גיתית לחקירה ואילו יום אחד לפני הדיון בהארכת מעצרה של מרשתו החליטו לחקור אותה, כדי "לעשות רושם שנערכת חקירה".

למחרת היום, בעת הדיון על הארכת מעצרה של גיתית איזרעלוב, טען בא כוח המשטרה, כי גיתית איזרעלוב היתה דרושה לחקירה בגלל שיחת טלפון שהגיעה ממשטרת צרפת, שבה נמסר על עדותה של שוטרת פאריסאית שערכה חיפוש על גופה של גיתית איזרעלוב.

"לאחר הדיון בהארכת מעצרה, זומנה גיתית איזרעלוב, מרשתי, למשטרת מחוז תל־אביב, אך היא לא נחקרה על הטלפון של השוטרת מפאריס. החל משעה 9.30 בבוקר ועד השעה אחת וחצי היא הוכנסה לחדר חקירות ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב, וחוץ מקבלת פנים של שלושים בלשים, שסיפרו בדיחות גסות בנוכחותה, לא נחקרה גיתית על מאום – לרבות הטלפון שהיה העילה לחקירה יום לפני הדיון על הארכת מעצרה", כתב בתלונתו עורך הדין מאיר זיו.

היום יגיש עורך הדין זיו בקשה לעיון חוזר במעצרה של גיתית איזרעלוב, שנעצרה ל־9 ימים על ידי השופט ארי ויריאב, בתל־אביב. הבקשה תוגש לבית משפט השלום בתל־אביב.

פרס ישראל תשמ"ז בפרשנות המקורות לפרופ' ע.צ. מלמד

הרב הפרופסור עזרא ציון מלמד הוא חתן פרס ישראל לשנת תשמ"ז בפרשנות המקורות – כך הודיע במוצאי־שבת דובר משרד החינוך והתרבות בירושלים.

על הענקת הפרס המליצה לפני סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון ועדת שופטים מיוחדת, שכללה את הרב יוסף קאפח (יו"ר), ד"ר זרח ורהפטיג ופרופ' שמואל ספראי. השר אישר את המלצת השופטים ובירך את חתן הפרס על פועלו המחקרי הרב ועל זכייתו.

נמסר, כי פרס ישראל בפרשנות המקורות יוענק ביום העצמאות לרב פרופ' ע.צ. מלמד, על עבודותיו המרובות בשדה המחקר הרבני, הספרות התורנית, פרשנות המקרא והמקורות ובשל מקוריותו של מחקריו, היקפם הרב ועמקותם היסודית.

עזרא ציון מלמד נולד בכסלו תרס"ד בפרס. למד בבית־המדרש „דורש ציון", בישיבת „אפריון" ובישיבת „ציון" והיה בין הסטודנטים הראשונים של המכון למדעי היהדות והפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית.

פרופ' מלמד הוא גם מוסמך למדעי הרוח במקרא, תלמוד, ידיעת ארץ־ישראל, שפה וספרות יוונית וההיסטוריה של יוון ורומא.

בתש"א קיבל תואר דוקטור לפילוסופיה על מחקרו „מדרשי הלכה של התנאים בתלמוד בבלי". על מחקרו זה, הוענק לו פרס ירושלים לחכמת ישראל. על ספרו „פרקי מבוא לספרות התלמוד" זכה המחבר בפרס לספרות תורנית של עיריית תל־אביב.

מלבד ספרים בחקר מדעי היהדות, פירסם ע.צ. מלמד גם ספרי לימוד וספרי עזר לבתי־ספר על־יסודיים וערך ספרים של חכמים שהלכו לעולמם.

במשך עשרות שנים, כתב ופירסם פרופ' ע.צ. מלמד כ־100 ספרים ופירסומים פרשניים ומחקריים. יותר מ־50 שנה עסק בהוראה בכל דרגות החינוך, החל מכיתה א' בבית־ספר יסודי ועד הדרכת דוקטוראנטים במקרא ובתלמוד באוניברסיטאות. גם לאחר שפרש מהוראה, ממשיך עזרא ציון מלמד להורות לחוגים שונים בביתו ובישיבת „שערי רחמים".

אגף העתיקות רשם כחוק התל העתיק של צלמונה

מאת צבי אילן, סופר "דבר"

לפני ימים אחדים פורסמה בילקוט הפירסומים הרשמי הכרזתו של אתר צלמונה שבמפרץ חיפה כאתר עתיקות, שאין לבצע בו כל עבודות שהן. אתר זה, תל אבו־הואם מזוהה עם צלמונה המקראית ובאחרונה נסתיימה בו עונת חפירות עשירת־ממצאים. הכרזת האתר כתל עתיק לפי החוק בוטלה בימי המנדט, כחלק מהסכם בין מחלקת העתיקות המנדטורית וחברת החשמל, שהתל נמצא בשטחה. כתוצאה מהסכם נוסף, לפני למעלה מ־20 שנה נמנע אגף העתיקות להכריז על האתר מחדש כאתר עתיק.

עם סיום החפירות לפני זמן קצר התארגנו חוגי ציבור בחיפה להבטחת המשך מחקר האתר החשוב ומניעת עבודות בו על ידי חברת החשמל. היו רבים שכבר סתמו את הגולל על התל, והוחלפו האשמות בין חוגים ואישים שונים בפרשה. אגף העתיקות סירב להודיע בפומבי מה הן תוכניותיו לגבי האתר, אלא רק הסתפק באמירה ש"עתיד האתר מובטח". עתה התברר שהושלם ההליך החוקי, האתר הוכרז כדין ואין אפשרות לעשות עליו מאום מבלי הסכמת אגף העתיקות. ייתכן שהדבר נעשה בשקט כדי למנוע התנגדויות ועיכובים מצדדים שונים. נציג האגף גם שלח למשרדי הסאבו הודעת־אזהרה, המצורפת לתיק האתר, כדי שתעמוד לפני ועדת התכנון אם תגיש חברת החשמל בקשה לבצע עבודות באתר.

בהכרזה, הכלולה בהודעה 12 על תיקון רשימת אתרי עתיקות לפי חוק העתיקות נאמר שהאתר הוא גבעה מלאכותית ושטח מישורי הסביבה, חפורים בחלקם. ובהם שרידי מצודה ושרידי יישוב הכוללים חומות, מבנים וקירות מן התקופות הכנענית המאוחרת, הישראלית, הפרסית וההלניסטית.

רק"ע מממנת מבצע קיצור התורים הארוכים לניתוח

(עשית). – במבצע מיוחד, הראשון מסוגו בארץ, שיחל בעוד כחודשיים, יקצרו תורים של מאות ממתינים לביצוע ניתוחי קטרקט והרמסטמה באיזור תל־אביב יפו. ההמתנה לניתוחים אלה נמשכת, לעיתים, גם שנתיים וגורמת לחולים סבל רב וסיבוכים בלתי־ניתנים לתיקון.

נתונים קשים אלה הניעו את יוזמת הפרוייקט והממממת אותו – קרן רק"ע („ראשוני קופת־עם") – לפנות לשרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו בהצעה לתפעל את חדרי הניתוחים בבתי החולים לאחר שעות העבודה המקובלות, במימונה המלא של קרן רק"ע.

שרת הבריאות נענתה בחיוב לפנייה והטילה על ד"ר משיח, ראש שרותי הרפואה, לעבד את התוכנית לפרטיה.

בשלב ראשון, יוממש הפרוייקט במרכז הרפואי על שם סורצקי (ביה"ח „איכילוב") בתל־אביב והוא ישמש כפרוייקט נסיוני ליתר המרכזים הרפואיים בארץ.

נמסר, כי בימים אלה מקיימים נציגי משרד הבריאות ונציגי בית החולים „איכילוב" דיונים נמרצים על הדרכים לביצוע הפרוייקט.

שרת הבריאות הביעה הערכה רבה ליוזמתה של הנהלת רק"ע ולמפעליה הרבים בתחומי הרפואה בעשר השנים האחרונות. בקרוב תקיים שושנה ארבלי־אלמוזלינו מפגש חגיגי עם חברי דירקטוריון רק"ע ותביע לפניהם את הערכתה והוקרתה לפועלם. נודע, כי באותה פגישה יסוכמו אופן הסיוע והיקפו.

שרת הבריאות הביעה את תקוותה, כי בעקבות צעדם של רק"ע יבואו גורמים ציבוריים נוספים לסייע למערכת הבריאות במבצע ארצי לחיסול התורים לניתוחים. כן אמרה שרת הבריאות, כי שלב זה הוא „חיוני לביעור נגע הרפואה השחורה".

קרן רק"ע תרמה בשנים האחרונות כ־4.5 מיליון דולר למימון פרוייקטים שונים ברפואה בישראל.

חיפאים ממורמרים על בניית בית "יד לבנים"

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

בתצהיר שהגישו נציגים של ועד תושבי שכונת שמבור בחיפה לבית המשפט השלום בחדרה הם מאשימים את ראש עיריית חיפה אריה גוראל בזלזול בהם ובהפר התייחסות ליועציהם המשפטיים בעת שפנו אליו כשנודע להם שהוא עומד להוציא על בניית בית "יד לבנים" בלב שכונתם המגורית.

תושבי השכונה הצליחו להוציא בשבוע שעבר צו זמני להפסקת עבודות הבנייה של בית "יד לבנים" בחיפה. שופט בית המשפט השלום הנתניתי ראובן דן נענה לבקשתו של עורך הדין פנחס מרינסקי מתל־אביב והחליט להוציא את הצו הזמני המבוקש. העירייה טרם הגישה כתב הגנה ולא ערערה על הוצאת הצו הזמני.

נציגי התושבים הגישו תצהיר, שצורף לבקשתו של עורך הדין מרינסקי. התצהיר, שהוגש לעורך הדין דן מרוויץ מחיפה, מאשים את ראש עיריית חיפה בזלזול בתושבי השכונה. בתצהיר גוללו התושבים סיפור של נסיונם להיפגש עם ראש העירייה, כדי שזה ישים קץ לבניית בית "יד לבנים" בשכונתם, ניסיון שנתקל באוזניים אטומות. לבסוף, לאחר שנפגשו עם ראש העיר, כותבים תושבי השכונה בתצהירם, יצא סיכום שהיה "בבחינת לעג לרש".

התושבים טוענים, כי על אף שראש העירייה הורה למהנדס עיריית חיפה להיפגש עם תושבי השכונה, "סירב מהנדס העיר לעשות כן". מאחר שנואשו מראש העיר ומפקידיו הזוטרים, פנו התושבים הנראגים לממונה על מחוז חיפה במשרד הפנים אריה גלזור והתלוננו על ליקויים מליקויים שונים בבניית בניין "יד לבנים" בחיפה.

לאחר שהגישו התושבים את טענותיהם לממונה על המחוז בכתב, ענה להם הממונה – שהוא גם יושב־ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה – באלה המלים: "הליקויים שנמצאו בתכנית: מקום חדר המעברים, גובה הבניין, גובה קומת המנייה המקורה, וקומת העמודים והסידורים לנכים) תוקנו ונכללו בתכנית החדשה שתידון בוועדת־המשנה לתכנון ולבנייה המקומית ב־21 ביולי 1986". (לאחר ששוגר המכתב לתושבים.)

בעקבות כך טענו התושבים, כי תכנית הבנייה הראשונית של הבניין היתה לקויה – כמו שטענו במשך זמן רב – והינה מהתכנית שהופקדה בוועדה המקומית.

על כן טענו התושבים בתצהירם: "המידע שנמסר לנו על ידי מהנדס העיר ביום ה' 20 בספטמבר 1981 והמידע שנמסר לנו על ידי ראש עיריית חיפה ומהנדס העיר בפגישתנו עימם ביום 10 ביוני 1986 לא היו אמת".

(ע). – עשרות תמונות יקרות־ערך נגנבו מבתיהם של האמנים הנודעים פרנקל וליכטנשטיין בצפת.

מחאה על „מיסיונריות" במעון לילדים בטבריה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

אזרח אמריקאי, נוצרי, המתגורר באיזור טבריה, מואשם על־ידי הארגון היהודי „יד לאחים" „בניהול מיסיונרי" של מעון לתינוקות מוזנחים, בהם תינוקות ופעוטים יהודים, תושבי טבריה והאיזור, הכל באישורו ובהסכמתו של משרד העבודה והרווחה.

אנשי „יד לאחים" טוענים, כי „ההכרה הממשלתית במעון המיסיונרי" התקבלה בהמלצתם של מנהל מפעל תעשייה גדול בטבריה – שהוא נוצרי לפי אמונתו – וראש כנסייה נוצרית בטבריה.

דובר ארגון „יד לאחים" אהרון קרוננפלד מסר, כי בידיו הוכחות נחרצות לזה שבמעון נמצאים ילדים יהודים שאינם מוכי גורל כלל.

לדבריו, כספים המועברים למעון על־ידי משרד העבודה והרווחה ניתנים, בסופו של דבר, להורי הילדים.

בעל המעון מתגורר ביום במושבה פוריה שליד טבריה ושכניו טוענים, כי ביתו של האיש נעשה מרכז מסיונרי, שכן נוצרים רבים מכל איזור הצפון פוקדים את המקום ובודקים אפשרות לבנות להם בתים בקרבת מקום.

ארגון „יד לאחים" פנה השבוע לשר העבודה והרווחה משה קצב ודרש לבטל את האישור הרשמי למעון ולהפסיק את הסיוע הכספי. כן דרש הארגון במפגיע מהשר קצב לדאוג שלא יועברו ילדים יהודים לאותו מעון.

דובר משרד העבודה והרווחה הכחיש, בתגובה על הידיעה, את הטענה שמשרדו מעביר כספים למעון. עם זאת, אמר הדובר כי „הנושא ייבדק".

נודע, כי למנהל המעון קשרים טובים עם מחלקת היולדות בבית החולים „פוריה" הסמוך וכל אימת שנולד ילד בעל מום, שהוריו מסרבים לקבלו, פונה מנהל המעון לקבל את הפעוט תחת חסות מוסדו.

מנהל המחלקה ד"ר גייגר אמר, כי לא ידוע לו על הפניית תינוקות למעון הנוצרי ולטענתו, אין שחר לטענות האלה.

ביגון קודר אנו מודיעים
על פטירתו ללא עת של חברנו

עמוס מור

מזכיר התנועה בפתח־תקוה
ומשתתפים בצערם של חנה והילדים

הלוויה תיערך היום יום א' 23.11 בשעה 14.30
בבית העלמין בפתח־תקוה

מזכיר תנועת הנוער העובד והלומד
רצות העובדים

מועצת פועלי בנימינה
עובדי המועצה
וציבור הפועלים

מודיעים בצער רב על פטירתו של

החבר טרן יצחק

מותיקי ופעילי צבור הפועלים
ומזכיר מועצת הפועלים לשעבר.
משתתפים בצער הבת שושנה מזי מזכירת נעמת
ובצער המשפחה

הלויה תצא ביום ראשון 23.11.86, כ"א בחשון תשמ"ז
בשעה 15.00 אחה"צ מבית ההסתדרות בבנימינה
לבית העלמין המקומי.
הארון יוצב משעה 14.00 אחה"צ בבית ההסתדרות
כדי לאפשר לציבור לחלוק לו כבוד אחרון

יקירנו

יהושע הררי (אנגלברג)

איננו

מסע ההלויה יצא היום יום ראשון 23.11.86
מבית המנוח, רח' ההסתדרות 10 שכונת נוה זית
בשעה 14.30.

המשפחה

חברנו ציון כהן

ממייסדי בית הערבה
וגשר הזיו

איננו

ההלויה תצא היום יום ראשון כ"א חשון תשמ"ז
23.11.86 בשעה 15.00 מבית התרבות בגשר הזיו

המשפחה
ובית גשר הזיו

מועצת פועלי לוד על מוסדותיה

מבכים את מותו ללא עת
של עובדנו הותיק

יהושע הררי ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

דוד מרציאנו
מזכיר מועצת פועלי לוד

במלאת 30 יום לפטירת חברתנו

יונה אמיר ינובר ז"ל

נעלה לקברה ביום שני 24.11.86
כ"ב בחשון תשמ"ז בשעה 15.45
ונתכנס בחדר האוכל בערב בשעה 21.30

בית אלונים
והמשפחה

לעקרת הבית

הגשמים שהתברכנו בהם השנה, ומזג האויר הקר, גרמו לאיחור בהבשלת עגבניות ומלפפונים, וצמצום בהספקתם לשווקים לתקופה קצרה.

לעומת זאת קיים היצע רב בפלפלים שונים, ותצילים, שמחיריהם נמוכים.

נבקש את הבנתכן. אנו ממליצים להרבות בשמוש בפלפלים, חצילים, וירקות אחרים כתחליף זמני לעגבניות ומלפפונים לתקופת מעבר קצרה.

ש. עופר
מנכ"ל המועצה

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי ירוחם

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירוחם הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס. 11 לתכנית מיתאר /107/02/86 – אזור התעשיה

ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח למלאכה ותעשיה זעירה לשטח לתעשיה ולשטח לשרותי דרך, משטח תכנון בעתיד לשטח לתעשיה ומשטח ציבורי פתוח לשטח לשרותי דרך.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

שטח התכנית: 224.084.0 ממ"ר גוש: 39531 מקום: אזור התעשיה ירוחם.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניבר
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

התנועה הקיבוצית המאוחדת

מזדהה עם מאבקם הצודק של

פועלי
מנועי בית שמש

להמשך קיום המפעל
ותעסוקה מלאה

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
תאריך 30.9.86

הודעה לפי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 21 בגוש 3942 אזור תעשייה ישן. לפי תבנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור תעשייה.

מוצע עליה: מבנה תעשייה 3 קומות.

בקשת בעלי החלקה: שימוש חורג לתקופה של 5 שנים לאולם שמחות.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום מודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
ראשון־לציון

עברנו

לכתובתנו החדשה:
בנין "מגדלור", רחוב בן־יהודה 1
קומה 16, תל-אביב.

הזמנות: 5101177
כירטוס: 5101181
הנהלה: 5101184
חשבונות: 5102104

03

SAS

דבר היום

עם הפנים למזרח הרחוק

מאז קום המדינה מהווה יבשת אסיה על מרחביה נקודת התורפה העיקרית במערכת קשרי החוץ של ישראל. פה ושם נעשו גם שגיאות על־ידינו, כמו בעת ההימנעות מכינון יחסים דיפלומטיים עם סין העממית בתחילת שנות החמישים (אף כי אין בטחון שהיו מחזיקים מעמד מול ההסתערות של ועידת בנדונג) או בעת סגירה מטעמי חסכון של שגרירות ישראל בדרום־קוריאה שהפכה לתת־מעצמה כלכלית באיזור ואף עומדת לארח ב־1988 את האולימפיאדה הבאה. התחלות מבטיחות במו ביחסי ישראל־בורמה הוקפאו בשל התפתחויות פנימיות באותה ארץ. אולם מעבר לכל אלה היתה ידנו על התחתונה בגלל אי־ההבנה המספקת של עולם זה לזכות העם היהודי למדינה משלו בגלל, העוינות של ראשי המחנה המגדיר עצמו „בבלתי מזדהה" ובשל השנאה המוסלמית הנותנת את אותותיה ממערב־אסיה דרך תת־היבשת ההודית ועד למימי האוקינוס השקט כפי שיכול היה להיווכח נשיא המדינה חיים הרצוג בעת ביקורו הנוכחי. באוסטרליה ובניו־זילנד לעומת זאת פעל הסתף בדעת הקהל כלפינו בדומה למערב־אירופה, אף־על־פי שלפחות ממשלת אוסטרליה נמנית עדיין עם הגורמים הידידותיים לישראל בזירה הבינלאומית.

דווקא משום כל אלה נודעה חשיבות רבה למסעו הארוך של נשיא המדינה באסיה ובאוקיאניה, גם אם פה ושם עשו המתכננים אולי כמה שגיאות וניתן היה לוותר על תחנה זו או אחרת. הביקור החשוב כשלעצמו בפיליפינים לא נתגשם עקב התסיסה הפנימית הגוברת במדינה זו. חשיבות האוקינוס השקט תגדל ותלך לבטח במאה הבאה וכן תעלה חשיבותן של המדינות השוכנות לאורך חופיהם. בארצות דרום־מזרח־אסיה יש צמיחה כלכלית רבה ואין לזלזל גם במדינות הקטנות והקטנטנות במימי האוקינוס הפסיפי שעל רבות מהן כבר ניטשת התחרות בין שתי מעצמות־העל. מסעו של הנשיא הרצוג צריך לדרבן את מעצבי מדיניות החוץ של ישראל להוסיף ולטפח קשרים אלה.

עוד חצי דבר

ציונות 86'

מאת יצחק בן נר

החבר שלי משה חזר אמש ממפגש־רעים של רוה"מים, סגני־המים, שרי חוץ ובטחון, שליחים חשאיים וסוחרי נשק, במלאת שלוש וחצי שנים לתחילת עסקאות הנשק עם איראן. משה מספר, כי האווירה במקום היתה עגומה וכמה מן הרובים התרעמו מאד על הקשיים שמערימים בדרכם.

„קשה עד מאד להמשיך בעבודה חשובה זו של מכירת נשק לאיראן כשהכל נגדך", ציין אחד הנוכחים (ששמו שמור בספרי ההיסטוריה). „לא רק הביקורת הקשה בארה"ב על הנשיא רייגן והפרשנות מבית הקובעת שאין כל תועלת בעסקאות אלה עם איראן אלא רק נזק. גם האיראנים עצמם, הממשיכים להתנכל ליהודי ארצם, לאיים בהשמדת ישראל ולסייע לחיזבאללה ולשאר הטרוריסטים בלבנון – גם הם מקשים עלינו את המלאכה, שלא לדבר על ירידת מחירי הנשק פר"ב בעולם. אבל", סיים האיש את דבריו, אופטימית „שום דבר לא ירתיע אותנו ואנחנו נמשיך במלאכתנו הציונית החשובה ובשלח נשק וחלקי חילוף לאיראן, עד הסוף או, לחילופין, עד שיחזרו הצ'קים בלי כיסוי מהבנק".

הקואליציה שתקום בווינה

מאת ריטה קוך, סופרת „דבר" בווינה

כל המשקיפים כאן משוכנעים, שהבחירות המתקיימות היום יסתיימו בקואליציה בין שתי המפלגות הגדולות – המפלגה הסוציאליסטית השלטת ומפלגת העם, הנמצאת יותר מ־16 שנה באופוזיציה ורוצה בכל מחיר להיות שוב שותפה לשלטון. השאלה היא רק מי משתי המפלגות הללו תקבל מספר קולות רב יותר, ותוכל למנות את הקאנצלר. כלומר, לא נפתרה רק השאלה, אם ורניצקי יהיה ראש הממשלה ויו"ר מפלגת העם, מוק יהיה סגנו או אם יוטל על מוק להרכיב את הממשלה החדשה והסוציאליסט ורניצקי יהיה סגנו. מאחר שהסוציאליסטים הכריזו שאין הם מתכוונים לחדש את הקואליציה עם מפלגת החירות, בהנהגתו של היידר, יהיה עליהם להתפשר עם מפלגת העם, חרף כל מה שקרה באוסטריה בזירה הפוליטית בחודשים האחרונים, אם רצונם להישאר בשלטון.

בגלל המצב הזה, בעצם, לא התנהלה כלל באוסטריה מלחמת בחירות. אף־אחת משתי המפלגות הגדולות לא רצתה לתקוף את הפארטנרית שלה בעתיד. הסוציאליסטים ביססו את מסע הבחירות שלהם על הקאנצלר המצליח ורניצקי והציגו אותו כאדם המוכשר ביותר והמתאים ביותר להמשיך בתפקיד. הם לא דיברו כלל על ערכים ולא הבליטו את דעות המפלגה, מסורותיה והישגיה בעבר.

עוד לא היתה תקופה באוסטריה שבה כה מיעטו לדבר על סוציאליזם כפי שמיעטו בחודשים האחרונים. כאילו עזול הוא להזכיר את המפלגה ואת דרכה הרעיונית. שתי המפלגות הציגו את מה שקוראים „הפאטריוטיזם החדש" כמטרה לעתיד. אין ספק שעמדה זו תרחיק מן המפלגה הסוציאליסטית הרבה צעירים ביקורתיים. רבים אחרים ודאי לא יבחרו בה היום כי הם יודעים עתה שלבחור במפלגה הסוציאליסטית פירושו להעלות איתה את מוק לעמדת סגן הקאנצלר. כלומר, מי שבוחר בוורניצקי בוחר אוטומטית גם במוק.

הנושא היהודי שוב עורר פולמוס והיכה גלים במסע הבחירות השקט הזה. לאחר שבעתון „ידיעות אחרונות" פורסם מאמר ביקורתי על יו"ר מוק, שוב נפתח כאן מסע בלתי־מרוסן נגד יהודי אוסטריה ונגד מדינת ישראל. כמה מאנשי הצמרת של מפלגת העם, ומוק בראשם, תקפו קשה את המאמר הזה ודרשו מן הקהילות היהודיות באוסטריה ומממשלת ישראל להסתייג ממנו. גם העתונות המקומית סיגלה לעצמה, כמנהגה, את הנימה האנטישמית, שמאז מסע הבחירות של וולדהיים מלווה כאן יום־יום את החיים הציבוריים.

המערכה המחודשת על תקציב הבטחון

האוצר: האומנם היה קיצוץ?

כשמדובר בקיצוץ – טוענים באוצר – מיד מתריעים הבטחוניסטים על פירוק אוגדות וחטיבות ואינם בוחנים תחילה – או שמא אינם מציגים – אפשרויות קיצוץ (או ביטול) הגדנ"ע, הנח"ל או פרוייקט „נערי רפול"

האוצר

מאת שלמה קרמר

משרד האוצר תובע ממערכת הבטחון קיצוץ בסדר גודל של 270 מיליון ש"ח – שהם שישה אחוזים – מתקציב הבטחון המקומי ו־3.5 אחוזים מתקציב הבטחון הכולל.

תקציב הבטחון מושתת כיום על תכנית רב־שנתית שאושרה בשנת 1982 ותיקונים שנעשו במהלך השנים, כולל התאמות למצב הכלכלי. בדיונים החוזרים מדי שנה על תקציב הבטחון ניאותה המערכת לבצע קיצוץ, בתנאי שהממשלה כולה תתייצב כאחראית להשלכותיו הבטחוניות. ואמנם, קיבלה הממשלה על עצמה את האחריות למשמעויות הקיצוץ, אך לטענת האוצר, מערכת הבטחון לא ביצעה את הקיצוץ ואינה מוכנה לבצעו כלל.

נטוש ויכוח גם על המספרים. מערכת הבטחון מציגה נתון שלפיו היא קיצצה סכום של 600 מיליון ש"ח, אך האוצר טוען כי הקיצוץ שבוצע אינו עולה על 200 מיליון ש"ח. באוצר מרגישים כי הקיצוץ לא נעשה בבסיס ההוצאה, אלא רק בנושאים חד־פעמיים מזדמנים (בעיקר במלאים), והמשמעות הקיצוץ היא אפוא בכך שהקיצוץ חד־פעמי וזמני.

במהלך השתדלנות מופיעה מערכת הבטחון מדי־פעם ב„נבחרת" מרשימה של אלופים במדים, המציגים בפני חבר השרים את בעיות מערכת הבטחון. מערך טיעוניה – לדעת חוגים באוצר – לא תמיד שיטתי וסיסמאות שונות משמשות בערבוביה בתהליך השידול. כך, למשל, אומרים באוצר, שכאשר מציגים את הנושא הכספי החופף לתכנית הרב־שנתית שאושרה ב־1982 „קופצים" לפתע לדבר על „סדרי כוחות". וכשמדובר בקיצוץ, מיד מתריעים ה„בטחוניסטים" על פירוק אוגדות וחטיבות ואינם בוחנים תחילה – או שמא אינם מציגים, אפשרויות קיצוץ (או ביטול) של הגדנ"ע, קיצוץ (או ביטול) של הנח"ל, קיצוץ (או ביטול) של פרוייקט הידוע בשם „נערי רפול" וכיוצא באלה. ב„סדר הכוחות" מביאים בנקודת השוואה דווקא את שנת 1983, שהיתה שנת השיא במעורבות בלבנון, וסדרי הכוחות היו אז גדולים במיוחד ולעומתה, בשנים שלאחריה, סדרי הכוחות נראים כאילו הם קטנים משהיו.

זו דרך של שיכנוע, הבוררת את אמצעיה בהתאם למסורת המערכת בדיונה עם הדרג האזרחי על גודל משאביה. בהצגת בעיות „סדר הכוחות" – כך אומרים באוצר – מתעלמים ראשי מערכת הבטחון מהצד האיכותי. כך, למשל, נספרים כל המטוסים, כאילו הם זהים. מטוס „כפיר" עומד בספירה כזהה למטוס אף־15 ושניהם כבעלי משקל שווה. התעלמות זו מאיכויות הציוד, כוח האדם, טכנולוגיות חדשות וכיוצא בהם בכל תהליך השיכנוע הינה מכוונת, כיוון שבכל הזדמנות אחרת גאה צה"ל להציג את השיפורים הרבים באיכויות. ומסתבר, שרק כאשר דנים בתקציב – איכויות המשאבים, העומדים לרשות המערכת הבטחונית, אינן מקבלות כל איכות, שלא לדבר על דגש.

ומעבר לכך, כאשר מציגים את הכוחות, „שוכחים" להזכיר גם אותם „דברים שבדרך", שזה אך עניין של זמן שישתלבו במערך כוחות הבטחון.

משרד האוצר מתלבט במעין „תסביך נחיתות" בבואו לטפל בתקציב הבטחון. זה כבר עניין של מסורת. גם פנחס ספיר המנוח, ה„ענק" מבין שרי האוצר, טען פעם שהוא „רק קופאי" של מערכת הבטחון. אין לאוצר הכוחות הדרושים להתמודדות עם ה„מומנטום" של הגידול בהוצאות הבטחון. ועל כן הוא פונה מדי פעם לאיזה מחקר שנעשה, ברמה אקדמית בדרך כלל.

בימים אלו מחקרו של אריאל הלפרין מ„מכון פולק" „נמצא באופנה". מחקר זה – טוענים באוצר – מוכיח שישנו גידול ניכר מאוד בעוצמה הבטחונית. אך גם במחקר אין האוצר יכול לעשות שימוש רב מדי. באוצר מקטרים זה שנים על כך שאין מערכת אזרחית רצינית המבקרת את מערכת הבטחון, והחולשה האובייקטיבית של האוצר בהתמודדותו עם מערכת הבטחון, בשיכנוע חבר השרים העומד בדרך כלל „משתאה" מול הופעות הבטחוניסטים, מבצבצת בסופו של דבר את קצב הגידול של ההוצאה לבטחון. אך מול שיכלול של עשרות כלכלנים באגף התקציבים של משרד הבטחון מתייצב צוות כלכלנים מדולדל של האוצר – נוסף על המגבלות הטבעיות שיש לאוצר בנושאי בטחון בהיותו מנוע מהתעמקות במערכת זו.

באוצר תוהים הכלכלנים בינם לבין עצמם לעתים, אף כאזרחים מן השורה, אם ניתן להתעלם מהמצב הפוליטי – מהשלום עם מצרים, ממדיניות השלום בכלל, מהשקט הבטחוני היחסי כשמדובר בעוצמה היחסית הנדרשת בימים אלו. גם הם מושפעים ממה שרואים כולם, כ„חיילים" מן השורה בצה"ל. האומנם אין מקום להתייעלות? האומנם אין גושי שומן במערכת הבטחונית? הלא ניתן לשפר עוצמה ואיכויות גם בדרך של קיצוץ?

המערכה על הכלכלה נשענת על הקיצוץ וזה, לפי יודעי דבר, נשען על הקיצוץ בבטחון. המערכת הממשלתית האזרחית ממתינה ובדרך כלל, כמו בנושאים רבים אחרים, גם פה היא צמודה להצלחות האוצר בהתמודדותו עם הבטחון. האוצר יודע כי ההחלטה על קיצוץ בבטחון משמעותית יותר כיוון שביצועו אפשרי יותר. המערכות האזרחיות כבדות בביצוע גם אם קלות בהחלטה. עיקר הוצאותיהן הוא לשכר עבודה, ותהליכי פיטורים הם יקרים וממושכים. בבטחון תהליכי הביצוע קלים, אך תהליך ההחלטה הוא כבד. ולאוצר אין העוצמה ואין ההשפעה הדרושות לקבלת החלטה כבדה על קיצוץ תקציב הבטחון. וגם השר נסים יוכל כנראה לומר, שהוא „רק הקופאי" של מערכת הבטחון.

התקווה היחידה שנותרה לכלכלתנו – שהוא יותר מ„רק קופאי" לגבי יתר המערכות האזרחיות.

ומה על קיצור השירות הצבאי?

לפני מלחמת ששת הימים היו מספר מתגייסים מאושרים, אשר שירתו שנתיים וחודשיים בלבד. קרה משהו מאז למדינה שטח גדול יותר, הטכנולוגיה מדהימה בהתפתחותה, יש הסכם שלום עם מצרים, האויב הגדול ביותר המסוכן ביותר בעבר, ובכל זאת: השירות הסדיר עדיין שלוש שנים ושירות המילואים ממושך. ועל כל אלה נוסיף את העובדה ששנתוני הגיוס (מספר המתגייסים בכל שנה) גדלו עם השנים וצפוי עוד גידול בשנים הבאות.

האם לא הגיע הזמן לקצר את תקופת השירות הסדיר אם גם רוצים שינוי מבני בתעסוקה במשק?

בין בית שמש לדמשק

ההכרעה על תקציב הבטחון צריכה להתקבל ב־8 עיניים שאם לא כן יבחנו אותה בממשלה 50 עיניים של שרים הרואים רק למרחק האינטרס שלהם

הבטחון

מאת טלי זליגר

הבוקר דנה הממשלה בעתיד מפעל מנועי בית־שמש. אף שמפעל המנועים הבעייתי הזה והקשריו הכלכליים־חברתיים חורגים מתחום הבטחון, אפשר שהדברים שיאמרו בדיון בעניינו וההחלטות שיתקבלו, יישקו לנושא מקיף אחר אבל משולב בו ולא בלתי קשור – נושא תקציב הבטחון. את מטען הרגשות ואת מערכות הטיעונים בעד ונגד המשך הפעלת מפעל מנועי בית־שמש אפשר להניח על שולחן הדיונים בעניין היקף ומרכיבי תקציב הבטחון ותימצא חפיפה מסויימת בהחלט ביניהם. באופן הבסיסי ביותר, עמדת מערכת הבטחון לגבי המשך תיפקוד המפעל קשורה לעמדתה באשר לקיצוצים בתקציב הבטחון ולדרישתה להגדלתו. ההענות לעמדות בקשר לתקציב יכולות אולי להשתקף בעמדות החברים לשולחן הממשלה בקשר למפעל. מוכרחים לדייק ולומר שהחפיפה כמובן היא רק חלקית. האוצר בעד סגירת המפעל והוא לא בעד הגדלת תקציב הבטחון למשל.

שר הבטחון היה נוטה ביותר באופן יוצא־דופן ומפתיע כשדיבר בפני פורום חברי איגוד חברות הביטוח לפני כעשרה ימים. יצחק רבין בחר, כדרכם של פוליטיקאים וגם אנשי צבא, להעביר מסר לחבריו בממשלה ולציבור באמצעות ציבור מאזינים מקרי ומצלמות הטלוויזיה שארבו למוצא פיו. בדבריו לעניין מפעל בית שמש הבהיר, כי עול מפעלים, גם בתעשיות הבטחוניות, צריך ליפול על התקציב הלאומי ולא על תקציב הבטחון ולמערכת הבטחון אין חפץ במעמסה שרב בה המטרד על התועלת; בהתייחסו לעניין תקציב הבטחון הדגיש בפרטו באריכות את היקף הקיצוצים שביצע ואת השלכותיהם המסוכנות על בטחון המדינה בכל הקשור למוכנות הכוח הלוחם וציודו לקראת מלחמה. עמדת מערכת הבטחון היא אפוא שבטחון מדינת ישראל יוכל להתקיים גם ללא מפעל מנועי בית־שמש והמערכת הזאת לא תיתן אף שקל מתקציבה הזעום להבראתו.

עמדת מערכת הבטחון הינה גם שאת התקציב הזעום המקוצץ שלה יש להגדיל בלפחות 400 מיליון שקלים כדי לפרנס את ההיקף המוקטן של הצבא, מוקטן בכמות ובתוכן באורח חסר תקדים. העמדה הנחרצת של שר הבטחון עוררה תקווה אצל הצמרת הצבאית שעד לאחרונה חשה שיצחק רבין איננו מספק לה גב מספיק רחב כלפי האוצר בשוועתם על מחסור מחריף בתקציב והחלשת כוחה הצבאי של ישראל בעקב כך. מה גרם לשר הבטחון לצאת לקרב הזה מושחז־ציפורניים מבעבר? במערכת הבטחון אומרים תוך חלוף כשהתבהרה התמונה (של היקף הקיצוצים ונזקיהם) נעשה לנו חושך בעיניים. האם ההארה לא חלה מאוחר מדי ומה צריך לעשות כדי להשחיר גם את עיניהם של מקבלי ההחלטות האחרים?

ראש הממשלה הנוכחי יצחק שמיר, היה לפני כתגשישים, עוד בטרם היות הרוטציה, אורח חיל הים של צה"ל. כדבריו שם עמד בנחישות על הצורך להגדיל את תקציב הבטחון. שומעיו אהבו את דבריו. בשבוע שעבר ביקר בחיל המודיעין, והוא עתה ראש ממשלה, והפעם אמר באותה מידה של נחישות שיש להגדיל את תקציב הבטחון. רק מה, צריך לחפש מאיפה לקחת. שומעיו אמנם אהבו את הכנות שאפיינה את דבריו, אבל שמו לב לניואנס. מי שצריך להחליט מאיפה, לא בטוח שיכול להבטיח הצלחה בחיפושים. גם משרד האוצר דווקא הבין את קביעת מערכת הבטחון כפי שבוטאה לפני כחצי שנה שאין לקצץ עוד בתקציב הבטחון. ואולם, מרגע שמערכת הבטחון החלה בחודשים האחרונים לדבר גם על הגדלה של 400 מיליון ש"ח, נמלכו הללו בדעתם ועמדו על דרישה להקטנה נוספת של התקציב הזה, בהיקף של 200 מיליון ש"ח. עכשיו כולם מבינים אולי את כולם אבל לאו דווקא אוהבים את מה שהם רואים. אף שבצעירותנו לימדו אותנו בבית ספר להאמין שמספרים הם דבר מוחלט לגבי ולא גמיש, מתברר מעיון בקרוב על התקציב שגם המספרים הם משהו יחסי לגמרי. התעתועים שאפשר לבצע בלהטוטנות עם אותו סט של נתונים, מעוררים התפעלות אך לא אהדה. שני הצדדים, וכיום האוצר והבטחון הם שני צדדים של מיתרס אחד, מעדיפים לשלוף מכובעיהם את השפנים המאולפים שלהם לקידום העניין מצידם וכל שפן מציג תמונה אחרת.

מערכת הבטחון אומרת שלא יהא זה נכון לקבוע את גודל הצבא והתקציב הבטחוני הנדרש לו, רק על סמך המצב הכלכלי. באוצר אומרים שהמצב הבטחוני שפיר ודומה לזה של שנת 1982, שנה שגודל הצבא ותקציבו כיום עומדים בסימנה; בבטחון אומרים שבשנת 1982 היה שלום עם מצרים, היה שקט בגבול הירדני ומלחמת איראן־עיראק היתה כבר בעיצומה אבל סוריה לא היתה עוצמה ורבת־כח מאד כפי שהיא היום. עוצמתה של סוריה היא אחד הקלפים של מערכת הבטחון ומהווה טיעון מרכזי במערכת ההצדקות לצורך בקיום צבא בסדר גודל ובסדר כוח מסויים שאי־אפשר לקיימם בתקציב הנוכחי; באוצר אומרים כי אמנם קטן היקף התקציב השקלי של הבטחון ועומד על 2.6 מיליארד דולר כיום, אבל הסיוע האמריקאי גדל ועומד על 1.8 מיליארד דולר. לכן הירידה היא רק של 200 מיליון דולר. בבטחון אומרים שהאוצר משחק עם המספרים שכן כוח הקניה היורד והשחיקה מעמיד את שווי ה־1.8 מיליארד דולר על שווי אמיתי של 1.5 מיליארד בלבד שכן בארה"ב יש התייקרויות.

הנה כי כן עומדים שתי העיזים על גשר צר מאד ומתבוננות מי יעבור על פני מי. אם ראש הממשלה, שר הבטחון, שר החוץ ושר האוצר לא יכריעו בעניינים אלה ב־8 עיניים, יובא עניין התקציב להחלטת ממשלה וקבינט. שם יישבו הרבה יותר עיניים שרואות רק למרחק האינטרס המשרדי שלהם. הדבר יקשה עוד על הגעה להבנה. מערכת הבטחון נמצאת במצב די מופתע. כנראה שבאיחור מסויים הוזעק הדרג המדיני של הבטחון לזעוק חמס ואין בידיו מערכת של סנקציות או אפילו רק איומים, כדי להביא להכרעה לטובתם.

האם ייתכן שפרויקט „לביא" המאכיל את המערכת הבטחונית מרורים, יעלה קרבן בקרב הזה? האם יעז שר הבטחון לשלוף את התחמושת הזאת בקרב המאסף? בצה"ל לא זקוקים ל„לביא" ורואים בו מכשלה לקידום הרבה אינטרסים אחרים. גם בחיל האוויר לאו דווקא נלהבים להתעקש על האלטרנטיבה הזאת. מותר לשער כי אם תבוא שר הבטחון לדבריו בעניין האחריות הלאומית על פרויקטים, גם בבטחוניים, הרי שה„לביא" בהגדרתו הוא פרויקט לאומי שלא יכול ליפול רק על הבטחון וייתכן שיעלה כקלף של שר הבטחון לאיום, סחטנות, או פשוט לשיפור תנאים. שכן אם אפשר יהיה להשתמש בכל 300 מיליון הדולרים (המיועדים להמרה ל„לביא" אבל לא רק לפרויקט הזה) לצרכי בטחון אחרים, אולי תושג פשרה. זוהי רק השערה פראית ולא נראה שתוכל להתממש בסיבוב הנוכחי של המערכה. קשה על־כן להעריך או לנחש איך ייגמר הקרב על התקציב. כפי שמערכת הבטחון מעמידה את הדברים וכפי שהם נראים מקרוב, זה איננו רק הקרב הבין־משרדי על התקציב אלא הקרב על הקיום.

כס המשפט – וכורסת המנהלים

שרים ממנים למועצות מנהלים של חברות ממשלתיות דירקטורים; אילו נדרשו להפקיד בידיהם הון פרטי שלהם היו השרים מסרבים

הניהול

מאת מנחם (מנדי) מרון ודני הלפרין

„אם לא תתנהג יפה אקרא ל..." – איום זה שיפר לא פעם את התנהגותם של ילדים שלנו ובעולם כולו. מן הסתם בעקבות הצלחה אימרה זו זכינו בשנים האחרונות לחידוש מקורי משלנו: „אם לא תתנהגו יפה ותמשיכו להפסיד כסף, אקרא לשופט". זו למעשה הטקטיקה שמאחורי החלטות ממשלתיות, שרבו בשנים האחרונות, להעביר חברות ממשלתיות לידי כונס נכסים.

הכרוז שלא יגונה הוא לפרק לעתים חברה מפסידה, וכשלב ביניים תמצא עצמה חברה כזו מנוהלת ע"י כונס. אולם „אל־על", „מספנות ישראל" ועתה גם „מנועי בית שמש" הועברו אל הכונס לא כדי לפרקם אלא כדי להמשיך לקיימן ולו גם „על תנאי".

המעבר מניהול רגיל לניהול בידי כונס, הכפוף לבית המשפט, הוא רמז בעיקר לעובדים ולבעלי החוב, שאם לא יאפשרו להנהלה לתפקד כראוי, כי אז ייאלץ השופט להביא את החברה לשלב הפירוק. כאשר בית המשפט מאחוריו חש המנהל, כי ציבור העובדים מבין שעליו לבחור בין שוט הפירוק לגזר הקיום, אפילו יהיה זה קיום במשורה. גם בעלי החוב מודעים לסכנה זו, אף כי קשה להניח שהממשלה יכולה להתכחש לחלוטין לחובות חברה ממשלתית, גם כאשר אין ערבות מדינה.

לכאורה יש היגיון מסוים בתכסיס זה. למעשה זו הודאה לא בפשיטת רגל של המפעל אלא באוזלת יד של ניהול החברה הממשלתית.

נראה איפוא, שהשכל הישר צריך היה להכתיב אימוץ כמה משיטותיו של הכונס, אך לא הזדקקות לשירותיו.

חברת „אל על" פועלת זה ארבע שנים, כאשר בית המשפט ממלא מקום מועצת המנהלים של החברה, והנה החברה הגיעה לפתות לרווח תפעולי, בחמישה וחצי ימי טיסה. לא שינוי מהותי בתנאים חיצוניים הוא שאיפשר זאת, אלא בעיקר המהפך ביחסי העבודה בחברה, והיכולת לצמצם את מצבת העובדים.

המעבר לכונס אינו מעלה את רמתם המקצועית של המנהלים. אלה אינם מצליחים לעתים קרובות להביא את החברה שבניהולם למצב כלכלי שפיר, משום שבפועל אין בידם הכלים ואין להם התמיכה הנדרשים לכך.

החוק קובע, שחברה ממשלתית צריכה להתנהל כעסק לכל דבר ואין נפקא מינה, שמניותיה נמצאות בידי הממשלה. נציגי הממשלה בדירקטוריון מצווים לנהוג על־פי טובת החברה ואם רוצה הממשלה שהחברה הממשלתית תפעל בדרך שאינה עסקית הממשלה היא שחייבת להורות על כך במפורש. זו ההלכה אך לא כך בחיי המעשה.

למועצות המנהלים של חברות ממשלתיות ממנים השרים לא אחת דירקטורים שבוודאי היו נמנעים מלהפקיד בידיהם הון פרטי שלהם עצמם. החשבונות הפוליטיים מנחים רבים מן המינויים ולעתים אינך יכול אלא לשמוח על כך שמרכזי מפלגות מסוימים מונים רק כמה מאות חברים. לעתים המיקוח הפוליטי מביא לעיכוב במינוי ואיש אינו מודאג כאשר התעשיה האווירית, הגדולה בחברות הארץ, נשארת למשך חודשים רבים ללא יו"ר מועצת מנהלים.

מינויו של מוטי הוד לתפקיד היו"ר נחום ע"י עזר וייצמן, שכפה אותו על פרס, שנאלץ להזעיק את „שרינו" כדי לאנוס את רבין. דא עקא שר האוצר משה נסים אינו מחויב על־ידי „שרינו" אלא עושה את מצוות שמיר שבלחציו של ארנס מתנגד למינוי הוד. ייתכן ש„חד גדיא" זה יבוא לקיצו, אם יסכים המערך למנות את לורנץ האגודאי ליו"ר המועצה המייעצת של בנק ישראל... (בינתיים אולי אפשר לבקש מהשופט בייסקי לפקח על המדיניות המוניטרית).

לו היה קורה דבר דומה בחברה שמניותיה מוחזקות במישרין בידי הציבור, ודאי שבעלי המניות היו מגיבים בחריפות, אך באווירה הנוכחית הזו אפשר גם לתבוע מחברה ממשלתית כמו כי"ל שתשקיע רווחים שייעדה להרחבת פעולותיה דווקא בחיפושי נפט, אפילו אין נושא זה בתחום עיסוקיה והתמחותה. המסר, שהממשלה משגרת בדרך זו לחברות שבבעלותה, הוא ברור. לכן כאשר נאמר, כי יש לנהוג כעסק לכל דבר אל תיקחו זאת ברצינות רבה מדי. אם ברשותכם עודף עובדים, אל תצפו מאתנו לגיבוי, כאשר תרצו לקצץ בכוח האדם המיותר. אם תצליחו לבד – מה טוב, אך אל תביאו לידי סכסוכי עבודה ובכלל – שקט עדיף על יעילות.

ב„מנועי בית שמש" ידוע היה במשך שנים, כי להחברה עודף כוח אדם אך בעל המניות מעולם לא עמד בתקיפות הדרושה מאחרי התביעה לקצצו במועד. כאשר בסופו של דבר גדלים ההפסדים והמשרד הממשלתי הממונה, במקרה זה משרד הבטחון, נדרש לממנם מתקציבו, או אז פונים לכונס הכל יכול, שבגיבוי השופט אמור להתחיל לנהל את החברה, כאילו היא עסק.

סיבות רבות מצדיקות מכירת חברות ממשלתיות ועוד יותר את אי הקמתן. די בבואר המינויים הפוליטיים שלא תמיד מצטמצם רק למועצות מנהלים, ובחוסר היכולת להתמודד עם בעיות כוח האדם כדי להחיש תהליך זה, שמדברים עליו רבות, אך עושים כה מעט כדי לממשו. אנחנו ציבור מחזיקי המניות האמיתי צריכים לדחוק בממשלה שתמכור את „נכסינו" – נכסינו ואפילו בזול. לא כל מאות החברות הן מועמדות מידיות למכירה, אך אלה שאפשר למוכרן כדאי שיצאו משליטת הממשלה ומבעלותה. בלי שבמקביל תימתח ביקורת חריפה מדי, על כך שנמכרו בזול. הממשלה מהססת לא אחת למכור נכסים, פן יאמרו שהעשירה את הקונים, ועל כן אין היא מצליחה לפרוק עצמה מנכסיה, אפילו הם פגו. התהליך הממשלתי לניהול עסק תקין אינו יכול להיות כונס האחראי במישרין בפני בית המשפט. התנסינו אמנם ביועצים משפטיים, שכונו מנכ"לי המדינה, אך אין זה תקדים המחייב אותנו להפוך שופטים למנהלים בפועל של החברות הממשלתיות. הפרדת רשויות פירושה גם מניעת טישטוש התחומים בין שופטים לבין מנהלים – אחרת נצטרך להצמיד את שכר השופטים לשכרם של מנהלי הבנקים.

טיסות יומיומיות לפריס* וניו יורק.
בוסטון, לוס אנג'לס, סאן פרנציסקו.
ט.וו.א מציעה קשר ליותר מ־60 יעדי ט.וו.א בארה"ב, הוואי והאיים הקאריביים.
לניו יורק ללא חניית ביניים. בכל יום א' ב־08.45
מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב
TWA
* פרס ליימי א.

מכתבים למערכת דבר

המיסוי על קיצבאות: איוולת וגם חוצפה

למה איוולת: כל מי שיזום רעיון כזה מרגיז ופוגע ביותר מ־400.000 קיצבאים. אנשים כעוסים פגועים, אינם מחבבים את פוגעיהם ובעת מבחן מגישים חשבון. הישגי מיסוי כזה מזעריים ביותר ללא כל יחס לנזק חברתי ופוליטי שהם גורמים.

איזה־צדק במיסוי כזה לעומת ויתור מספיגת כספים מבעלי יכולת למיניהם (קרי: בעלי וילות, יאכטות ועוד), הוא כה חמור שאפילו גימלאים שאולי נחשבים בעיני ממציאי רעיונות אלה – למפגרים, ואולי לפרה חולבת – אפילו הם מבינים את האבסורד שבדבר. (אגב, מעניין, שכל המעורבים במחשבה „נאצלת" זו הם ממחנה הליכוד: מודעי, קצב, ניסים, ציפורי, גם ברוך ניסים היה ממחנה הליכוד – האם הם אינם מבינים את הנזק שגורמים לעצמם ולמפלגתם?!)

למה חוצפה: הכסף שהצטבר מאז 1954 בביטוח לאומי הוא כספם של המבוטחים – איש איננו רשאי לגעת בהם – זולת בעלי הכספים – קרי הקיצבאים – האם הממשלה קיצבאית של ביטוח לאומי?!

זהו כסף שעליו שולמו כבר מיסים – מה יגיד לווה פרטי אם המלווה שקיבל כבר את כספו, ידרוש שנית – מה בתי המשפט יפסקו?

מעניין היה לדעת, אם הממשלה משלמת לביטוח לאומי ריבית ו/או הצמדה על כספים שהיא לווה זה עשרות בשנים מהביטוח הלאומי – ואם כן, האם זה מוזרם לשיפור הקיצבה?!

זאת בפירוש איוולת וחוצפה גם יחד להתנפל באופן חוזר על השכבות החלשות באוכלוסיה גם לאחר שהשר החדש, בבואו לכהן בתפקידו, הצהיר, כי אין זה הולם להטיל מיסוי על קיצבאים, זה גם נוגד את רוח היהדות – אז מה פתאום קרה – זה בכדי לאו?!

נראה לי, שארגוני הגימלאים והשדולה היפה שבתוכה חברים מכל סיעות הבית, היו צריכים לנקוט שיטת לוחמה של מקיאוולי, שטען: אם מתקיפים אותך – אל תתגונן, אלא התקף חזרה. למשל: אינני יודע ממתי ומי הסכים שהפנסיות שמקבלים השכירים תהיינה חייבות במיסוי על 65% מהם ורק 35% פטורים ממס – האם לא הגיע הזמן לדרוש ביטול מוחלט של המיסוי על כל תגמול שהעובד מקבל מכספים שהצטברו לזכותו לעת זיקנה, ושהם מקור קיומו אחרי עמל של עשרות שנים – האם אין עיוות חמור במיסוי זה?!

אני מקווה מאוד, ביחוד עם מאות אלפי קיצבאים, שהרעיון של מיסוי קיצבאות יירד מסדר־היום אחת ולתמיד כי המאבק הוא לא על סכום זה או אחר, אלא על עצם המחשבה הלא־רלוונטית – בלתי־הוגנת ואבסורדית.

שמעון יהודה
יו"ר גימלאי ויצ"ו

חסרים מורים טובים

אני מבקש בזה להתייחס לדברי המנכ"ל לשעבר של משרד החינוך אשר פורסמו ב„דבר" ביום 21.10.86 תחת הכותרת „שמואלי מתריע מפני ירידה מסוכנת באיכות החינוך".

אני בהחלט מסכים עם מר שמואלי שלמערכת החינוך יש לגייס את מיטב הכוחות וכי לדבר משמעות לאומית ואני מוסיף משמעות לאומית ממדרגה ראשונה.

אני מבקש להעיר־ולהזהיר שלמערכת החינוך לא חסרים מורים, כי אם מורים טובים.

מערכת החינוך נהגה זה שנים רבות להכניס לשורותיה מורים בוגרי סמינרים ובהם מורים שאמנם סיימו את חוק לימודיהם בסמינרים אך חסרו תכונות בסיסיות לשמש מורים. שלא כדוגמת צה"ל אשר בטרם מאפשר לחייליו להתקבל לקורס קצינים הוא בוחן אם יש בהם תכונות בסיסיות לשמש קצינים.

בשורות המורים קיימים עובדים שאפשר שהם מתאימים לכל מקצוע אחר אך בשום אופן אין הם מתאימים וראויים לשמש מורים בהיותם חסרי תכונות בסיסיות.

בל נשכח, שמורה רע הוא מורה שקרבנותיו רבים וכי אין תקנה לנזק שהוא מעולל לתלמידים בכל הקשור לרמת הלימודים, למשמעת חינוך, להתייחסות לחברה (מוסר עבודה וכו'). זולת ההורים, אין לילד דמות שהוא רוצה להזדהות איתה כמו המורים ולפעמים יותר המורים מאשר ההורים.

דמותו של המורה, מנהיגותו ויכולתו להתגבר על הכיתה ולא להיות הליצן של הכיתה; יחסו של מורה לעבודה, לתלמידים, להורי התלמידים הם יסוד מוסד לגידול דור שהשהייה בין כותלי בית־הספר תגרום לגיבוש אישיותו, לחידוד החושים החשובים ביותר שיש לאדם בחברה.

לפיכך תנאי להתקבל לסמינר למורים חייב להיות בחינות התאמה להוראה ולא בחינות ידיעת החומר. אם תאומץ תפיסה זו יש עתיד.

מנחם הידרדי
המזכיר המחוזי
הסתדרות עובדי המדינה
מחוז תל־אביב

מפגש מזועזע

נודע לי מהרדיו על קיום מפגש של דיירים מוגנים. האיל ואני דיירת מוגנת שאיכפת לי מאוד על שמירת זכויותי המוצדקות, נוכחתי במפגש שנערך ביום חמישי 6.11.86 בבית הוועד הפועל בתל־אביב. המפגש נערך בחדר ישיבות לא גדול ונוכחו בו כמה עשרות אנשים.

ישבתי שם נדהמת ומושפלת וקשה היה לי להאמין למראה עיני ולמשמע אוזני. במהלך המפגש רציתי להגיד כמה דברים אך רוחי היתה כה נסערת ומזועזעת שהרגשתי שאינני מסוגלת לדבר בפורום כזה ואני מעדיפה להעלות את דברי בכתב.

המפגש התחיל בבלגן והגיע עד כדי אלימות פיזית. כשנכנסו חלק מחברי הנהלת הארגון הציג להגנת הדייר הם התבקשו לצאת מהחדר וכשהם עמדו על זכותם להיות נוכחים כדיירים מוגנים הם הועפו, פשוטו כמשמעו, החוצה על־ידי איש ביטחון של הוועד הפועל. במהלך המפגש הושמצה יו"ר הארגון פעמים מספר על־ידי דוברים שונים וזאת ללא נוכחותה וללא יכולת להתגונן. מעשה זה של סילוק המתנגדים הפוטנציאליים מראש, מזכיר לי מאוד את מה שנעשה במדינות טוטליטאריות.

התרשמתי באופן קשה ביותר מרמת הדוברים וסגנון דיבורם, שהזכיר לי את תגרני השוק המתחרים על כספי הלקוחות.

הגרוע ביותר היה אקט הבחירות לנציגי הדיירים שנראה לי כחוכא ואיטלולא. נקראה רשימה ארוכה של שמות. חלק גדול מהאנשים שנקראו בכלל לא היה נוכח, ואלה שכן נוכחו רמתם נראתה בעיני פסולה לחלוטין. כל הנוכחים בחדר הצביעו עבור הרשימה (חוץ ממני). הדיירים שנכחו במפגש ענו אמן לכל דבר מבלי שיכירו באמת את גודל הסכנה ועד כמה חמור המצב, ומסקנתי העגומה היא, שהם כצאן ההולך לטבח. נשאלת השאלה: איך ההסתדרות נותנת חסות לנציגים והליכים כאלה?

אני נחרדת ומזועזעת לעצם המחשבה, שאנשים אלה שבכיכול נבחרו, צריכים לדאוג ולטפל בחוק הגנת הדייר ולייצג את הדייר המוגן בפני הרשויות והמוסדות השונים.

מיה מוסקוביץ
תל־אביב

מי בגד ומי הפר אמונים?

בנאומו בראש העין ביום 11.11.86 כינה רה"מ יצחק שמיר כ„בוגדים" את אנשי משלחת השלום לרומניה. בוגדים במה, לא הגדיר שמיר ויפה עשה שעצר בלשונו.

כאחד מוותיקי לח"י ומקורביו של שמיר מאותם ימים וכמי שהוזמן לרומניה ומצא שמחובתו המוסרית להיענות בחיוב להזמנה, עלי להסביר: אני סבור ששיחות של שלום ואפילו באות הן לצרכי הבנה הדדית בלבד בין אנשים השייכים לשתי קבוצות לאומיות הנמצאות בעימות הכרוך בשפיכות דמים, מעולם לא הביאו נזק במהלך ההיסטוריה האנושית והן תמיד עדיפות על מפגשים לצורך הרג הדדי. התייחסות שלילית היסטורית למפגשי הבנה לצרכי שלום, אינה מעידה על ניקיון מוסרי והיא מושתתת על האמונה, שניתן לחסל את קיומה הלאומי של קבוצה לאומית אחרת בכוח העליונות הצבאית.

לעומת זאת אני סבור, שמר שמיר הפר אמונים כלפי כל אלה שפעלו באותם ימים במחיצתו ואף כלפי החללים שהקריבו נפשם למטרות לח"י מאז נקרא לח"י בשם זה. לוחמי חירות ישראל לא לחמו לשיחרור הארץ מאימפריאליזם אחד כדי להמירו באחר ובוודאי שלא לחמו לשיחרור הארץ מידי תושביה. נאומו של עולה הגרדום אליהו בית צורי בבית הדין בקהיר שנתפרסם באהדה ובהסכמה מלאה של אנשי לח"י דאז, בעיתון „המעש", ממחיש זאת בדרך שאינה מותירה מקום לספיקות. עמדותיו של נתן ילין מור בשאלת השלום הן רק המשך טבעי להתפתחות הפוליטית של הלח"י דאז ולא עמדותיו של שמיר.

אני מודה שאני, כרבים אחרים מאנשי לח"י, בגרתי בתורת ז'בוטינסקי ובחינוך הלאומי שתנועה זו החדירה בי. מר שמיר חזר לתנועת ז'בוטינסקי והכשיל רבים וטובים מחבריו־דחברי.

יצחק חסון
תל־אביב

מפעל הפיס לעזרת קשישים

במדור „מכתבים למערכת" („דבר", 27.10.86) כותב חנוך ויינשטיין על „מפעל הפיס לעזרת בתי אבות", ומדבריו מתקבל הרושם שמפעל הפיס אינו פעיל כלל בתחום הסיוע להקמת מוסדות לקשישים ברחבי המדינה. כפי הנראה, אין הכותב מצוי די צרכו בפעולותיו ותרומותיו הברוכות של מפעל הפיס לפתרון בעיית המוסדות לקשישים ברחבי המדינה.

מפעל הפיס, מקציב זה שנים, סכומים ניכרים יחסית, לשלושה נושאים עיקריים בתחום הסיוע לקשישים:

א. להקמת בתי־אבות ציבוריים.

ב. להקמה והצטיידות של מרכזי יום לטיפול בקשיש.

ג. להקמה והצטיידות של מועדוני פיס קהילתיים לקשיש.

הפעולות נעשות בצורה ממוסדת, באמצעות הרשויות המקומיות, תוך תיאום מלא ובתקציבים משותפים עם משרד העבודה והרווחה ועם אגודת אש"ל. מן הראוי לציין, שהקצבות מפעל הפיס בשנת 1986 לנושא הקשישים, מסתכמות בכשלושה וחצי מיליון ש"ח.

בגלל המצוקה הקשה השוררת בתחום זה, ימשיך המפעל בפעולותיו למען הקשישים, ואף יעשה ככל אשר לאל ידו על מנת להגבירן.

אליצור גורן
מנהל כללי

המוכנים לתרום – ראשונים להשתלה

מצער לראות, כי בתקופה שבה ניתן להציל חיים באמצעות השתלות, מצפים מועמדים רבים להשתלה במשך חודשים ושנים – ואין די תורמים. לאחרונה, בעקבות הוויכוח הציבורי סביב הנושא, הצטרפתי לאגודת א.ד.י., שחבריה מצוידים בחייהם הרשאה להשתמש לאחר מותם באיברים מגופם לצורך השתלה. אני חשה סיפוק בידיעה, שאפילו לאחר מותי יתכן שחלק מגופי ימשיך לחיות ולהביא אושר למישהו.

אולם לא הייתי רוצה שאותו מישהו יהיה אדם שהתנגד עקרונית לכך, ואשר נציגיו הכשילו את מאמצי הרפואה המודרנית להאריך חיים ולהביא מאור עיניים באמצעות השתלה. לפחות כל עוד אין די תורמים, וחולים אחרים המתינו ולא זכו להיות עד שיימצא להם תורם.

אני מציעה, כי בשיקולי העדיפות בתור להשתלה, יהיו הראשונים אלה אשר הצטרפו לאגודת א.ד.י. והסכימו לעזור בכך לאחרים. טוב יעשו יוזמי אגודת א.ד.י. אם יוסיפו בנספח לרשיון הנהיגה משפט המציין, כי תינתן עדיפות להשתלה לחברי האגודה. אני מאמינה, כי חשבון־הנפש האישי של כל אחד ואחד יגרום להגדלת מספר המצטרפים.

נגה מרון
רמת גן

מדוע מחרישה ההסתדרות?

כל הכבוד לאינג' שמעון נרימן אשר במכתבו („דבר", 2.11.86) הבהיר בצורה כה סמכותית ומפורטת את העוול הנעשה לגימלאי „סולל בונה" על־ידי קרן הפנסיה שלהם „נתיב". בגלל אי־הצמדה של הפנסיה למדד, כפי שזה נהוג בכל קרנות הפנסיה – מקבל גימלאי „סולל בונה" מדי חודש בחודשו גימלה כה זעומה ומגוחכת שלא נאה אף להביא את זאת לידיעת הציבור.

גם לו היה לפנסיונרים האלה כוח המיקוח כמו לאחיות, הם לא היו מעלים על דעתם להרים את קולם ולחשוף את מחסורם לפני אמצעי התקשורת.

האם ההסתדרות, כפי שאינג' נרימן מוכיח, שעליה חלה החובה לתקן את העוול הזה, יכולה להמשיך לנצל את תמימותם וצניעותם של אלפי ותיקי היישוב, ולהנציח את העיוות הגוזל מגימלאי „סולל בונה" את ההכנסה המגיעה להם, את הפנסיה המעודכנת, כפי שמקבלים אותה יתר הגימלאים בארץ?

לא קשה לתאר לעצמו, באיזה זעם וזריזות היתה מגיבה ההסתדרות לו מפעל ענק בבעלות פרטית היה, מטעמים פורמליים בלבד, „מסדר" כך את עובדיו בזיקנתם, אחרי שאלה עמלו ותרמו לקרן הפנסיה שלהם במשך עשרות בשנים.

פנינה גולדנר
קרית חיים

טלוויזיה

5.30 „קאובוי באמריקה" – פרק אחרון: „סוחרי השד".
6.20 פרס הנפשה.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 עם הכוכבים – תכנית בידור עם „פרינס": שלושה מלהיטיו, שהגיעו למקום הראשון באמריקה, בהם השיר „קיס" (נשיקה) וקטע מראיון איתו (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – חיסכון במים; כיסא גלגלים בעל מנוע עזר (תרגום לעברית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 עד פום – מגזין לפופ ולבידור: נורית גלרון, עם צאת תקליטה החדש; להקת „טנגו", עם צאת תקליטם החדש „אמונה שלמה"; הלהקות „אהה", „פרטנדרס", „פרנקי הולך להוליווד" ועוד. מנחים: ענת דולב ומנחם גרנית.
9.00 מבט לחדשות ומוסף שער ראשון.
9.45 „שושלת" – פרק תשעה־עשר: כאשר הכרתו של סטיבן שבה אליו, הוא ואביו מתפייסים. את המשך הטיפול הרפואי הוא מקבל בבית אביו: אמו אלקסיס יושבת צמודה ליד מיטתו. נוכחותה בבית גורמת אי־נוחות לקריסטל. נהג המירוצים פרנק דין, גיסה של קריסטל, נפגש אתה במקרה (אשתו המנוחה היתה אחותה של קריסטל). הוא מבקש ממנה לארח לזמן מה את בתו סמי ג'ו, בת 18.
10.35 סוף ציטוט – ענייני ספרות. מנחה ירון לונדון.
11.15 „רציחות בצילפי" – פרק אחרון: „ליל מנוחה יפתי". מרי העיתונאית מכנסת בביתה את חבריה כדי למסור להם על תגליתה המרעישה בדבר זהותו של הרוצח.
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין.
08.40 מסך לספרות (יסודי): גשם יהי.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 השעה שלנו: הסיפור מכפר אז"ר (ב).
10.10 אנגלית ז'.
10.30 פרפר נחמד: כדאי לזכור.
11.00 חשבון ה': השבר מהו?
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה ה'–ו': כפר דייגים בהודו.
12.00 ספרות (חטה"ב) עץ הדובדבנים השבור.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 אנגלית י'.
1.30 מוסיקה: סולו, חליל.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בלי סודות: ג–ק.
2.45 הלו ישראל: נקודות ספרים.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: מאנה מגרלנה ועד האינטגרציה: פסיכולוגיה קוגניטיבית.
4.00 רחוב סומסום.
4.30 אי האלמוגים: פרק 9: פרק אחרון.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מוצרט: „זוטות", מוסיקה לבלט; שופן: וריאציות על שירים פולניים, לפסנתר ולתזמורת; מאהלר: „שירי שוליה נודד"; הוגו וולף: „סרנדה איטלקית", לרביעיית כלי־קשת; מנדלסון: סימפוניה מס' 4, „האיטלקית".
09.00 קונצרט בוקר.
12.00 אמנים באולפן – קיאל בקלונד, פסנתר – קואגול: 3 פנטסיות, אופוס 31; טרסטולדה: 2 פרלודים; אולסן: וריאציות על נעימת־עם נורבגית, אופוס 5; גריג: 19 נעימות עם נורבגיות.
13.05 בהאזנה נינוחה – הנדל: קונצ'רטו גרוסו 1 מס. 2, בפה מג'ור; היידן: סימפוניה 92 בסול מג'ור, „אוקספורד", בטהובן: קונצ'רטו מספר 1 לפסנתר ותזמורת, בדו מג'ור; סיבליוס: סימפוניה מס. 5 במי במול מג'ור.
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – גמרא: דיברטימנטו לנבל, רביעיית כלי־קשת וקונטרבס (א. קגנובסקי/א. שנארך + י. רשקובסקי/א. גנזאלס/ג. ידון/י. שצקין: ג'ורג' קראמב: מראה – שירי קינה ווקאליות לסופרן ופסנתר מוגבר (ג'. דגאסאני/ג'. קליטא: נועם שריף: „לה פוליה" – ואריאציות לתזמורת (הסימפ. ירם רשה"ש/ג. ברתיני).
16.00 מוסיקה ליום ראשון – באך: מיסה בסי מינור (א. קירקבי / א. ואנאברה / פ. איכטנוור / כ. אימלר / מ. קיליאן / ר. קובייקראמפ / ד. תומס / קונסורט ונגני מאנהובר / א. פארוט; יוהנס גורנאני: קינת איכה (המקהלה הגרגוריאנית + התז. הקמר. של הסטודנטים מאוטרכט / ו. בוגארטס).
18.00 הדרך מוסיקלי. (ש.ש.)
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 רסיטל – פנחס צוקרמן, כנור / לין הארל, צ'לו / מרק נייקרוג, פסנתר; בהשתתפות חיים טאוב, כנור / דניאל בנימיני, ויולה: באך: סונטה מס' 3 במי מג'ור לכנור ולכלי מקלדת: סטרווינסקי: סוויטה איטלקית לצ'לו ופסנתר: ברהמס: חמישיה בפה מינור לפסנתר וכלי־קשת אופוס 34.
22.30 מן המקורות – המורשה המוסיקלית העממית של מכסיקו (ה).
23.00 מחוזרי יצירות – באך: הקונצ'רטי הברנדנבורגיים: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 1 בפה מג'ור לשתי קרנות, שני אבובים, כלי־קשת וקונטינואו: מוצרט: הרביעייה לחליל ולכלי קשת – רביעייה ברה מג'ור, ק. 285: ברהמס: הבלדות לפסנתר – בלדה ברה מינור, אופוס 10 שוברט: השירים – 4 שירים משנת 1811: קינתה של הגר; פנטסיית קבורה; קינת העלמה; רוחה האב.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „צרפתית למתקדמים" שעור מס' 56.
12.05 „בעקבות הבושם".
14.06 תכניות לילדים – „שירים הם חברים של סיפורים": „גלגלים" – מאת מיריק שניר. „מלכיאל גמד היער" – מאת ז'אן דוליאג לקראת שידור (ש.ש.)
14.45 „חתול בשק": ילקוט כליבה „הרוזן ממונטה כריסטו" – מאת אלכסנדר דיומא (פרק רביעי).
15.30 עולם המדע (ש.ש.)
16.05 שאלה של טעם (ש.ש.)
17.20 האוניברסיטה הפתוחה „מבוא לתורת הלשון" – „המשפט – מבנה ומשמעות".
19.05 מושבות ישראל.
22.05 תפוח ועץ – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם – „התפתחות תחושתית תנועתית אצל תינוקת".

רשת ב'

18.06 מסיבת עתונאים.
19.35 עם ישראל – לעניינים יהודיים בעולם.
20.05 אומר בשכחון – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים.
22.05 הארון הקדוש (ש.ש.)
23.05 צלצול שלישי – שבועון לאמנויות בשידור חי.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 ארוח עתיק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

20.05 חיילים, אנשים צעירים.
21.30 אוניברסיטה משודרת – אתגרים ופריצות דרך במדעי התקופה. גבולות הביצועים בתעופה.
23.55 „שיחות חצות" – עם פרופ' יהודה נינו, מרצה להיסטוריה חברתית של עם ישראל באונ' ת"א.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: יחיד נגד כולם 7.15, 9.40
אורלי: צביטה בלב 4.30, 7.15, 9.30
סינן (מלבני מחודש): האיפה העדינות?... לעזאזל! 5, 7.15, 9.30
בית ליסין: מלחמה, אהבה
בן־יהודה: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: חמים וטעים 7.15, 9.30, 4.30
גת: אהבה מכושפת 7.15, 9.30
דיזנגוף 1: מונה ליזה 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2: מכבסה יפהפיה שלי 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: נשיקת אשת העכביש 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 7.15, 9.30
דרייב־אין: עיר ללא רחמים 7.30, 9.30, חצות – סקס
הוד: שבט דב המערות 7.15, 9.30
בית ליסין: מלחמה ואהבה 11.15
חן 1: שובו של הנוסע השמיני 4.25, 7.00, 9.45
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 5, 7.25, 9.45
חן 3: צבע ארגמן 6.15, 9.15
חן 4: דונה פלור נשואה לשניים 11, 2, 5, 7.40, 9.50
חן 5: רומן של אתמול בלילה 11, 2, 5, 7.00, 9.45
לימור: ירח דבש מכושף 7.15, 9.30
לב 1: הבבל הבורמזי 2, 5, 7.30, 9.40
לב 2: בעקבות הכרך 2, 5, 7.30, 9.40
לב 3: מלכת הביתה 2, 5, 7.40, 9.40
לב 4: אותלו 2, 5, 7.30, 9.45
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: כנגד כל הסיכויים 7.15, 9.30
סינמה 1: יפה בוורוד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: ניצוץ החיים 4.30, 7.15, 9.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 7.30, 9.30
פריז: עוברת אורח 12, 2, 4, 7.15, 9.30
פרזון 11.30
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.30
תמוז – רמת־אביב: כולם נפלו על הראש 7.15 9.30
שחף: חנה ואחיותיה 7.00, 9.30
תכלת: ראובן ראובן 5, 7.15, 9.30
תל־אביב: איש הנצח 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון: שבט דב המערות 4.30, 7.00, 9.00
אוריון 1: שובו של הנוסע השמיני 4.00, 6.30, 9.00
אורנע: הפיראטים 4.30, 6.45, 9.15
בית אגרון: בעקבות אוצר הנילוס 6.00
ביידי 8.00
פינק פלויד 10
חצות – שכרון חושים
האולם הקטן בבנייני האומה: מונה ליזה 7.00, 9.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.15
אור 3: צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30, 7.00, 9.00
גיל אור: אהבה מכושפת 4.30, 7.00, 9.15
כפיר: חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר: זכרונות אהבה מפירנצה 7, 9.15
עדן: איש הנצח 4.30, 7, 9
רון: הבבל הבורמזי 4.30, 7, 9
מיטשל: בעקבות הכרך 7.00, 9.00

חיפה

אורה: שבט דב המערות 4.30, 7.15, 9.30
אורליה: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון: עיר ללא רחמים 4.45, 7.15, 9.30
ארמון: איש הנצח 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1: אהבה בשחקים 4.45, 7.15, 9.30
עצמון 2: מונה ליזה 4.45, 7.15, 9.30
חן: שובו של הנוסע השמיני 4.30, 7.00, 9.15
מאה: יחיד נגד כולם 4.30, 7.00, 9.15
קרן־אור: עוברת אורח 7.00, 9.15
רון: ניצוץ החיים 4.30, 6.45, 9.15
רב גת 1: ג'ושוע אתמול והיום 4.30, 6.45, 9.15
רב גת 2: כולם נפלו על הראש 4.30, 7, 9.15

קרית־ביאליק

סטיר: צרות גדולות בצ'יינה טאון 7, 9.15
סביון: הטרמפיסט 7, 9.15

קרית־חיים

בית העם: ירח דבש מכושף 7, 9.15
היובל: הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7, 9.15

קרית־ים

ביתן: צביטה בלב 7.00, 9.15

קרית־מוצקין

אורהון: אלני 7.15, 9.30

אשדוד

אסתר: שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.30
אשדוד: צרות גדולות מצ'יינה טאון 7.15, 9.30

אשקלון

אסתר: מחול ושמו ג'ינג'ר 7.15, 9.30
מאור: חופשה מטורפת באירופה 7.30, 9.40
רחל: חטיפת הדמים 7.00, 9.30

באר־שבע

חן: אהבה בשחקים 4.30, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30

מלון דיזאל: 3 רווקים ותינוק 7.15, 9.30

עפולה

סופיתרון: סיפורה של אגנס 8.30

חולון

ארמון: שתי אצבעות מצידון 7.30, 9.30
מגדל: באריה 7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת:
מבוי: הטרמפיסט 4.30, 7.15, 9.30
רינה: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30

טבריה

אביב: עולם הפרוענות 7.15, 9.30

כפר־סבא

עמל: גברתי האמן 7.00, 9.15
תן: הצבע ארגמן 6.30, 9.15

לוד

אורלי: יפה בוורוד 7.15, 9.30
נוה זיוו: שגעון של לילה 7.00, 9.30

נהריה

הוד: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30

נתניה

סטודיו: שכרון חושים 5, 7, 9.15
אסתר: יפה בוורוד 7.00, 9.15
שרון: חנה ואחיותיה 5 / 7.00, 9.15
לוחם המדבר

פתח־תקוה

שלום: הפיראטים 7.15, 9.30
היכל 1: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: חנה ואחיותיה 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3: הצבע ארגמן 4.15, 6.45, 9.30

ראשון־לציון

נעמן: היחפן מבוורלי הילס 7.15, 9.30
ראשון: שובו של מקצוען 7.00, 9.30

רחובות

בית העם: שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.30
הוד: הצבע ארגמן 6.30, 9.30
חן: הטוב הרע והלא נורא 7.15, 9.30

רמת־גן וגבעתיים

אראויס: שובו של הנוסע השמיני 4.00, 6.40, 9.30
ארמון: שן תחת שן 4.30, 7.30, 9.40
לילי: חנה ואחיותיה 7.15, 9.30
הוד: אותלו 4.30, 7.00, 9.30
רב גן 1: היחפן מבוורלי הילס 5, 7.20, 9.40
רב גן 2: נשיקת אשת העכביש 5, 7.00, 9.40
רב גן 3: 3 רווקים ותינוק 5, 7.30, 9.40
רב גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 5, 7.30, 9.40
שבינה: צביטה בלב 7.15, 9.30

רמת־השרון

כוכב: מסע עסקים של אבא 9.30

רעננה

אורות: הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7, 9

רמלה

אודיון: קוד הרעם 7.15, 9.30

בבית המשפט המחוזי בחיפה — תיק אזרחי 614/86
בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג־1983
ובעניין: פירוק שפיר תכנון הבצוע בע"מ
והמבקשים: חוה לאור ואח'
ע"י ב"כ עו"ד י. גבעון, משדרות מוריה 1 חיפה 34571.

בקשת פירוק

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 18 באפריל 1986 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בחיפה, לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 18 בינואר 1987.
כל נושה או משתתף של החברה הנאמרה הרוצה לתמוך בבקשה או בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יומצא לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש את מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדה.

י. גבעון, עו"ד
ב"כ המבקשים

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת בא כוחם, צריכה להמסר או להשלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 17 בינואר 1987.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הננו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב באזלה מס' 29 גוש 6915 חלקה 43 תיק בנין 029 – 3/112.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי מס' – 11 לתכנית מפורטת 106/03/2.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח תעשייה לשטח פרטי פתוח וחלוקת מגרשים לתעשייה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 28.7 דונם.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום רפאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הננו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתיקון התשריט ת.ב.ע. 2296 והתאמת המרווחים המצויינים בתשריט בהתאם למצב בבניין לפי הסימון המתאים, ברחוב אלילי הציונה מס' 44 – 34 גוש 7241 חלקה 2 תיק בנין 6/16273.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי – עיר
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר הנקראת שינוי מס. 101/02/24 שינוי לתכנית 7 א'.
עיקר ההוראות: שינוי יעוד משטח לתכנון בעתיד לאזור בנייני ציבור, עבור מוסד חינוכי לילדים.
– קביעת קו בנין צדדי האזור.
– שינוי בהגדרת השטח „מוסד חינוכי לילדים" לשטח לבנייני ציבור.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית שטח התכנית: 29.630.
כפר נרדים עיר.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס. 3269 מיום 10.11.85 עמוד 736.
השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עיר וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ע. זינגר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הודעת הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בניה ותוספת לבית קיים על חלקה 233 בגוש 8217 רח' הנר מס' 12. בחריגות מבוקשות כהקלה עד 6% בניה.
את התכנית מס' 278/86 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלזאר
יו"ר הועדה המקומית

הודעה בדבר מכירת מקרקעין
תיקי הוצל"פ: 3118/80, 3824/80

מוצעת בזה למכירה דירת מגורים בת 3 חדרים בקומה ג' הפונה לחזית ברח' העצמאות 7 בנתניה בגוש 8270 חלקה 61/15.
המעוניין יגיש הצעה בכתב לחותם מטה במשרדו ברח' סמילנסקי 10 בנתניה, לא יאוחר מיום 3.12.86, ויפרט את תנאי הצעתו.
אין החותם מטה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
המכירה כפופה לאישור בימ"ש המחוזי בת"א.

חיים ולנשין – עו"ד
מנהל עזבון המנוח
בנימין שכנה ושרה

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב
בס – פרישמן 66 – 237326
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
ביה"ח שערי צדק – בית וגן – 555502
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
הירקון – שטמפפר 24 – 910946
בני־ברק – רמת־גן
שפירא – רבי עקיבא 80 בני־ברק – 781854
המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674
בת־ים – חולון
בלפור – בלפור 90 בת־ים – 583448
אהרון – הפיין 52 חולון – 889153
רעננה – כפר־סבא – הדר השרון
קופת חולים שעלי – א. יפה, רעננה.

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

דבר ספורט

הפסד ראשון [illegible] לירושלים בנגב
בכפר־סבא לא [illegible] מבריילובסקי

מלמיליאן וחבריו נהנו מהפסד החיפאים בכפ"ס (2:1) ונותרו בפיסגה חרף הפסדם 1:0 ● שבת גדולה לפתח־תקוואית: הפועל הלמה בעיר היהלומים בקבוצת מכבי 0:4 ואילו מכבי היתה יותר צנועה: רק 1:0 בבלומפילד נגד מכבי ת"א ● סוף־סוף נצחון בכורה לבית"ר נתניה על מכבי יבנה (0:1) ● יפו ספגה הפסד שני ברציפות בשעור 3:0 – הפעם מידי שמשון ● בני־יהודה היחידה ללא הפסד – סיימה בתיקו 1:1 עם הפועל ת"א בה שיחק לראשונה ה"גרמני" דוד פיזנטי ● הפועל לוד – בית"ר ת"א 1:1

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
.1	בית"ר ירושלים	9	5	3	1	9–21	18
.2	הפועל כפר־סבא	9	5	2	2	7–12	17
.3	שמשון תל־אביב	9	4	4	1	3–9	16
.4	מכבי חיפה	9	5	1	3	6–9	16
.5	בני־יהודה	9	3	6	–	9–13	15
.6	הפועל פתח־תקוה	9	4	2	3	4–10	14
.7	מכבי תל־אביב	9	3	4	2	6–12	13
.8	מכבי פתח־תקוה	9	3	3	3	8–10	12
.9	מכבי נתניה	9	3	3	3	12–8	12
.10	הפועל תל־אביב	9	2	5	2	8–7	11
.11	בית"ר תל־אביב	9	3	2	4	14–11	11
.12	הפועל באר־שבע	9	2	4	3	7–4	10
.13	מכבי יבנה	9	1	5	3	7–4	8
.14	הפועל לוד	9	1	4	4	8–5	7
.15	מכבי יפו	9	1	3	5	17–7	6
.16	בית"ר נתניה	9	1	1	7	20–3	4

[illegible]

בית"ר נתניה 1 (0)
מכבי יבנה 0 (0)

● ישראל פוגל (71)
ציון משחק: 4
המצטיין: חיים לוי
המאכזב: דוד רעקנין
שופט: דאוד מחול
צופים: 2000
איצטדיון: סוכרוק

● בית"ר נתניה: לביא 6; קידש 6, מאסי 6, מחוסי 4, גולן 4 (גניש 5), י. יונה 6, סימנטי 5, חיים לוי 6; תשובה 5, אדרי (פוגל 6), עזריה 5.
● מכבי יבנה: לסקר 6; א. פרץ 5, אלקבץ 6, סלומון 5, אוחלאי 4 (אוסמה עלוואה 5 (שלום לוי), פלד 4, צ. יעקב 6; א. כהן 5, ועקנין 4, מרין 5.

הפועל ב"ש 1 (0)
בית"ר י-ם 0 (0)

● שמעון ביטון (67)
ציון משחק 7
המצטיין: שמעון ביטון
המאכזב: אורי מלמיליאן
שופט: יעקב שיזר
צופים: 11.000
איצטדיון: באר־שבע

● הפועל באר־שבע: זוכביצקי 6; ברזני 6, דהרי 7, אילה 6, אזון 6; חיון 7, צרפתי 5, שושני 6, רמלר 6 (עזרן); ביטון 7 (גייצמן), אוחנה 6.
● בית"ר ירושלים: מזרחי 5; אבי כהן 6, אוחלאי 5, אשש 5, שירזי 4; שמאלי 5 (שחרוך 4), קידש 4, מלכה 4, מלמיליאן 4; בוגלו 4 (גולדר 4), אוחנה 4.

הפועל לוד 1 (1)
בית"ר ת"א 1 (0)

● יצחק נעמן (22)
● ירון כהן (65)
ציון משחק 5
המצטיין: אורי בנודיס
המאכזב: יעקב הלל
שופט: יצחק רוזנברג
צופים: 500
איצטדיון: הפועל לוד

● הפועל לוד: יעקב בנודיס 5; יצחק בנודיס 5, נעמן 6, אורי בנודיס 6, י. הלל 3; חביב 4, מוריה 4 (ברקמס 4), שרביט 5; ר. הלל 4, פרץ 5, ר. שמואל 5.
● בית"ר ת"א: ג'רבי 5; בן־נתן 5, צנח 5, ידיד 5, אבוחצרא 4; לביא (יחזקאל 6), י. מזרחי 5, עמרן 5, נסים כהן 5; בלחסן 5, ירון כהן 6.

הפועל ת"א 1 (1)
בני־יהודה 1 (1)

● מוריס לאנו (3)
● אהוד ברקוביץ (17)
ציון משחק 6
המצטיין: משה איזנברג
המאכזב: מיקי בן־שטרית
שופט: צבי שריר
צופים: 10.000
איצטדיון: בלומפילד

● הפועל ת"א: אלמר 5; עמר 5, אקוויוו 5, דאבה 5, פיזנטי 5; הרמה 6, סיני 6, אלי כהן 5, ז'אנו 6; בן־שטרית 4 (ליננברג 4), לנראו 5.
● בני־יהודה: אסייאג 6; שיעבי 5, אריב 6, סגל 5, חזקיה 5; גורדנה 5 (רמי לוי), ריין 6, מליחי 5, אייל חיים 5; בן־טובים 5 (מנצורי), איזנברג 7.

שמשון ת"א 3 (1)
מכבי יפו 0 (0)

● אפרים ארביב (30), אבינועם עובדיה (72, 75)
ציון משחק 5
המצטיין: אפרים ארביב
המאכזב: אלישע ציפורס
שופט: משה אשכנזי
צופים: 1000
איצטדיון: בזאן

● שמשון ת"א: הדר 6; עובדיה 7 (חרוני), ברדה 5, אורי כהן 5, הלוי 5; יוסי כהן 5, ארביב 7, שמעונוב 5, מזרחי 5; שוקרון 4 (ליזוזן), דעתי 5.
● מכבי יפו: קונניצקי 4; סלימן 5 (ש. לוין), דניאל 5, בוטביקה 4, מאיר 4; כהן־צדק 4, אלקולומברה 5, מזרחי 4; ציפורס 4 (יוסי לוי 4), אמינה 4, דעמי 4.

הפועל כפ"ס 2 (0)
מכבי חיפה 1 (0)

● אלי יאני (55), גד מרגן (65 מ־11 מ')
● דניאל בריילובסקי (50 מ־11 מ')
ציון משחק 7
המצטיין: אריה שמיר
המאכזב: ברוך מגן
שופט: אריה פריסט
צופים: 7000
איצטדיון: הפועל כפ"ס

● הפועל כפ"ס: שמיר 7; איידינגר 6 (א. בדרוויס), סיימון 6, גרמיש 5, איינשטיין 6; מרגן 5, יפה 6, מינוני 6; רביבו 6, יאני 5, נוזר 6.
● מכבי חיפה: רן 5; אורנוי 6, אוסמן 5 (נבעול), אלי כהן 6, קלינגר 5; אבוקסיס 6, רוזנטל 5, בריילובסקי 6, ממן 4 (סלקטר 5), ארמלי 5, א. מרדכי 5.

הפועל פ"ת 4 (1)
מכבי נתניה 0 (0)

● ניר לוין (2), מני בסון (72, 78), עוז אליה (80)
ציון משחק: 8
המצטיין: אלון חזן
המאכזב: חיים בר
שופט: עובדיה בר־יצחק
צופים: 4000
איצטדיון: סוכרוק

● הפועל פ"ת: ג'רבי 6; קוזשווילי 6, בורניק 6, ג. אלון 6, רוזן לוי 5; קלמנוביץ 6, חזן 7 (מתוקה), אליה 6, מרטוס 5 (לסריק); לוין 7, בסון 6.
● מכבי נתניה: בלורב 4; ש. מנחם 5, בר 4, חסן 4 (מסיקה), גואטה 5; בואחן 4, חלפון 4, לם 5; פרץ 4, ?. מנחם 4, ה. לוי 5.

מכבי פ"ת 1 (0)
מכבי ת"א 0 (0)

● יורם אוחיון (83)
ציון משחק 4
המצטיין: אלון ירוחם
המאכזב: בני סבק
שופט: רחמים דינצר
צופים: 1500
איצטדיון: בלומפילד

● מכבי פ"ת: פביאן 6; אלזובל 5, פרטצלי 6, מכנס 4, ז'אן 5; טריאל 4 (גלעד), ירוחם 6, שעשוע 5 (פ. כהן); אביטל 5, רבינוביץ 5, אוחיון 5.
● מכבי ת"א: גינצבורג 5; קרמר 5, אבי כהן 5, שמעונוב 4, קריים 4; גריאני 5, גולדברג 4, לולו 4 (דריקס 4); מכנס 4, סבק 4, א. כהן 5.

● הגנת בני־יהודה מצליחה לסוכך על שערה מהתקפה מסוכנת של הפועל ת"א.

קבוצת בית"ר ירושלים שמרה בפעם הרביעית ברציפות על הטבלה הלאומית, אולם אתמול היא נאלצה להשלים עם הפסד בכורה ונותרת, למעשה, מאבדן הנקודות של קבוצות הצמרת האחרות.

הפועל באר־שבע המתאוששת טפסה מה לתהילכו של דרור קשטן השפילה להמעיד אותה – 0:1. בשעה שהירושלמים ספגו את שער ההפסד, לא הצליחה מכבי חיפה לשמור על יתרונה מול הפועל כפ"ס והיא נוצחה לבסוף 2:1. חיפה הוליכה למקום הרביעי הכפ"סים עלתה למקום השני.

אל המקום השלישי טיפסה במפתיע שמשון ת"א, שהביסה במשחק־חוץ את מכבי יפו בתוצאה 0:3 ואילו בני־יהודה, שסיימה בתיקו 1:1 עם הפועל ת"א, נסוגה למקום החמישי.

מכבי יפו, שנחלה הפסד רביעי ברציפות, נדחקה למקום ה־15 ואילו הפועל לוד (1:1 עם בית"ר ת"א) עלתה שלב אחד, אך נותרה מתחת ל"קו האדום". נצחון הבכורה של בית"ר נתניה על מכבי יבנה 0:1 לא הזיז אותה מהמקום האחרון.

את ההפתעה הגדולה של המחזור התשיעי הוללה הפועל פ"ת, שהביסה את מכבי נתניה במגרשה 0:4. היה זה יום מוצלח לפ"ת מאחר שגם מכבי פ"ת רשמה נצחון בחוץ על מכבי ת"א 0:1.

דודי פיזנטי ערך בכורה מחודשת במדי הפועל ת"א ואילו דוד אמינה השוער הרחק מהשורה. 17 שערים הובקעו במחזור התשיעי.

הצעיר ביטון הנחיל למוליכת הטבלה הפסד ראשון בעונה

מאת רונן בר־לב

קבוצת הפועל באר־שבע הנחילה אתמול במגרשה למוליכת הטבלה, בית"ר ירושלים, את התבוסה הראשונה העונה – 0:1.

אין ספק, כי שחקני בירת־הנגב היו ראויים לנצחון, שכן ברוב דקות המשחק הם שלטו ללא עוררין במרכז המגרש והירבו להתקיף את שערו של יוסי מזרחי.

בבאר־שבע בלטו שני שחקנים צעירים: אבי חיון, ששיתק כליל את הכוכב הירושלמי, אורי מלמיליאן, ושמעון ביטון, שנע כבספית על־פני כל המגרש ואף הבקיע את שער הנצחון.

האורחים מהבירה שיחקו מתחת לרמתם הרגילה. מלמיליאן כמעט שלא הורגש, אוחנה לא היה בשיאו וגם חבריהם לא הצליחו לנטרל את הבאר־שבעים המהירים.

במחצית הראשונה תקפו הבאר־שבעים רבות את שער בית"ר, אך חוסר מזל בהתקפתם ומשחק יעיל של הגנתה המנוסה של ירושלים, מנעו הבקעת שערים.

גם במחצית השניה נמשך הלחץ הבאר־שבעי ואכן בדקה ה־67 הצליחו סוף סוף הבאר־שבעים לממש את יתרונם האיכותי לשער: בדקה ה־67 בעט דב רמלר מקרוב והשוער יוסי מזרחי הדף את הכדור. ברחבה הבית"רית נוצרה עירבוביה ומתוכה בעט שמעון ביטון לתוך הרשת – 0:1.

השער עורר את הבית"רים מתרדמתם. חניכיו של דרור קשטן ניסו בכל מחיר להשוות את התוצאה. בדקה ה־89 הם כמעט הצליחו בכך, לאחר שאורי מלמיליאן בעט כדור מסוכן מ־18 מ' שחלף סמוך לקורת שערו של זוכביצקי המופתע.

● אפרים ארביב (במרכז), שהיה המצטיין בשורות שמשון, שועט לעבר שער מכבי יפו.

לוין, בסון (2) ואליה ניצלו יריבה ביתית מבולבלת

מאת דוד בבר

כדורגלני הפועל פ"ת הדהימו אתמול את קבוצת מכבי נתניה בביתה, כשהביסו אותה – 0:4 (0:1).

הפתח־תקוואים, במשחק טאקטי נבון, הצליחו להביך ללא הרף את יריבתם. הנתניתים החזיקו אומנם יותר בכדור, אך התקפתם הולשה, שסבלה מהעדרותו של שלום תקוה המחורק, לא הצליחה לחדור מבעד ההגנה הפתח־תקוואית המוצקה.

כוכב המשחק היה ללא ספק ניר לוין, שבפריצותיו הסוחפות גרם לבילבול רב בהגנת נתניה.

כבר בדקה ה־2 רמזו האורחים מאם־המושבות על הצפוי לקרות, לאחר שניר לוין נגח מקרוב לרשת – 0:1. הנתניתים ניסו להשוות את התוצאה, אף דווקא ליריבתם ניתנו יותר הזדמנויות להבקעת שערים.

ואכן במחצית השניה הדהימו הפתח־תקוואים את הקהל הנתניתי. בדקה ה־72 בעט אלון חזן כדור קונשין מתוך הרחבה, נוצרה עירבוביה ומני בסון הצליח להגיע ראשון לכדור ולדחוק אותו לרשת – 0:2. כעבור 6 דקות פרץ ניר לוין מהאגף ומסר כדור מדויק למני בסון, שלא התבלבל וקבע מקרוב – 0:3. בדקה ה־80 נגח עוז אליה כדור קרן לרשת – 0:4.

ההגנה והקישור הבקיעו שלושער

מאת יעקב אלנים

קבוצת מכבי יפו נחלה ביום שישי הפסד צורב בביתה מול קבוצת שמשון ת"א – 3:0 (1:0).

"הבולגרים" גילו חולשה מדהימה. הם שיחקו בחוסר שאפתנות וחלוציהם סבלו מחוסר בטחון עצמי. גם הגנתם היתה חלשה והדירה. לא במקרה נראו לאחר המשחק מנהלי יפו מיואשים וחסרי אונים. חלקם הציע להחליף את המאמן הצעיר, ברוך מזרחי, אך ספק אם מאמן אחר יצליח להחדיר יותר התלהבות בקרב השחקנים.

האורחים מכרם התימנים לא נזקקו למאמץ רב כדי להביס את יריבתם. כל שעריהם הובקעו בגלל טעויות גסות של היפואים. רק החלוצים גורמים לדאגה במחנה השמשוני, שכן מתחילת העונה הם טרם הבקיעו שער.

לאחר לחץ יפואי קל בדקות הפתיחה, עלתה דווקא שמשון ליתרון, לאחר שאפרים ארביב, שהיה השחקן המצטיין במגרש, ניצל טעות גסה של מגן יפו, מאיר, ובבעיטה נאה קבע – 1:0.

גם במחצית השניה החזיקו היפואים יותר בכדור, אך השמשונים, במשחק פשוט, ניצלו עד תום שתי הזדמנויות נוספות שניתנו להם. בדקה ה־72 בעט אבינועם עובדיה כדור שטוח מ־18 מ' לרשת – 0:2. כעבור 3 דקות היה זה שוב עובדיה, שבבעיטה נאה מתוך הרחבה התיר את השוער היפואי חסר אונים – 0:3.

היפואים נראו עצבנים מאוד לאחר צמד שעריו של עובדיה. בדקה ה־80 לא שלט היפואי אמינה בעצביו ופגע ללא כדור בשלמה מזרחי. לשופט משה אשכנזי לא נותר אלא להרחיקו מהמשחק.

מלך השערים

1. אלי אוחנה (בית"ר י-ם) 8
2. מלמיליאן (בית"ר י-ם) 6
3. אלי יאני (כפר־סבא) 5

נבחרת המחזור

1. אריה שמיר (הפועל כפ"ס)
2. אבינועם עובדיה (שמשון)
3. אפרים דהרי (הפועל ב"ש)
4. אורי בנודיס (הפועל לוד)
5. נח איינשטיין (הפועל כפ"ס)
6. אלון חזן (הפועל פ"ת)
7. מאיר חיון (הפועל ב"ש)
8. אפרים ארביב (שמשון)
9. ניר לוין (הפועל פ"ת)
10. משה איזנברג (בני־יהודה)
11. שמעון ביטון (הפועל ב"ש)

כוכב השבת

אלון חזן

הקשר המתנן של הפועל פ"ת, אלון חזן, לא היה במיטבו במשחקי פתיחת העונה. אתמול באיצטדיון סוכרוק בנתניה הוכיח מה רב הפוטנציאל הטמון ברגלי ה"איילה" הארוכות שלו. מעמדת הקישור רקח את חלוציו להתקפות מתפרצות, שהניבו ארבעה שערים ללא מענה לרשת מכבי נתניה. חזן, שחקן נבחרת הנוער, צמח בהפועל אשדוד, אך מקומו בליגה הלאומית טבעי לחלוטין.

במחזור הבא

מכבי יבנה – הפועל פ"ת
מכבי פ"ת – מכבי נתניה
בני־יהודה – מכבי ת"א
מכבי חיפה – הפועל ת"א
בית"ר י-ם – הפועל כפ"ס
שמשון ת"א – הפועל ב"ש
בית"ר ת"א – מכבי יפו
בית"ר נתניה – הפועל לוד

הניחוש הנכון

.1	בית"ר נתניה – מכבי יבנה	1
.2	הפועל לוד – בית"ר ת"א	X
.3	מכבי יפו – שמשון ת"א	2
.4	הפועל ב"ש – בית"ר י-ם	1
.5	הפועל כפ"ס – מכבי חיפה	1
.6	הפועל ת"א – בני־יהודה	X
.7	מכבי ת"א – מכבי פ"ת	2
.8	מכבי נתניה – הפועל פ"ת	2
.9	הפועל חולון – בית"ר נהריה	1
.10	שעריים – הפועל חדרה	X
.11	הפועל טבריה – הפועל ר"ג	2
.12	הפועל עכו – בית־שאן	1
.13	הפועל חיפה – הפועל יהוד	1
.14	הפועל י-ם – הפ. ריינה	1

יאני ומרגון הפכו פיגור לנצחון על בריילובסקי ושות'

במשחק מרתק ועשיר באירועים, גברה קבוצת הפועל כפר־סבא בביתה על מכבי חיפה בתוצאה 1:2 (0:0).

7000 הצופים חזו במאבק מענין והפכפך. המחצית הראשונה לא רמזה על העתיד לקרות, שכן המשחק התנהל ברובו במרכז המגרש ושני השוערים היו מחוסרי עבודה.

המגן הוותיק נח איינשטיין נהג אתמול בצורה חסרת תקדים. בשעות הבוקר קיבל את הבשורה המרה על מות אימו, אך הוא לא ויתר, התייצב למשחק ואף בלט במשחקו חסר הפשרות.

יאמר מיד, כי התוצאה אינה משקפת את יחסי הכוחות במגרש. שתי הקבוצות שיחקו במערכים פתוחים ורק המזל התיר בסופו של דבר את הנצחון בידי חניכיו של ביסים בכר.

המחצית השניה נפתחה בסערה. הכפר־סבאים יצרו לחץ רצוף על שערו של אבי רן, אך השער נפל בעבר השני של המגרש. בדקה ה־50 הוכשל זאהי ארמלי בתוך הרחבה ע"י יצחק מימוני. את בעיטת העונשין מ־11 מ' בעט דניאל בריילובסקי ללא דופי.

הכפר־סבאים לא נבהלו והצליחו כעבור 5 דקות לאזן את התוצאה. איתן רביבו הגביה כדור קרן. אבי רן הדף את הכדור לראשו של אלי יאני, המופתע, שהמשיך בנגיחה לרשת – 1:1.

הכפר־סבאים המשיכו ללחוץ וכעבור 10 דקות אף הצליחו להבקיע שער נוסף: מאיר נוזר הוכשל בתוך הרחבה. את בעיטת העונשין מ־11 מ' בעט גדי מרגן ללא דופי – 1:2.

בדקות הסיום ניסו שחקני עיר הכרמל להשוות את התוצאה, אך עמידתו המעולה של אריה שמיר בין הקורות התירה את התוצאה בעינה.

תיקו מוצדק ב"דרבי" הקטן

מאת אשר גולדשלגר

20 דקות ראשונות של כדורגל מבריק הפתיע אתמול לקבוצות הפועל תל־אביב ובני יהודה, שסיימו את התמודדות ביניהן בתיקו 1:1 (1:1).

שתי הקבוצות פתחו את המשחק בסערה. הכדור עבר מרגל לרגל ושני השוערים, אלמר ואסייאג, נאלצו למתוח את אבריהם פעם אחר פעם. קבוצת הפועל תל־אביב הבקיעה את שער בני יהודה כבר בדקה ה־3, אולם כדורגלני השכונה ידעו לגמול בדקה ה־17.

דודי פיזנטי ערך אתמול הופעת בכורה בליגה הישראלית, לאחר עונה ומחצה בליגה המערב־גרמנית. הוא היטיב לשחק במחצית הראשונה, אך בהמשך דעך ולקראת הסיום נראה היה, כי עדיין לא חזר לכושר מלפני הפציעה.

קבוצת בני יהודה הציגה אתמול את ה"מלך" החדש – משה איזנברג. כדורגלן זה לא הבקיע אתמול, אולם היה קרוב מאד להבקעה ופעם אחת, בדקה ה־80, חלף על פני כל הגנת הפועל, אך, למזלו הרע עצר הרמה את הכדור מקו השער.

הפועל תל־אביב, כהרגלה, סבלה מחולשת חוד עקרה. בן־שטרית ולנראו אינם ערובה להוד מצליח. המאמן שוויצר הבחין בחולשתו של בן־שטרית והחליפו במחצית השניה בצעיר תמיר ליננברג, שגם הוא לא היטיב לשחק.

השמירות האישיות, שהצרו את צעדיהם של כוכבי שתי הקבוצות, בעקר אלו של הפועל, פגעו ברמת המשחק וחבל רק שהמאמנים לא איפשרו משחק יותר פתוח להנאתו של הקהל.

בדקה ה־3 שלח לנראו כדור עומק לרחבת בני יהודה. ז'אנו היה זריז, חדר לרחבה ומול אסייאג לא נכשל וקבע 0:1 להפועל.

בדקה ה־17 פרץ גורדנה לרחבת שער הפועל. הכדור שבעט נתקע במרכז הרחבה. הגנת הפועל השתהתה ובן־טובים, ללא בעיות, בעט פנימה 1:1.

אוחיון דחק את הכדור המפתיע לרשת

מאת יוסי משדר

במשחק חלש ומשעמם הפתיעה קבוצת מכבי פ"ת את מכבי ת"א, לאחר שגברה עליה בתוצאה – 0:1 (0:0).

האורחים מאם־המושבות נהנו ממזל רב. הם באו לאיצטדיון בלומפילד במטרה לחלץ נקודת ליגה ובמשך רוב דקות המשחק הסתגרו ברחבת שערם. הם הרחיקו את הכדורים לכל עבר וציפו בקוצר רוח שהמשחק יגמר.

המכבים הציגו אתמול את משחקם החלש ביותר העונה. כל מערכי הקבוצה לא תיפקדו היטב.

נראה, כי חניכיו של שמעון שנהר שרויים במשבר חריף.

רק בדקות הפתיחה שיחקו אבי כהן וחבריו בצורה מניחה את הדעת. הם הצליחו להגיע לשלושה מצבי הבקעה, שלא נוצלו ע"י בני סבק.

גם במחצית השניה התנהל במגרש משחק משעמם וחסר דיוק. כשנדמה היה שהתוצאה לא תשתנה, הפתיע בדקה ה־83 אלון ירוחם, שהיה השחקן המצטיין במגרש. ירוחם פרץ היטב לעבר השער ובעט לקורה. נוצרה עירבוביה ובסיומה הצליח שחקן הרכש אוחיון לדחוק את הכדור לרשת – 0:1.

פוגל העניק את נצחון הבכורה

מאת דוד בבר

קבוצת בית"ר נתניה זכתה אתמול בנצחונה הראשון העונה, לאחר שגברה בביתה על מכבי יבנה בתוצאה 0:1.

חניכיו של שמואל פרלמן שיחקו בשאפתנות רבה. הם נלחמו על כל כדור ולא איפשרו ליריבתם לפתח את משחקה הרגיל.

האורחים מיבנה איכזבו קשות. הם לא הצליחו לסכן את שער נתניה ושיחקו מתחת לכל ביקורת. רק הקשר ציון יעקב ניסה להניע את משחק קבוצתו, אך חוסר סיוע מצד חבריו הקשה עליו מאד.

בדקות 42, 43 ניתנו לשחקני עיר היהלומים שתי הזדמנויות מצוינות לעלות ליתרון, אך חיים לוי וישראל פוגל החטיאו מקרוב.

בפתיחת המחצית השניה ניתנה דווקא ליבנה הזדמנות טובה לעלות ליתרון, אך רעקנין בעט מ־20 מ' כדור אדיר לקורת השער.

את שער הנצחון לנתניה התכבד להבקיע הוותיק ישראל פוגל. בדקה ה־72 החטיא השוער לסקר את הכדור ופוגל ניצל זאת היטב כדי לקבוע מקרוב – 0:1.

חלוקת נקודות במשחק משעמם

מאת משה דנציגר

במשחק חלש ומשעמם נפרדו ביום שישי קבוצות הפועל לוד ובית"ר ת"א בתיקו מאכזב – 1:1.

שתי הקבוצות שיחקו במערכים זהירים. הן ביססו את משחקן על הגנות מתוגברות והתקפות מתפרצות של הלוחצים. ואכן, במשך רוב דקות המשחק נע הכדור ללא כתובת במרכז המגרש.

הלודאים פתחו את המשחק היטב וכבר בדקה ה־22 עלו ליתרון: רפי שמואל הגביה כדור קרן והבלם החסון יצחק נעמן נגח מעל כולם לרשת – 0:1.

לאחר הבקעת השער נסוגו הלודאים לעבר שערם ועובדה זו נוצלה היטב ע"י שחקני "המנורה", שנטלו את היוזמה לרגליהם והחלו לתקוף את שער הלודאים. ואכן הלחץ הבית"רי הניב בסופו של דבר שער שיוויון מוצדק. בדקה ה־65 הכה החלוץ המהיר ירון כהן את הכדור מהגנת לוד ובבעיטת סיבוב מ־18 מ' קבע את תוצאת המשחק – 1:1.

מנסדורף ניצח גומז 4:6, 4:6 ועלה לגמר ביוהנסבורג

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף ישחק היום בגמר טורניר הטניס ביוהנסבורג, לאחר שניצח בחצי־הגמר את אדי אדואדס מדרום־אפריקה 0:6, 5:7.

את הצלחתו הגדולה השיג מנסדורף ברבע הגמר, כשגבר על המדורג מספר 1, אנדרס גומז מאקוואדור 4:6, 4:6.

יריבו של מנסדורף בגמר יהיה המנצח במשחק בין יוהן קריק מדרום אפריקה ומאט אנגר מארה"ב, אלוף אשתקד.

גליקשטיין נוצח ביוהנסבורג

הישראלי שלמה גליקשטיין, שהשתתף בטורניר הטניס ביוהנסבורג, שבמהלכו יוכרע מי יזכה בפרס הגדול בסך 375.000 דולר, נוצח בשבת על־ידי האמריקאי מאט אנגר בתוצאה 7:6 (7:5), 1:6, 2:6.

هكذا من الاصل

הפועל חיפה הכניעה את יהוד וכבשה מידיה הפסגה הארצית

טבריה ספגה הלם ביתי מהפועל ר"ג* שעריים וחדרה התקשו להבקיע והסתפקו בתיקו אפס* פייגנבאום סחף את ירושלים לנצחון שלישי ברציפות* הפסדים נוספים למרמורק ולנהריה

מאת ברוך דגן

קבוצת הפועל חיפה הקפילה אתמול לראש טבלת הליגה הארצית לאחר שגברה על המוליכה, הפועל יהוד, 0:2 במשחק המוקד של המחזור התשיעי.

חילופי־הגברא התאפשרו לאחר שקבוצות צמרת נוספות איבדו נקודות יקרות. המאבק בין מכבי שעריים לבין הפועל חדרה הסתיים בתיקו אפס, שגרע שתי נקודות מכל קבוצה, ואילו הפועל טבריה ספגה הלם ביתי בדקה ה־89 מידי הפועל ר"ג.

שייע פייגנבאום והפועל ירושלים המשיכו במסע ההתאוששות שלהם וזכו בנצחון שלישי ברציפות – 1:3 על הפועל דימונה. הירושלמים שיפרו את מעמדם בתחתית בשעה שדימונה ובית"ר נהריה, שנוצחה 2:1 ע"י הפועל חולון, שקעו בתחתית. הפסד נוסף ספגה גם הפועל מרמורק במגרשה של מכבי רמת־עמידר – 1:0.

הפועל עכו ניצלה את יתרונה הביתי כדי להנחיל הפסד להפועל בית־שאן 0:2 ואילו הכח ר"ג לא יכלה במגרשה לבית"ר רמלה – 2:2.

הפועל חולון 2 – בית"ר נהריה 1

ארז שקרוקה, החלוץ הצעיר של חולון, הצעיד את קבוצתו לנצחון ביתי לאחר מאבק עיקש עם "העולה" מנהריה.

שקרוקה היה המוציא־לפועל של התקפות חולון, שניבנו ע"י הקשר המצויין גיל זיתוני. לחולון היה, אמנם, יתרון בכל שלבי המשחק, אולם הוא לא בא לידי ביטוי בתוצאה. נהריה התגוננה במרצות ותקפה לפרקים, אך השכילה לרשום שוויון זמני ולהתגונן בהצלחה.

שקרוקה הבקיע שער ראשון בדקה ה־33, אולם נהריה הגיבה כעבור 5 דקות ע"י עוזי כהן. בדקה ה־66 ניצל שקרוקה פירצה בהגנת האורחים והבקיע את שערו השני במשחק.

שפט יוסף שועי לעיני 250 צופים בחולון.

הפועל עכו 2 – בית־שאן 0

1500 הצופים בעכו חזו ביתרון משמעותי של המארחים, שהניב נצחון ביתי וקידם את סיכויי העכואים.

האורחים ניסו לחלץ נקודה במשחק החוץ שלהם, אולם כשלו במשימתם בגלל מחדלי הגנתם וריפיון התקפתם. לעומתם היו העכואים מהירים, מדרייקים ותכליתיים ואף יכולים היו להכפיל את מנת השערים.

דוד חלפון היה הרוח החיה בעכו ובהשראתו הובקעו שני השערים. נסים אורדי התכבד בהבקעה הראשונה בדקה ה־43 ועופר רווה חתם 7 דקות מהסיום.

שפט דני יטפלה.

הפועל ר"ג 1 – הפועל טבריה 0

הלם בטבריה. הקבוצה המקומית, שתקפה ברוב השלבים, ירדה מנוצחת לאחר מבצע מפתיע של האורחים דקה לפני שריקת הסיום.

מי שחולל את ההפתעה היה יעקב "שוקו" נומדר. כמו בשבת הקודמת היה נומדר במקום הנכון בעיתוי המתאים כדי לנעוץ את הכדור ברשת הטבריינית. טבריה לא התנהגה גם ביכולת הטובה, שהציגה בדקות רבות.

נומדר היה המבקיע המאושר, אך ר"ג חייבת את נצחונה לשוערה, שמואל גילדרי, שנעל את שערו על בריח ומילט אותו שוב ושוב מפריצה.

שפט עמית קליין לעיני 1500 צופים.

הפועל י־ם 3 – הפועל דימונה 1

שייע פייגנבאום המשיך גם אתמול להפיח רוח חדשה בירושלים, ובסיועה זכתה הקבוצה בנצחונה השלישי ברציפות.

ירושלים נזקקה לשתי דקות בלבד כדי לדמום על כוונותיה בשעה שיאיר אסייג בעט לרשת דימונה ושיבש את תכניותיה ל"גנוב" תיקו בימק"א. אסייג לא הסתפק במנה זו ובדקה ה־14 הבקיע את שערו השני.

דימונה נאלצה לפתוח את מערכה והשתדלה לנצל את התרדמה הקלה אצל מארחיה כדי לשפוט קדימה. ואכן, בדקה ה־42 הצליח עובדיה צבי הותיק לצמק ולהותיר את חבריו בתמונה.

במחצית השניה הורה ירושלים לתקוף, ומרדכי ועקנין ניצל רק הזדמנות אחת בדקה 68. לדימונה ניתנה הזדמנות לצמצם, אך רודין ממן החטיא מהנקודה הלבנה בדקה ה־72.

שפט רחמים שאשו לעיני 1000 צופים.

הכח ר"ג 2 – בית"ר רמלה 2

מחצית ראשונה מלהיבה, עשירה באירועים והבקעות היוותה פיצוי לשתי הקבוצות על אובדן שתי הנקודות.

למעשה יכולות היו שתי היריבות לטעון לנצחון מאחר ששתיהן הציגו משחק שאפתני, יזום ופורה. הדבר הוליד רגעים רבים של הנאה ומהפך מהיר במשך 13 דקות. מאיר בלושטיין העניק יתרון מוקדם לבית"ר כבר בדקה ה־17, אולם עופר צעירי גמל לו בצמד מהמם בדקות 28 ו־30.

המשחק הדו־צדדי נמשך גם לאחר ההפסקה והכח התקרבה בצעדי־ענק למלוא הנקודות. אלא שנה איזיב הבית"רי חשב אחרת והשווה 6 דקות מהעלילה.

שפט יעקב אלימלך לעיני 300 צופים בר"ג.

מכבי שעריים 0 – הפועל חדרה 0

שמוזה גד הפגין רמה נאה בשערי שעריים וניסה לשנות ולהזיז דברים, אולם מחדלי חבריו התיירו את העקרות בעינה.

שתי קבוצות הצמרת הציגו רמה בינונית והתקשו לפצח זו את הגנת יריבתה. את עיקר האכזבה סיפקו החלוצים, שלא מצאו שום נוסחה לפריצת ההגנות.

שפט יצחק ברייטצחק לעיני 500 צופים ברחובות.

הפועל חיפה 2 – הפועל יהוד 0

קרב הצמרת משך 3000 צופים לאיצטדיון בקרית־אליעזר, ואלה קיבלו מנה גדושה של כדורגל טוב ומהנה.

יהוד איבדה, אמנם, את מקומה בפסגה לטובת חיפה, אולם הוכיחה, כי יומרותיה בצמרת מבוססות על הרכב יציב, מגובש ונחוש בדעתו. החיפאים זכו, איפוא, בשותפה נאותה למאבק מעניין, שהוכרע רק לאחר ההפסקה.

רונן רוקמן, החלוץ החיפאי, נכנס לפעולה במחצית השניה וסחף עמו את כל חבריו. רוקמן היה היוזם והבונה ואילו מלאכת ההבקעה נפלה על כתפי האחרים. בדקה ה־56 ניצל אלי בדאמו אי־הבנה בהגנת יהוד והבקיע שער ראשון, וכעבור שלוש דקות היכה יוסי עמר בברזל החם והעלה את יתרון חיפה.

יהוד, שעשתה מאמצים להשוות, איבדה בדקה ה־71 את דניאל שוד, שהורחק בגלל פגיעה באבנר חרד.

שפט בני כהן.

רמת־עמידר 1 – הפועל מרמורק 0

שער מן הנקודה הלבנה חרץ את גורל המשחק המשעמם.

שתי הקבוצות הציגו רק לעיתים נדירות רמה נאותה, והסתפקו בגישושים הדדיים בטבור המגרש. הנצחון נפל בידי המארחים, שהיו פחות גרועים מיריביהם וניסו פה ושם לשנות את המאזן.

בדקה ה־37 פגע הכדור בידו של תמיר ירון ברחבת מרמורק והשופט ברזמו הצביע על נקודת העונשין. אלי תגר לא נכשל.

200 צופים חזו במשחק במגרש ברמת־עמידר.

הליגה הארצית

	הקבוצה	מש'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1.	הפועל חיפה	9	5	3	1	6–14	18
2.	הפועל יהוד	9	5	2	2	11–16	17
3.	הפועל חדרה	9	4	4	1	9–15	16
–.	הפועל עכו	9	4	4	1	9–15	16
5.	"צפרירים" חולון	9	4	4	1	5–10	16
6.	מכבי שעריים	9	4	2	3	7–12	14
7.	הפועל טבריה	9	4	1	4	13–15	13
8.	הפועל רמת־גן	9	3	4	2	5– 4	13
9.	הפועל בית־שאן	9	2	5	2	11– 8	11
10.	מכבי רמת עמידר	9	3	2	4	11– 7	11
11.	בית"ר רמלה	9	2	5	2	12– 8	11
12.	הפועל ירושלים	9	3	1	5	13–10	10
13.	הכח רמת־גן	9	3	1	5	12– 7	10
14.	הפועל מרמורק	9	2	1	6	15– 8	7
15.	הפועל דימונה	9	1	3	5	11– 6	6
16.	בית"ר נהריה	9	1	2	6	7– 2	5

במחזור הבא

בית"ר נהריה – בית"ר רמלה
הפועל מרמורק – הכח ר"ג
הפועל דימונה – מכבי עמידר
הפועל יהוד – הפועל י־ם
בית־שאן – הפועל חיפה
הפועל ר"ג – הפועל עכו
הפועל חדרה – הפועל טבריה
הפועל חולון – שעריים

חלפה התקופה של כאילו מינימום

[illegible]

פסק זמן

[illegible]

אורן לוטב

הערב בכדורסל: מכבי – בית"ר ת"א

מאת משה כהן

המשחק בין קבוצות מכבי ובית"ר ת"א יפתח הערב שבוע עמוס נוסף של כדורסל.

המכבים ביקשו להקדים את המשחק להיום, בגלל המשחק המסקרן בין קבוצות הפועל ת"א ואליצור נתניה, שיערך מחר במסגרת משחקי המחזור ה־10.

הבית"רים השתפרו מאוד העונה, בעיקר בזכות השחקן שחום־העור, רון ריידיס. אך מול המכונה המכבית המשומנת הם לא יצליחו לעשות הרבה.

המבחן האמיתי של מכבי ת"א לפני כניסתה בשבוע הבא למעגל משחקי בית הגמר של גביע אירופה, יערך ביום ה' במסגרת משחקי המחזור ה־11. חניכיו של צבי שרף יתמודדו מול אליצור נתניה, שמאז פיטוריו של ניל גילמן, החלו שחקניה להראות את יכולתם האמיתית.

הערב גם יערכו משחקי המחזור ה־9 בליגה הארצית בכדורסל.

● מחוז צפון: מכבי קרית־מוצקין – מכבי נתניה, מכבי כרמיאל – הפועל מעוז־חיים, הפועל עפולה/העמק – הפועל עין־דור, הפועל גן־שמואל – מכבי חדרה, הפועל נהריה – הפועל כנרת, הפועל גידרוד/בית־אלפא – מכבי בת־גלים.

● מחוז דרום: בית"ר ירושלים – אליצור רמלה, מכבי ראשל"צ – אליצור ת"א, הפועל גנן – הפועל גבעתיים, מכבי דרום ת"א – הפועל אשקלון/קרית־גת, אסא ת"א/רמת־השרון – אליצור קרית־אונו, מכבי חולון/פ"ת – מכבי ירושלים.

אופניים

● שי שמעוני מגלגלי־העין בת"א, ניצח אתמול במרוץ אופניים, שנערך באזור רמלה ויער הנשיא, לאחר שעבר 21 ק"מ בזמן של: 47.13 דקות.

הוא הקדים את איתן לוי מגבעתיים – 48.32 דקות.

רימון עשן באור־יהודה

רימון עשן הוטל בשבת בסיום משחק כדורגל בין הפועל אור־יהודה והפועל ירוחם במגרש הכדורגל באור־יהודה. איש לא נפגע. המשטרה עשתה סריקות אך לא נעצר איש.

שתי המוליכות שמרו הבכורה

מאת ברוך דגן

קבוצות הפועל רעננה והפועל קרית־אונו שמרו על הבכורה בשני מחוזות ליגה א' לאחר שזכו בנצחונות נוספים.

קרית־אונו, שגברה ברמלה על קבוצת הפועל המקומית 0:1, מקדימה בנקודה את הפועל בת־ים, שהכניעה במאבק צמרת את הפועל בית־שמש 0:2.

רעננה שבה מטירה עם נצחון משכנע 1:3 ויצרה לעצמה יתרון של שתי נקודות לעומת שלוש הקבוצות, הצמודות אליה בצמרת.

הפועל קרית־שמונה נכנסה לתמונת האליפות לאחר נצחון־החוץ על הפועל טירת־הכרמל 0:1 ואילו בית"ר חיפה ומכבי חדרה נבלמו לתיקו.

מחוז הצפון

בטירה: הפועל רעננה – הפועל טירה 1:3. רעננה גילתה עליונות ברורה. גיסלמן לכד צמד(36,16) וקירשנברג תתנ(75). למארחים הבקיע המדאן בדקה ה־44. שפט דיאמנט, 4000 צופים.

בטייבה: הפועל טייבה – הפועל עליה כפ"ס 1:2. מזואל העניק יתרון לכפ"ס מהנקודה הלבנה(17), אולם ריון(21) וחג' יחיא(31) הפכו הקערה על־פיה. אבו־ראני מטייבה החטיא מהנקודה הלבנה(81). שפט פרץ, 4000 צופים.

בחיפה: בית"ר חיפה – מכבי אח"י בני־נצרת 1:1. שווין מרגלי פרג' בדקה ה־25 בבעיטת 11 מ' הציל את המארחים מהפתעה. חמיד העניק יתרון לנצרת(16). בדקה ה־60 הורחקו הניצים עותמן מנצרת והמקומי אלי כהן. שפט וולף, 200 צופים.

בטירת־הכרמל: הפועל קרית־שמונה – הפועל טירת־הכרמל 0:1. שערו של בר־סימון העלה את האורחים לצמרת הגבוהה. שפט אנקוניה, 200 צופים.

בקרית־אתא: הפועל קרית־אתא – מכבי טמרה 1:1. אחיד הפתיע את מארחיו בדקה השלישית והם השקיעו מאמצים רבים עד שהשוו בדקה ה־60 ע"י יפרח. שפט ברק, 400 צופים.

באור־עקיבא: מכבי אור־עקיבא – מכבי עפולה 0:0. תיקו צודק בקרב תחתית משעמם. שפט וולנע, 300 צופים.

בטמרה: הפועל טמרה – מכבי חדרה 0:0. טמרה השכילה לבלום את חלוצי חדרה. שפט שגיא, 800 צופים.

מחוז הדרום

בקרית־מלאכי: הפועל קרית־מלאכי – בית"ר באר־שבע 0:2. העליונות המקומית הניבה צמד מרגלי אסון(38) ובומברג(60). שפט קורן, 1000 צופים.

ברמלה: הפועל קרית־אונו – הפועל רמלה 0:1. שערו של אבי בקר בדקה ה־19 הספיק לאורחים לשמור על הפסגה. הרמלאי ועקנין הורחק בדקה ה־44. שפט בגישת, 300 צופים.

באזור: הפועל אזור – מכבי קרית־גת 1:2. אזור שיפרה את מעמדה בעקבות שעריהם של אזואלס(12) ואייזנברג(90). מקרית־גת השווה זמבית(71). שפט לויה, 400 צופים.

ברמת־השרון: הפועל רמת־השרון – הפועל ראשל"צ 2:2. דני אשכנזי היה המוציא לפועל של המקומיים(75,72) ויגור מהגר לאגף שערו של האורח מכסף בדקה ה־88. שפט האגה, 500 צופים.

בבת־ים: הפועל בת־ים – הפועל בית־שמש 0:2. קרב הצמרת הוכרע בצמד של פתיחה וסיום מרגלי עובדיה(16) ובדביגיג(55). שפט בבל, 700 צופים.

באשקלון: הפועל אשקלון – לוזוס חולון 0:1. החולונים נחתו למקום האחרון לאחר שערו של אלי לוי בדקה ה־59. שפט יובבס, 400 צופים.

באור־יהודה: הפועל אור־יהודה – הפועל ירוחם 0:0. תיקו מאכזב למקומיים. שפט בר, 500 צופים.

שפיגלר עשוי להחליף את המאמן המתפטר של יפו

24 שעות אחרי שבת

●●● מחפשים את המורשע. העובדה שהמאמן הצעיר, בן־דור מזרחי, הציל בעונה שעברה את מכבי יפו מירידה לליגה הארצית, לא עושה כנראה רושם על קברניטי האגודה. הם אובדי עצות עתה ומסתבר שהפתיחה הטובה של העונה היתה מקרית לחלוטין. בשבוע הבא תקבל יפו תעודת שליש חלשה, כהרגלה בשנים האחרונות. הקברניטים המודאגים מחפשים מחליף למאמן מזרחי (שאמש הודיע על התפטרותו), שיהיה טוב עבורם אשתקד, אך אינו טוב עתה. ה"בולגרים" של יפו מעדיפים לנצל את קשריהם עם ארץ המולדת ולייבא מאמן מגן בולגרי, אך על הכוונת מצוי גם הישראלי, מרדכי שפיגלר, שלפני שלוש עונות הציל את הקבוצה מירידה אחרי שפוטר מאימון הפועל ת"א. בסוף אותה עונה ביקשו אמנם היפואים את שפיגלר לחתום לעונה נוספת, אך הוא העדיף את עסקי ייצוא השחקנים ●●●

●●● המת של איינשטיין. כשעה לפני פתיחת המשחק הביתי של קבוצתו, הפועל כפר־סבא נגד מכבי חיפה (1:2) נפטרה אמו של המגן הותיק, בת איינשטיין. הוא שמר את הבשורה המרה בבטנו ולפני המשחק סיפר זאת רק למאמנו, נסים בכר, אך ביקש בכל זאת להשתתף במשחק. רק בחדר ההלבשה, לאחר הנצחון הדרמטי, נודע לחבריו הדבר והם הוכו הלם והפסיקו את חגיגות השמחה. "הוא גילה מסירות גדולה", אמר עליו החלוץ אלי יאני "מגיע לו צל"ש"●●●

●●● לביא בגבס. יו"ר בית"ר ת"א, דוד ליאון, מחה אתמול על שיפוטו של יצחק רוזנברג, שניהל ביום ששי את משחק קבוצתו בלוד. "יצחק נעמן, בלם לוד, שהבקיע את שער היתרון, שבר את רגלו של החלוץ דוד לביא. במקום לשרוק עבירה נגד נעמן, פסק השופט לשער", קרא ליאון בבעס. לביא עצמו הובהל לבית־החולים עם חשש לשבר ברגלו והוא עלול להיעדר תקופה ארוכה מהמגרשים●●●

●●● לראות את מכבי ו"למות". ראשי מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א נחפזו לנטוש את יציע הכבוד מיד אחרי הפסד קבוצת הכדורגל למכבי פ"ת 1:0. האיטיים ביניהם הספיקו עוד לראות את שער היתרון של מוריס זאנה לזכות הפועל ת"א בדקה ה־3 מול בני־יהודה●●●

●●● שרה עם בריאות. אח"מים רבים נכחו אתמול ביציע הכבוד של בלומפילד. בראשם ישבה האוהדת "השרופה" של הקבוצה האלופה, שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו. לצידה היו בעלה נתן אלמוזלינו, ח"כ מנחם גולדשטיין, מזכ"ל יצחק אושק, ויו"ר האיגוד המקצועי חיים הברפלד●●●

●●● ברגע האחרון. השחרור המיוחל של דוד פיזנטי מההתאחדות לכדורגל במערב גרמניה הגיע למשרדי ההתאחדות לכדורגל בישראל ביום ששי, דבר שאיפשר לשחקן להשתלב ברגע האחרון בהרכב הפועל ת"א. פיזנטי לא הרשים במשחק, אך יהווה תוספת כח חשובה לאלופה. סוכנו, מרדכי שפיגלר, ישב ביציע בבלומפילד וחזה במשחק של פיזנטי, למרות שכבר מזמן הוא אחד המועמדים לרשת את מקומו של מאמן יפו, בן־דור מזרחי●●●

● דוד פיזנטי ב"אדום": הכדורגלן שהחליף את מדי פ.צ. קלן בהפועל ת"א מנסה לחסום את אהוד בן־טובים מבני־יהודה. פיזנטי לא הלהיב אתמול במדיו החדשים.

ארסנל בראש הטבלה האנגלית הכניעה את מנצ'סטר סיטי 0:3

ארסנל ממשיכה להוליך בראש טבלת הליגה האנגלית, לאחר שהכניעה אתמול, במחזור ה־16 את קבוצת התחתית, מנצ'סטר סיטי – 0:3, משעריהם של קווינס, אנדרסון ואדאמס.

לארסנל 31 נקודות והיא מקדימה בשתי נקודות את נוטינגהם, שגברה על וימבלדון 2:3. את שער הנצחון הבקיע ההולנדי, ג'והני מטסט.

ליברפול, במקום השלישי, תתארח היום במשחק השלמה אצל בת־עירה, אברטון.

יותר מ־42,000 צופים חזו בנצחון מנצ'סטר יונייטד על קווינס פארק רנג'רס 0:1, משערו של הדני הבינלאומי סוויבק, בדקה ה־32.

נצחון חוץ השיגה טוטנהם על אוכספורד 2:4, מצמד שעריו של קלייב אלן.

יתר התוצאות: ווטפורד־לסטר 1:5; ווסטהם – אסטון וילה 1:1; סאותהמפטון – צ'רלטון 1:3; ניוקאסל – צ'לסי 1:3; קובנטרי – נוריץ' 1:2; שפילד וונסדי – לוטון 0:1.

בליגה הסקוטית גברה אברדין על רנג'רס – 0:1, כשאחד משחקני רנג'רס הורחק.

סלטיק ממשיכה להוליך, לאחר שגברה על פלקירק 2:4 ולה 33 נקודות מ־10 משחקים. סלטיק מקדימה ב־4 נקודות את דנדי יונייטד, שגברה על היברניאן 0:1.

תוצאות נוספות: האטס – דנדי 1:3, מאדרוול – קלייד־בנק 2:3, המילטון – סנט־מירן 1:1.

לברקוזן בראש במערב גרמניה

לברקוזן צועדת בראש טבלת הליגה המערב־גרמנית, לאחר נצחון חוץ על המבורג 1:2.

לברקוזן 22 נקודות מ־15 משחקים, והיא מקדימה בנקודה את האלופה, באיירן מינכן, שסיימה בתיקו 0:0 באורדינגן. להמבורג במקום השלישי, יש 20 נקודות. אתמול היא נפרצה במגרשה מתיקו 1:1 מול נירנברג.

יתר התוצאות: מנהיים־בלאו־וייס 1:1; קלן־קייזרסלאוטרן 2:2; דיסלדורף־מינשנגלדבך 1:1; דורטמונד־ברמן 1:2; שאלקה בוכום 0:0; שטוטגארט – פרנקפורט 1:4.

	הליגה האנגלית			
1.	ארסנל	16	8–23	31
2.	נוטינגהאם	16	22–35	29
3.	ליברפול	15	20–34	27
4.	ווסטהאם	16	23–26	27
5.	לוטון	16	12–18	26
6.	קובנטרי	16	12–16	26
7.	נוריץ'	16	23–24	26
8.	שפילד	16	23–30	25
9.	אברטון	15	17–24	25
10.	טוטנהאם	16	16–19	25
11.	ווטפורד	16	22–30	22
12.	אוקספורד	16	26–17	21
13.	סאותהמפטון	16	35–30	20
14.	וימבלדון	16	22–18	19
15.	ק.פ.ר.	16	20–15	18
16.	אסטון־וילה	16	32–21	18
17.	מנצ'. יונייטד	16	18–17	17
18.	צ'רלטון	16	28–18	17
19.	לסטר	16	27–18	16
20.	מנצ'. סיטי	16	20–15	15
21.	צ'לסי	16	28–17	15
22.	ניוקאסל	16	22–15	14

שרייוור ניצחה את מנדליקובה 1:2

פאם שרייוור חוללה הפתעה במאסטר הנשי, כשניצחה את הצ'כית הנה מנדליקובה 6:3, 5:7, 1:6.

הצ'כית התלוננה, שהשופטים רימו אותה ובכעס השליכה את המחבט לעבר מושבו של השופט הראשי.

שרייוור תתמודד בחצי הגמר מול מרטינה נבראטילובה, שהשיגה את נצחונה ה־51 ברציפות, כשגברה על בטינה בונגה מגרמניה 2:6, 4:6.

חצי הגמר השני יערך בין סטפי גראף והלנה סוקובה מצ'כיה.

● ג'ימי קונורס איבד את ההזדמנות להופיע במאסטרס, לאחר שנוצח ברבע־הגמר ביוסטון ע"י סקוט דייוויס 6:3, 6:2. [illegible] את קריסטין במיפגש היהודים 3:6, 6:7.

קליעה

● הפתעה היתה אתמול בחצי גמר אליפות הפועל באקדח אויר, שנערכה באילת־השחר, כשבתחרות האישית זכתה הקלעית דליה רוזן מדגניה א' – 363 נקודות. לפני שחר קמרם מאילת־השחר – 355 נקודות.

בסיכום הקבוצתי זכתה אילת־השחר – 1048 נקודות, לפני דגניה א' – 1037.

● יצחק יונאסי מהפועל אשקלון, אלוף ישראל בירי ברובה זעיר, תרגיל אולימפי שלם, קבע בשבת בחצי־גמר אליפות הפועל, הישג טוב בשלוש נקודות משיאו העולמי, כשצבר 1147 נקודות.

ההישג לא יוכר כשיא ישראלי חדש בגלל שהוא לא נקבע בגמר.

שני הגיע גיא סטריק מהפועל ירושלים.

טבלאות ליגות א'

	דרום	מש'	שערים	נק'
1.	קרית־אונו	9	3–14	15
2.	הפועל בת־ים	9	3–10	14
3.	הפועל בית־שמש	9	9–12	12
4.	קרית־גת	9	6–8	11
–.	הפועל אשקלון	9	5–7	11
6.	הפועל ראשל"צ	9	8–17	10
7.	הפועל אזור	9	9–12	10
8.	קרית־מלאכי	9	8–4	9
9.	הפועל רמלה	9	8–7	8
10.	רמת־השרון	9	12–7	7
11.	אור־יהודה	9	6–3	6
12.	בית"ר ב"ש	9	16–5	5
13.	הפועל ירוחם	9	12–7	4
14.	לוזוס חולון	9	15–7	4

	צפון	מש'	שערים	נק'
1.	הפועל רעננה	9	6–10	13
2.	בית"ר חיפה	9	7–13	11
3.	מכבי חדרה	9	6–11	11
4.	קרית־שמונה	9	5–8	11
5.	אח"י נצרת	9	5–8	[illegible]
6.	הפועל טמרה	9	7–9	10
7.	מכבי טמרה	9	7–8	10
8.	הפועל טירה	9	10–10	9
9.	הפועל טייבה	9	16–10	8
10.	מכבי עפולה	9	10–7	7
11.	אור־עקיבא	9	9–5	7
12.	טירת־הכרמל	9	12–13	6
13.	קרית־אתא	9	12–7	6
14.	עליה כפ"ס	9	14–7	5

ליגות ב'

● צפון א': הפועל בני־נצרת – בני הצור 1:2; מכבי קרית־ביאליק – מכבי שפרעם 0:0; הפועל מג'דל כרום – מכבי גבעת־הרקפות 1:3; הפועל טבריון – הפועל נצרת עילית 1:1.

● צפון ב': הפועל מגדל העמק – הפועל נחליאל 2:2; בית"ר פרדס־חנה – הפועל בית־אליעזר 0:1; מכבי עוספיה – הפועל דלית אל כרמל – 2:3; הפועל איכסאל – מכבי צופי חיפה 0:1; הפועל כפר סלם – הפועל אום אל פאחם 1:2.

● דרום א': הפועל ג'לג'וליה – מועדון גבעת־שמואל 1:3; הפועל כפר־שלם – מכבי בת־ים 0:1; בית"ר כפר־יונה – מכבי השיקמה ר"ג 0:6.

● דרום ב': מכבי רמלה – בית"ר קרית־מלאכי 0:5; עירוני אשדוד – הפועל באר־יעקב 0:0; מכבי רחובות – מכבי קרית־טבעון 0:2.

בליגות לנוער

נווה־יוסף חיפה – הפועל ירושלים 2:3; הפועל חיפה – הפועל חדרה 2:5; מכבי יפו – הפועל ר"ג 1:1; הפועל באר־שבע – בית"ר ירושלים 0:2; הפועל כפר־סבא – מכבי חיפה 1:1; הפועל תל־אביב – בני־יהודה תל־אביב 0:1; מכבי פתח־תקוה – מכבי תל־אביב 1:3; מכבי נתניה – הפועל פתח־תקוה 0:2.

● ממלא המקום: שגר היי ריצ'רדסון, מי שאמור היה לשחק בשורות הפועל ר"ג, הפך ליועצו של המאמן אברהם חמו. בתצלום: חמו מקשיב לעצותיו של האמריקאי. במשחק הפסיד נגד הפועל ת"א במסגרת הגביע.

אילנה ברגר זכתה במאסטרס

אילנה ברגר זכתה במאסטרס של התחרות הבין־לאומית לנשים בטניס ע"ש האנה סלימם, לאחר שגברה בגמר על ההולנדית בריקבורן 4:6, 6:2.

ברגר זכתה בפרס כספי של 800 דולר.

בתחרות לזוגות נשים, ניצחו: דליה קוריאל ושגית דורון את [illegible] 2:6 [illegible]

אבכום וחיין [illegible] זכו ב־350 דולר.

בתחרויות לגברים, [illegible] 3:6, 6:3 [illegible] 4:6 [illegible] 6:7 בתואר לזוגות [illegible] 2:6 [illegible] 6:4 [illegible]

התכנית טובה – אך מאין יימצא הכסף להגשמתה?

קופת־חולים הכללית מציעה תכנית של שינויים יסודיים בשירותיה, התואמת את צרכי המבוטחים, אך ללא הידברות מוקדמת עם הרופאים וללא הבטחת מקורות המימון הדרושים לביצועה

מאת דנקה הרניש

יו"ר מרכז קופת־חולים הכללית, פרופ' חיים דורון, הציג בשבוע שעבר בפני תא כותבי הרפואה תכנית לשינויים יסודיים בשירותי המוסד, שינויים שאפשר להגדירם כמהפכניים כמעט בהשוואה למצב הנוכחי ברפואה הציבורית. התכנית מבקשת להתמודד עם הבעיות המכבידות היום על הרפואה הציבורית ועל מבוטחי הקופה, כולל חיסול התורים הארוכים לניתוחים ולטיפולים שונים, אפשרויות סבירות לבחירה חפשית של רופא ראשוני, התייעצויות עם מנהלי מחלקות של בתי־החולים במקרים מוצדקים מבחינה רפואית, ובראש ובראשונה – הפרדה מוחלטת בין הרפואה הציבורית לבין הרפואה הפרטית.

התכנית כבר אושרה על־ידי הגופים המוסמכים במוסד, אבל רק עתה מתחיל פרופ' דורון במשא־ומתן עם ארגון הרופאים של קופ"ח על תנאי עבודתם בעתיד, כאשר התכנית תיכנס לשלב של ביצוע. כלל העלות של השינויים המבוקשים טרם סוכמה. יתר על כן, פרופ' דורון הודיע, כי כל ההוצאות שיתלוו לסדרי העבודה המתוכננים יהיו על חשבון הקופה, אם כי כבר היום מתוקצבים שירותי הרפואה הציבורית רק ב־90 אחוז מן הצרכים האמיתיים. המבוטחים יוסיפו לקבל את כל השירותים המשופרים ללא כל תשלום ישיר מצידם.

פרופ' חיים דורון

את הפתרונות התקציביים תובע פרופ' דורון ממשרד האוצר.

זו דרך תמוהה להצגת תכנית: ללא הידברות מוקדמת עם רופאים, שאמורים לבצעה, ללא אומדן עלויות והבטחת מקורות מימון. בלי סיכום מחייב של כל התנאים המוקדמים הללו אסור להציג תכנית בפני הציבור הרחב. בלעדיהם אין התכנית בת ביצוע, והיא מבטאת רק רצונות ושאיפות. בשביל מה ליצור אשליה בציבור, כאילו בקרוב תוכל קופ"ח לספק את שירותיה בזמן הנכון ובצורה הנוחה ולצמצם על־ידי כך את הביקוש לרפואה השחורה? השגת המטרה תלויה בראש ובראשונה במשאבים כספיים, אבל האוצר אינו מדבר על תוספות לתקציב, אלא על המשך הקיצוצים דווקא.

המאבק על הגדלת השתתפות הממשלה בתקציבה של קופ"ח הכללית הוא מאבק לגיטימי בהחלט, מה עוד שבשנים האחרונות צומצמה באופן דרסטי השתתפות זו עד ל־5.4 אחוזים נטו היום. הקצבה ממשלתית בשיעור כזה למוסד שמספק שירותי בריאות ל־85 אחוז מכלל האוכלוסיה בארץ היא בלתי־הוגנת – בהגדרה מאופקת. עם זאת, לנוכח המציאות הכלכלית בארץ קשה לצפות ברצינות לתוספות ניכרות לתקציבי הבריאות, אם בכלל. סימן השאלה הגדול לגבי אפשרות השגת המימון ממקורות ממשלתיים להגשמת המשימות, שהציג פרופ' דורון, מחייב חיפוש דרכים אלטרנטיביות, כי התכנית מתווה דרך נכונה להוצאת הרפואה הציבורית מן המשבר העמוק שלה. אם אין מנוס מהטלת המימון המשלים על המבוטחים בצורת תשלום תמורת שירותים מסוימים – צריכים לקבל גם דרך זו. היא עדיפה על הרמת הידיים והטלת האשמה על האוצר שמסרב להקצות משאבים. על המאזנים מוטל עתיד הרפואה הציבורית בארץ. אך פרופ' דורון נזהר מאוד מלנקוב באפשרויות נוספות למימון התכנית.

ויתור על פרקטיקה פרטית

התכנית היא טובה ועונה על צרכי השעה. עיקרה – הפרדה גמורה בין הרפואה הפרטית לבין הרפואה הציבורית במערכת האשפוז. מטרה זו מתכוונת קופ"ח להשיג על־ידי חיוב של מנהלי מחלקות, חטיבות ויחידות בבתיה"ח לוותר באופן מוחלט על פרקטיקה פרטית. הם ייבחרו לתפקיד במכרז, שאחד מתנאיו יהיה שבעל התפקיד לא יעסוק בשום עבודה אחרת. הבחירה תהיה לתקופה בת שבע שנים עם אפשרות של הארכה אחת בלבד. קופ"ח תאפשר למנהלי המחלקות, החטיבות והיחידות לקיים התייעצויות מיוחדות במרפאות החוץ של ביה"ח בשעות אחה"צ והערב תמורת תשלום מן המוסד. בדרך זו יוכלו חולים מסוימים, בהתאם למצב מחלתם ולפי הפניה מצד הרופא המטפל, לפנות לרופאים בכירים לצורך התייעצות. קופ"ח גם תבטיח, שלאחר סיום תקופת עבודתו המוגדרת של מנהל מחלקה יוצעו לו תפקידים רפואיים בכירים אלטרנטיביים, תוך שמירה על תנאי השכר והעבודה שלו.

בכל בתיה"ח הכלליים של קופ"ח יוקמו חטיבות רפואיות. מנהל החטיבה יכהן בתפקידו שלוש שנים, עם אפשרות להיבחר לשתי קדנציות נוספות. מנהלי יחידות יתמנו לפרק־זמן של חמש שנים עם אפשרות למינוי חוזר של עד לשתי קדנציות. למנהלים הנוכחיים של מחלקות, מכונים ויחידות תאפשר קופ"ח פרישה מוקדמת.

אין ספק שיש בתנאים המוצעים פיתויים לא מעטים לוויתור על פרקטיקה פרטית. אין גם ספק שדרישתה של קופ"ח ממנהלי המחלקות לוותר על כל עבודה רפואית אחרת, שאינה כרוכה בתפקיד, מוצדקת ביותר לאור העובדה, שמנהל המחלקה חולש על סדרי האשפוז של 30 חולים ואף יותר ועל סדר העבודה בחדרי הניתוח.

ניתוחים גם אחה"צ ובערב

השיטה הממוחשבת של הזמנת התורים לניתוחים מתוכננים, הקיימת היום באופן חלקי, תונהג לפי התכנית בכל בתיה"ח של קופ"ח. בחדרי הניתוח יעבדו גם במשמרת שניה ותורחב הפעילות הכירורגית בימי ו'. בנוסף לכך יוגדל מספרם ותוגדל פעילותם של חדרי הניתוח ושל המתקנים לכירורגיית יום בבתיה"ח. כל הקרנות המחלקתיות יאוחדו לקרן אחת של ביה"ח וידידיו. קרן זו תפעל בשיתוף הדוק עם הנהלת ביה"ח ועל־פי הנוהל שנקבע על־ידי הוועדה המנהלת של קופ"ח.

טיפולים כירורגיים ואחרים בבתיה"ח האזוריים יוכלו לבצע גם רופאים מקצועיים בקהילה, אם יקבלו מעמד של „רופא מסונף" – attending physician. האחריות על זמן ההמתנה לניתוחים מתוכננים בבתיה"ח תוטל על המנהלים הרפואיים של המחוזות. במקרים של קביעת תורים בלתי־סבירים לניתוחים מתוכננים בבתיה"ח יוכל המבוטח לפנות למנהל הרפואי של המחוז ולבקש את התערבותו להסדרת העניין.

מגמתה של קופ"ח לגבי השירותים בקהילה היא, בראש ובראשונה, להגדיל את מספר הרופאים המתמחים והמומחים ברפואת המשפחה ואת מספר המרפאות המוכרות להתמחות זו. היום מועסקים במרפאות קופ"ח כ־600 רופאים צעירים שהתמחו ברפואת המשפחה. קופ"ח מתכוונת גם להפעלה נוספת של המרפאות העירוניות הראשוניות בשעות אחה"צ על־ידי רופאי משפחה ורופאי ילדים. בריכוזים העירוניים הגדולים תורחב שיטת הרופא העצמאי, במיוחד ברפואה הראשונית. למבוטחים תינתן אפשרות לבחור את הרופא הראשוני – רופא כללי, רופא משפחה, רופא ילדים – מתוך רשימה של לא פחות מ־15 רופאים באיזור.

השירותים הקיימים ברפואה המקצועית במחוזות יורחבו על־ידי עבודתם של רופאים בכירים מבתיה"ח: סגנים בכירים, סגנים ורופאים ראשיים. הם יעבדו על־פי שיטת הרופא העצמאי בשעות אחה"צ והערב.

אלה הם השינויים העיקריים שמציעה קופ"ח להנהיג, בתנאי שיסופקו לה המשאבים הכספיים הדרושים. התכנית מכסה את נקודות התורפה שגרמו להתפשטותה של הרפואה השחורה במערכת הרפואה הציבורית. מימוש התכנית יביא לצמצום הביקוש לרפואה השחורה וייתן לחברי הקופה שירותים רפואיים ללא המתנה ממושכת וללא התרוצצויות אינסופיות. צריך רק לקוות, שגם במקרה שהאוצר יאכזב, יידעו הקופה וההסתדרות למצוא את המקורות הדרושים לשינויים היסודיים, שמתחייבים מן המצב הנוכחי העגום במערכת הרפואה הציבורית.

תצלום של קטע מפני מאדים במצלמות החללית „ויקינג". המכתש בצידו השמאלי של התצלום נוצר על־ידי פגיעת מטאוריט בקוטר של 24 ק"מ

מטאוריטים גם ממאדים

מספר המטאוריטים שנחתו על כדור־הארץ ונתגלו עד כה מגיע ל־10,000 בקירוב. רובם ככולם באים אלינו מאי־שם במערכת השמש והם התגבשו סמוך לאחר היווצרותה של מערכת זו, לפני כ־4.6 מיליארד שנה. אולם ידועים מטאוריטים ספורים – עד כה שמונה – שהרכבם רומז על גיל צעיר יותר, וממילא גם על מקור אחר. שלושה כאלה נתגלו בתחילה בהודו, במצרים ובצרפת, ואחר־כך נתגלו עוד חמישה כאלה – בארה"ב, בניגריה, בברזיל ובאנטרקטיקה. לפי הרכבם נראה, שהם נוצרו מגושי לבה שהיו נוזליים עד לעת האחרונה, במושגים גיאולוגיים – לפני כ־1.3 מיליארד שנה.

מה מקורם של מטאוריטים אלה? הירח אינו בא בחשבון לעניין זה, משום שהוא נוצר אמנם אחרי היווצרות מערכת השמש, אבל עדיין בתקופה קדומה מאוד – לפני כ־4 מיליארד שנה. לכן נפל החשד על כוכב־הלכת נוגה, ועוד יותר על מאדים, משום שכוח הכבידה על פניו נמוך יותר מאשר על פניו של נוגה ולכן סביר יותר, כי גושי סלעים הצליחו להינתק ממנו, וכן משום שהאטמוספירה שלו דלילה יותר, ולכן תהיה התנגדותה לסלעים המתעופפים קטנה יותר.

כך עלתה ההשערה שהמטאוריטים המיוחדים הם חלקיקי לבה מותכת, שהועפו לחלל בעקבות פגיעתו של מטאוריט אחר, ענקי, בפניו של מאדים. אבל תיאוריה זו עמדה בפני בעיה קשה: כדי שחלקיקים אלה יגיעו למהירות מילוט של 5 ק"מ לשניה, הדרושה כדי שיוכלו להימלט משדה הכבידה של מאדים ולהגיע אלינו, צריך שפגיעת המטאוריט הגדול במאדים תהיה עזה מאוד – עד כדי לאדות את הסלעים הסמוכים למקום הפגיעה, ואז ממילא אין גושים מוצקים שיכולים להיזרק לחלל.

שני חוקרים מן המכון הטכנולוגי של קליפורניה סבורים, כי הם פתרו סתירה מדומה זו. הם ניסו לברר, מה יקרה כאשר המטאוריט פוגע בפניו של מאדים באלכסון, ולא בזווית הקרובה לזווית ישרה. לצורך ההדמיה של אפשרות זו הם השתמשו ברובה המסוגל לירות כדור במשקל של 30 גרם, עשוי חומר פלסטי וטנטאלום, במהירות של 7 ק"מ לשניה. הם ירו כדורים כאלה בזוויות שונות לעבר סלעים בהרכב שונה, אחר־כך נעזרו במחשב – ולבסוף הסיקו את המסקנות הבאות: אם המטאוריט פוגע בפני מאדים בזווית ישרה, כי אז אמנם הסלעים הסמוכים למקום הפגיעה מתאדים. מאידך, כאשר הפגיעה היא בזווית קטנה מאוד, גושי הסלע נשארים אמנם מוצקים, אלא שהם מקפצים אז על פני הכוכב – כמו אבן שמוטלת על המים בזריקה אופקית במעט – ותוך כדי כך הם נשחקים ואובדים.

לא כן המצב, כאשר הפגיעה היא בזווית הנמצאת בין שתי האפשרויות הנ"ל – של 25 עד 60 מעלות. גם במקרה זה מתאדים הסלעים שבקרבת מקום הפגיעה, אלא שהגז הנוצר באופן זה אינו מתפזר לכל הכיוונים, כי אם יוצר סילון מרוכז אדיר הנע בכיוון הפוך לתנועתו הקודמת של המטאוריט הגדול. תוך כדי זרימתו, במהירות של עד 20 ק"מ לשניה, הגז סוחף עימו סלעים הנמצאים בדרכו ומאיץ אותם למהירות ההימלטות הדרושה, מבלי לפגוע בשלמותם.

ומה עולה לבסוף בגורלם של מטאוריטים קטנים וחדשים אלה? שני החוקרים טוענים, כי הם ינועו במסלול הדומה לזה של מאדים, ובסופו של דבר הם יחזרו לצור מחצבתם. אולם חלק קטן מהם ינועו במסילות אחרות, שיביאון לבסוף לידי התנגשות עם כדור־הארץ – וזה הסוד, סבורים השניים, מאחורי אותם שמונת המטאוריטים ה„צעירים" שנתגלו על הכוכב שלנו.

חוקרים בארה"ב מזהירים:

יחסים הטרוסקסואליים אינם ערובה נגד איידס

חלפו הימים כאשר „אנשים מהוגנים", אלה המקיימים יחסי מין רק עם נשותיהם ורק בדרך הטבע ואינם צורכים סמים, יכלו להיות בטוחים שלא ילקו באיידס. הסטטיסטיקות האחרונות שנערכו בארה"ב מלמדות, שהסכנה האורבת להם עדיין קטנה מאוד, אם נשווה אותה לזו האורבת להומוסקסואלים שיש להם בני־זוג מרובים ולנוטלי סמים במזרקים העוברים מאדם לאדם – אבל לא עד כדי כך שהם יכולים להתעלם ממנה כליל.

העברת המחלה גם במגעים הטרוסקסואליים נפוצה למדי בהאיטי ובכמה ממדינות אפריקה, וכן בקרב המהגרים לארה"ב הבאים ממדינות אלה, ואילו בקרב אמריקאים ותיקים היא היתה עד כה נדירה מאוד ומקרים אלה היוו רק כאחוז אחד מכלל מקרי האיידס. כיום כבר מגיע שיעור זה לשני אחוזים בקירוב, מהם 80% נשים. אם נמנה גם את מקרי האיידס בקרב המהגרים, נמצא שארבעה אחוזים מכלל מקרי האיידס בארה"ב מקורם ביחסים הטרוסקסואליים.

בארה"ב כולה נרשמו עד כה כ־27,000 מקרים של איידס, ו־15,000 מהם הסתיימו במוות. בין הערים מוליכה ניו־יורק, עם 7,696 מקרים. 156 ממקרים אלה, כלומר כשני אחוזים, הם תוצאה של יחסים הטרוסקסואליים. 80% מאלה שחורים או היספנולים. עדיין נשארים, איפוא, 20% הצריכים לעורר דאגה מיוחדת בקרב הלבנים.

המצב נראה מדאיג עוד יותר לרגל שלושה מחקרים שנערכו לאחרונה. מחקר אחד בקרב 58 זוגות באוניברסיטת מיאמי ומחקר אחר בקרב 93 זוגות במרכז הרפואי ע"ש מונטיפיורי בניו־יורק הראו שמחצית ויותר מאלה שקיימו יחסים הטרוסקסואליים קבועים עם חולי איידס נדבקו מהם בנגיף. נמצא שהנגיף יכול לעבור, בעקבות מגעי מין מקובלים דרך נרתיק האשה, באותה מידה מגברים לנשים ומנשים לגברים. תוך כדי עריכת המחקר באוניברסיטת מיאמי הוסיפו 16 מחולי האיידס לקיים יחסי מין במשך שנה עד שלוש שנים, מבלי להשתמש באמצעי מניעה – על אף אזהרות הרופאים. התוצאה: 13 מבני זוגם, כלומר 80%, נדבקו מהם. 12 חולים אחרים שעו לאזהרות הרופאים והם עצמם, או בני זוגם, השתמשו בקונדומים. התוצאה: מקרב אלה לקו רק שניים במחלה. הדבר מוכיח, מצד אחד, כי הקונדום מספק הגנה מסוימת, אך מצד שני נמצא שגם הוא איננו בטוח לגמרי. עוד לימדו שני מחקרים אלה, שנגיף האיידס הועבר בעיקר כאשר בן הזוג הראשון נדבק במחלה עקב השימוש בסמים, ואילו כאשר לקה בה בגלל עירויי דם – סכנת ההעברה היתה קטנה יותר. להבדלים אלה עדיין לא נמצא שום הסבר, ובאמת קשה להבין, מדוע צורת ההידבקות המקורית יכולה להשפיע על מידת הסיכון בהעברת הנגיף לבן הזוג ליחסי מין.

למחקר השלישי, שנערך על־ידי ד"ר תומס פיטרמן מן המרכז לבקרת מחלות של משרד הבריאות האמריקאי, תוצאות אניגמאטיות עוד יותר. כאן נעשתה הבדיקה בקרב בני זוגם של 73 אנשים, שנדבקו בנגיף באמצעות עירויי דם. נמצא שפה היתה סכנת ההידבקות, תוך כדי יחסי מין, קטנה הרבה יותר מאשר במחקרים הקודמים: נדבקו רק 5% מן הגברים ו־16% מן הנשים.

יצוין שבכל שלושת המחקרים האלה נעשתה הבדיקה בזוגות, שקיימו ביניהם יחסי מין בצורה סדירה ובמשך תקופה ממושכת למדי. דעת החוקרים היא, שהזדווגות אחת ויחידה עם אדם חולה איידס כמעט שאינה מסוכנת.

אחד ממקורות הדאגה בארה"ב הוא השינוי שחל בתפרוסת האיידס בהאיטי. כאשר המחלה נתגלתה שם לראשונה, לפני כחמש שנים, היו רוב החולים שם הומוסקסואלים או צרכני סמים – ואילו היום זוקפים שם יותר מ־80% מן המקרים ליחסי מין הטרוסקסואליים. יש החוששים, שמגמה דומה תסתמן גם בארה"ב, אם כי מומחים רבים אחרים נוטים לבטל חשש זה בהצביעם על התנאים המיוחדים השוררים בהאיטי, כגון עירויים של דם נגוע ויחסי מין עם בני־זוג רבים. אופטימיסטים אלה מצביעים גם על כך, שמחלות מין נפוצות הרבה יותר בהאיטי – וגם באפריקה – מאשר בארה"ב, וכי ייתכן שזו אחת הסיבות להבדל בתפוצת האיידס כתוצאה מיחסים הטרוסקסואליים. הם סבורים כי אדם הלוקה, למשל, בעגבת או בזיבה יש לו יותר תאי דם לבנים – שבהם נקלטים נגיפי האיידס – באברי המין שלו, בהשוואה לאדם שאינו לוקה במחלות אלה.

אם כך ואם כך, שלטונות הבריאות האמריקאיים אינם רוצים להמר על גישה אופטימית זו, והם ממליצים להטרוסקסואלים לשנות את נוהגי חיי המין שלהם: לקיים יחסי מין עם בני־זוג קבועים ומוכרים ואולי גם, ליתר בטחון, להשתמש בקונדומים או באמצעי הגנה אחרים.

לשמוע דיבור, לא לשמוע רעש

עזרי השמיעה לכבדי־שמיעה הם מגברי קול, שאינם מסוגלים – כמו גם האוזן של אדם בעל שמיעה תקינה – להבחין בין סוגי הקולות השונים. כאשר איש כבד־שמיעה נתון בסביבה שיש בה רעשי רקע חזקים, הוא מסובב את המתג במכשיר השמיעה שלו ומחליש את הרעש, אך באופן זה גם קשה לו יותר לקלוט קולות שהוא מעוניין לשמוע, כגון דיבור.

מהנדס חשמל מאוניברסיטת אילינוי ואודיולוג (מומחה קול) מן האוניברסיטה הקתולית בוושינגטון מצאו פתרון לבעיה זו. הם המציאו עזר שמיעה המצויד במסנן מיוחד ובמחשב. הם תכנתו את המחשב כך שיהיה מסוגל לאתר פונמות – אבני הבניין של הלשון, המורכבות מתנועות ועיצורים בתדירויות מסוימים. המסנן מעביר [illegible] אלה ומשגר אותן למגבר, ולעומת זאת [illegible] בולם את כל שאר הקולות והופך אותם לזמזום חרישי. כיוצא בכך הוא בולם ערב־רב של קולות דיבור, המושמעים בעת ובעונה אחת מפיותיהם של כמה וכמה אנשים, למשל בשעת „שיחת קוקטייל", משום שאז הפונמות מתערבבות זו בזו ויוצרות יותר רעש בלתי־מובן.

אבל לעזר השמיעה החדש יש גם חסרון ניכר: כיוון שאין הוא מסוגל אלא להעביר קולות דיבור, הוא גם משמיט קולות אחרים שבעל המכשיר מעוניין דווקא לשמוע אותם – למשל יצירות מוסיקליות. אולם אין זה חסרון של ממש, משום שכאשר בעל המכשיר הולך לקונצרט, הוא יכול להפעיל מתג מסוים ולהפסיק את פעולת המסנן.

ארבעה יצרנים של עזרי שמיעה בארה"ב כבר מיישמים את ההמצאה החדשה. תוספת המחיר הנדרשת היא כ־250 דולר.

אחד משני הממציאים מפתח עתה מתקן נוסף, המיועד לאנשים בעלי שמיעה תקינה שעובדים בסביבה רועשת, כגון מכונאים של מנועי מטוסים או פועלים העובדים ליד סדרי הרכבה בבתי־חרושת. המכשירים האלה יסננו את רעשי הרקע, אך יאפשרו מעברם של קולות אנוש.

פרופ' אריה הראל בן 75

מאת דנקה הרניש

גופים רבים חברו יחד לציון מלאת 75 שנה לפרופ' אריה הראל, המשלב בחייו רפואה ומחקר רפואי, פעילות ציונית ובטחונית ומעשים הומניסטיים. משרד הבריאות, עיריית תל־אביב־יפו, הפקולטה לרפואה על שם סאקלר באוניברסיטת ת"א, מרכז רפואי ת"א על שם אליאס סוראסקי ואפילו התזמורת הקאמרית הישראלית היו בין יוזמי האירועים, שנערכו בשבוע שעבר לכבוד חתן היובל, ביניהם קונצרט חגיגי מיוחד, שהתקיים במוזיאון ת"א.

פעליו הרבים של פרופ' הראל כוללים תרומה חשובה ביותר לפיתוחו של המרכז הרפואי בת"א. הוא היה גם האיש הבכיר שעמד מאחורי פתיחת בית־הספר לרפואה באוניברסיטת ת"א. תפיסתו המיוחדת לגבי השירות הרפואי לקהילה היתה מכרעת בפיתוח תכניות החינוך הרפואי בפקולטת סאקלר. הישגיו בשטח המחקר הביאו לו הכרה בינלאומית.

גם היום ממשיך פרופ' הראל בפעילותו בתחום הרפואה הציבורית ובעבודתו המחקרית במכון וייצמן, וכן הוא מכהן כנשיא מגן דוד אדום. מעל ומעבר לכל ההישגים והתפקידים שמילא וממלא, משמש פרופ' הראל „מוסד של איש אחד" לעזרה רפואית־אנושית לאלפים רבים של חולים, עולים ונזקקים מכל שכבות הישוב.

פירות פומלו. משמאל – פרי חשוף; מימין – פרי עטוף ב„סטרץ'"

יריעת פלסטיק דקיקה מגינה על פירות הפומלו לאחר הקטיף

בשנים האחרונות גדלו שטחי הפומלו בארץ. רוב הפרי מיוצא לשוקי חו"ל, ישראל היא כיום המדינה היחידה המשווקת פרי זה באירופה.

עקרות־בית רבות מנצלות את קליפת הפומלו להכנת ריבות ופירות מסוכרים ולפיכך אין זה רצוי להשתמש בחומרים כימיים לשימור הפירות כנגד רקבונות, המתהווים במשלוח ובאחסון. מאותן סיבות עצמן גם אין זה רצוי להשתמש בדונגים לשמירה על מוצקות הפרי ולשיפור מראהו. התבקש איפוא פתרון ייחודי לשמירה על פירות הפומלו מעת הקטיף ועד השימוש בהם על־ידי הצרכן במשך תקופה, הנמשכת לפעמים שבועות אחדים.

צוות מחקר מן המחלקה לאחסון פירות וירקות במרכז וולקני בבית־דגן, שכלל את י. וקס, ד"ר ע. חלוץ, א. דעוס וגב' אלה לומניץ, בחן השפעת טיפולים שונים על כושר ההשתמרות של הפרי באחסון. הצוות מצא, כי שימוש ביריעת פי.וי.סי. 20 מיקרון, המכונה „סטרץ'", מאפשר אריזה של הפירות הבודדים בצורה ידנית, ללא שימוש במכונה המכווצת את העטיפה בחום, כנדרש בעטיפות פלסטיק אחרות.

הוכח, כי פירות פומלו שנארזו ביריעות „סטרץ'" נשמרו היטב שבועות אחדים בטמפרטורה של 11 מעלות ושיעור הרקבון בהם היה נמוך מאוד בהשוואה לזה שהתפתח בפירות אשר הוחזקו באותם תנאים ללא עטיפת ה„סטרץ'". העטיפה מנעה מעבר ההדבקה ברקבונות עובש מפרי נגוע לפרי בריא, הקטינה במידה ניכרת ביותר את קצב איבוד המשקל מהפרי ולא פגמה בטעמו.

בעקבות ממצאים חיוביים אלה הוחל ביצוא פומלו לחו"ל בעטיפת „סטרץ'" בפירות הראשונים של העונה, שמקורן באזורי הגידול החמים (הערבה והבקעה) הרגישים במיוחד לרקבונות.

עם הפנים לשיקום הערים הקיימות

בפקולטה לארכיטקטורה של הטכניון מציעים רפורמה בתכנון האורבאני – ובתכנית הלימודים

מאת יוסף מיכלסקי

בפקולטה לארכיטקטורה של הטכניון מעלים לאחרונה שאלות לגבי תכנונם והקמתם של יישובים קהילתיים. האם, למשל, התפיסה של יישובים קהילתיים כמו כפר־ורדים ליד מעלות או פינהר ליד טבעון היא נכונה? או שמא היא מתאמת לציפיותיהן של שכבות מסויימות באוכלוסיה – לבנות לעצמן איכות חיים טובה יותר? כיצד עומדת תפיסה זו מול התופעות של התגוונות מרכזים עירוניים רבים כגון הדר־הכרמל והעיר התחתית בחיפה? האם היישובים הקהילתיים אכן קשורים להתיישבות, או שהם שכונות עירוניות בודדות לכל דבר ולכן אין טעם לפזר אותם על פני הארץ, נוכח המחסור בקרקע. כלום לא היה עדיף להקים את כפר־ורדים בתוך מעלות כדי לחזקה, במקום לבנות אותו בסמוך לה?

בפקולטה לארכיטקטורה רווחת התפיסה, שלא יהיה מנוס משיקום הערים הקיימות. „הכניסה פנימה", כהגדרת המומחים, צריכה למנוע את התפוררותם של המרכזים והאתרים ההיסטוריים הקיימים בערים. יש לתכנן מחדש את הערים הקיימות, הם אומרים, ולשקמן מבחינה אדריכלית וכלכלית כאחת, דוגמת העבודה שנעשתה בעיר העתיקה בירושלים, בטילת של תל־אביב וביפו העתיקה.

פרופ' יגאל צמיר הוא אחד האנשים המרכזים בפקולטה, העובדים מאחורי המגמה להחיש את התכנון־מחדש ואת שיקום המרכזים העירוניים. „הערים לא יוכלו לגדול בלי סוף", הוא אומר, „בלי לפעול למען החייאת המרכזים שלהן. הכוונה היא לשיקום בתחום המגורים, חיי החברה, רמת השירותים והחיים הכלכליים. צריך לעצור את ההתפשטות ולהסתכל פנימה לתוך הקיים: להאט את קצב פיתוח התשתית באזורים חפשיים ולשקם בניינים קיימים. פעולה כזאת תחנך את האדריכלים להתחשב בטופוגרפיה, בהיסטוריה ובמסורת של הארץ כאלמנטים חיוניים בתכנון".

לימודי תואר שני – התמחות

ויכוח זה התעורר על רקע תנאים אובייקטיביים ובעקבות החלטת הפקולטה לפתוח מסלול התמחות בבינוי ובעיצוב ערים.

פרופ' צמיר סבור, כי את התכנון האורבאני קובעים כיום אנשים המתמחים בהיבטים תחבורתיים, כלכליים, סוציולוגיים ומשפטיים, והדגשים הם בתוכניות מתאר. מתמקדים, למשל, ביעודי קרקע וזכויות בניה. תכניות המתאר בישראל כמעט שאינן עוסקות באיכות הארכיטקטונית ברמה עירונית. כך, למשל, המושג של „דמות העיר". אינו קיים כלל בתכניות הללו ההתייחסות לתפקידי הכבישים ולאזורי התכנסות של אוכלוסיה – לצורכי בילוי וניהול חיי חברה בסביבה אסתטית – היא התייחסות שולית בלבד.

פרופ' צמיר מודה, שגם הטכניון אינו נקי מאשמה לגבי הנעשה בתחום עיצוב או, נכון יותר, אי־עיצוב ערים בישראל. עובדה היא שהפקולטה לארכיטקטורה לא השכילה עד כה לעודד תהליכי התמחות וליצור בית־אולפנא ראוי לשמו לתכנון עירוני. לאחרונה מנסים לשנות את המצב ובמסגרת הרפורמה הוחלט, שסטודנט בפקולטה יוסיף אמנם, כמו בעבר, ללמוד חמש שנים לתואר ראשון ויקבל הכשרה בסיסית ותואר בתחום האדריכלות, אולם תוארו לא ישקף התמחות בתחום בינוי ערים כבעבר. הוא יוכל להתמחות לתואר שני במשך שנתיים נוספות של לימודים, ואז יזכה בתואר של מומחה לבינוי ועיצוב ערים. שינוי זה הוא יוצא־דופן, משום שבעבר נעשתה ההתמחות בתואר שני במסגרת מחקרית ולא בתחום פרופסיונאלי. מגמת השינוי היא למלא את החלל הקיים בהכשרת המומחים בתחום האורבני.

לפי־שעה נמצאת התכנית החדשה בשלביה הראשונים והפירות ייקטפו רק בעוד כמה שנים, כאשר יוכשרו האדריכלים המומחים לעיצוב עירוני. הכשרה וגיבוש של קבוצת מומחים כאלה, במקביל לתודעה המתעוררת בחוגים רחבים בארץ לגבי החיוניות שבשינוי דמויות הערים והצרכים האובייקטיביים, יגרמו בסופו של דבר, סבורים אנשי הטכניון, לשיקום הערים ולשיפור איכות החיים בארץ.

מצלמה יפאנית לשימוש חד־פעמי

חברת „פוג'י" היפאנית הוציאה לאחרונה לשוק את הלהיט החדש שלה – מצלמה חד־פעמית. כאשר באותו יום ניסה אחד מחברי המערכת של ירחון בין־לאומי לצילום להשיג מצלמה כזאת, הוא חזר בידיים ריקות: כל המלאי שסופק לחנויות בבוקר – כבר אזל בצהריים. אפילו חברת „פוג'י" הופתעה מהצלחתו המסחררת של המוצר החדש שלה.

„פוג'י 110" איננה, למען האמת, מצלמה ממש, כי אם סרט צילום שהותקן בקופסת צילום פשוטה. הסרט אינו אמור לשמש תחליף למצלמה אלא כאשר זו נשכחת בבית. הוא מאפשר 24 חשיפות בעלות מהירות של ISO 100. ברגע שהסרט נמסר לפיתוח, הלקוח מקבל בחזרה רק את הסרט המפותח ואת התצלומים, בעוד הקופסה החיצונית נשארת בחנות ומוחזרת אחר־כך ליצרן.

هكذا من الاصل

קלאסי וקל

הפסטיבל השלישי לגיטרה ייפתח מחר ב„בית ליסין" בת"א

מאת ישראל דליות

שוחרי גיטרה, בעיקר קלאסית, יוכלו, במשך עשרה ימים רצופים (החל ממחר), להקשיב לנגינתם של גיטריסטים ישראליים ואורחים מחו"ל. ביניהם צעירים בתחילת דרכם ו„כוכבים" כמו שין איציו פוקדה מיפאן ורוברטו אאוסל מארגנטינה. בין הנגנים המקומיים: ירום זרביב, איטירדו רויטמן, אורי ברונה, ישראל רשקובסקי, נפתלי להב, ראובן פרוסי, אוריאל אטלס, באלדי אוליר, אבנר שטראוס, ז'אן קלוד ג'ינגס, איתמר ארז ואחרים.

בנוסף למופעים הקלאסיים יגנגנו גם הרכבים קאמריים עממיים ולהקות ג'אז, בנגינה סולנית, בדואטים (עם זמרה, חליל וצ'לו), שלישיות וחבורות בהשתתפות כלי נקישה.

נראה שהפסטיבל הצעיר הולך ומתבסס כאירוע שנתי קבוע. מהחידושים הבולטים השנה: קונצרט סימפוני עם התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוח שלום רונלי ריקלים (25.11) בהשתתפות שני גיטריסטים ישראלים כסולנים: אברהם ספקטור (קונצ'רטו לגיטרה מאת ויואלדי) ואורלי לבן (קונצ'רטו לגיטרה של מנואל פונסה). התזמורת תנגן את הסימפוניה מס. 29 מאת מוצארט ומחולות רומניים מאת בארטוק. (הקונצרט יוגש גם בעין חרוד ב־26.11, גן שמואל ב־28.11 ובקיבוץ יבנה 2.12).

ספקטור (34) יליד ארה"ב, למד במקסיקו ובארה"ב. הופיע לראשונה ברסיטל יחיד בגיל 8 וזכה בפרס ראשון בתחרות הלאומית לגיטרה של מקסיקו־סיטי ב־1968. בפאריס קיבל פרס שני בתחרות לגיטרה מטעם „רדיו צרפת" ב־1972.

אורלי לבן היא צעירה ילידת הארץ, תלמידה של מנשה בקיש ובוגרת האקדמיה למוסיקה בת"א. מופיעה כיום בקביעות בערבי סולו ובהרכב של דואו עם חליל. בפסטיבל בחרה לנגן יצירה המושמעת לעתים נדירות בארץ. „קונצ'רטו דרומי" (קונצ'רטו דל סור) לגיטרה ולתזמורת קאמרית מאת המלחין המקסיקאי פונסה (1882־1948), מחבר הנעימה הפופולארית „אסטרליטה". היצירה הוקדשה לאנדרה סגוביה ובוצעה לראשונה ב־1941.

– למה החלטת לנגן את הקונצ'רטו הזה?

„אני מעריכה מאד את המוסיקה של פונסה, מלחין מצויין אבל לצערי די מקופח ונשכח אצלנו. מרבים להשמיע בארץ את הקונצ'רטו דה ארנחואז וקונצ'רטות אחרים של רודריגו. עם כל הכבוד לרודריגו, אין שום סיבה אובייקטיבית להתעלם מהקונצ'רטו היפה של פונסה. ברצוני לנסות לגוון את הרפרטואר. פונסה חיבר גם יצירות תזמורתיות חשובות ואופרות בסגנון קלאסי, נעימות ברוח עממית מקסיקאית וכמובן קטעים לגיטרה. גיטריסטים גדולים מנגנים אותו."

– איזה חשיבות יש לפסטיבל מיוחד לגיטרה?

„הפסטיבל יכול לתרום בין השאר לקידום ולעידוד הנגינה וההאזנה לגיטרה הקלאסית שאינה כה מטופחת בארץ, כמו הגיטרה הספרדית וככלי לליווי זמרה. הגיטרה הקלאסית עומדת, כמובן, ברשות עצמה עם רפרטואר רציני ומכובד."

מופעים בודדים יתקיימו בין השאר גם באולם האזורי של קיבוץ כברי ובאולם „הנרי קראון" בירושלים. תקליטי גיטרה ותווים של יצירות לגיטרה יוצעו לקהל במחירים מוזלים, במהלך הפסטיבל. פרטים מלאים אפשר לקבל אצל המפיקים וב„בית ליסין".

„קבוצת אלטרנטיבה" תעלה, החל מהחודש הבא, באולם „צוותא" בת"א, את המונודרמה „בעלי – שקספיר", בביצוע **מיה אנגלר**. סיפור חייהם הסוער של ויליהם שקספיר ואשתו אן האתאווי, כפי שסיפר אותם שקספיר ב־27 מיצירותיו, עובד לבמה ובויים על ידי **שמחה ספקטור** ומוצג מנקודת מבטה של האשה. בהצגה גם שירים פרי עטו של שקספיר שהולחנו על ידי מיה אנגלר ועובדו על ידי **בני נגרי**. את התפאורה והתלבשות עיצבה **טלי יצחקי**.

„דרך להפצת תרבות"

קו־פרודוקציות ישראליות־צרפתיות במסגרת מכון התרבות הצרפתי

מאת מירי פז

ז'אן לוק גאוואר, מנהל מכון התרבות הצרפתי שליד שגרירות צרפת בישראל, מחפש נתיבים אל קהל חדש של צרכני תרבות צרפתית בישראל, לאו דווקא פרנקופילים מובהקים שהם אורחיו הקבועים של המכון מזה שנים. באמתחתו שורה ארוכה של תוכניות בתחומי הקולנוע, הספרות, התיאטרון והאמנות הפלאסטית, שיעוררו עניין גם בקרב מי שהתרבות הצרפתית אינה תרבות־אם ואפילו לא אחות שלהם. במרוצת שנת פעילות אחת, מאז נתמנה לכהונתו הנוכחית, הספיק להתערות בעיקר בבבכי התרבות הישראלית. אחת הדרכים שלו לקרב ישראלים לפעילות המכון תהיה בפרויקטים מיוחדים המציינים נקודות מפגש בין שתי התרבויות, הישראלית והצרפתית.

כך, למשל, „גילה" גאבאר שלאה גולדברג עסקה, בנוסף על כתיבת שירה, תרגום ומאמרי ביקורת, גם בקולאז'ים אמנותיים. הצירוף של משורר־אמן מוכר לו, כמובן, גם מצרפת. הוא העלה רעיון להציג במשותף קולאז'ים של לאה גולדברג לצד קולאז'ים סוריאליסטים של המשורר הצרפתי ז'ק פרוור (המוצגים עתה בספריה הלאומית בפאריס). באותה מסגרת תוצג גם תערוכה משותפת של עופר ללוש הישראלי ופיליפ מוליין הצרפתי, שלדברי גאבאר יש יסודות דומים בעבודותיהם.

אחת לחודש יתקיימו במכון הצרפתי ערבים ספרותיים, חלקם גם בעברית, שבהם יקראו סופרים ישראלים מיצירותיהם. כן יידונו יצירות צרפתיות על ידי חוקרים וסופרים ישראליים. לפתוח תוכנית אחת תוקדש לאמנים ולסופרים ישראליים שהשתלמו בצרפת. ברב־שיח הם יספרו על המטען וההשפעה הצרפתיים בעבודתם. אחד מערבי המשוררים יוקדש להצגת מחבר שירה של משוררים תל־אביביים ומשוררים בני העיר טולוז, תאומתה של תל־אביב. תכניות אלה מתקיימות בשיתוף פעולה עם פרופ' דוד מנדלסון, ראש החוג לצרפתית באוניברסיטת ת"א.

בין הקו־פרודוקציות הישראליות־צרפתיות תיכלל גם הפקת תיאטרון. בחודש מאי יגיע לישראל במאי צרפתי שיעבוד במשך חודש ימים עם צוות שחקנים צרפתים וישראלים על הצגה. כמו כן ייובאו ארבע הצגות צרפתיות שהועלו בפסטיבל אוויניון האחרון. המכון הצרפתי יסייע גם לאנשי תיאטרון ישראליים (כבראה אלכס פלג וניקו ניתאי) בהעלאת מחזות צרפתיים על הבמה העברית. לפי שעה מדובר במחזה של לולה בלוך. בנוסף על התכניות החדשות, מתכוון ז'אן לוק גאוואר להרחיב את פעילות הקורסים וההשתלמויות במכון. 2000 ישראלים שוקדים במכון מדי טרימסטר על לימוד השפה הצרפתית. בנוסף על לימודי השפה יתקיימו במכון סדנאות תרגום ספרותי בהדרכת מישל אליה, סדנאות קולנוע בהדרכת ד"ר מיכל פרידמן וימי עיון שיוקדשו לנושאים נבחרים בקולנוע הצרפתי.

ז'אן לוק גאוואר אינו רואה בפעילותו דיפלומטיה גרידא. „זו לא דיפלומטיה", הוא אומר. „זו דרך להפצת תרבות". גאוואר, יליד העיר בורדו, למד הסטוריה, ספרות ובלשנות. במקום להמשיך בהוראה, ביקש להתאוורר תקופת־מה בעבודה בחו"ל. כך, הוא אומר, הגיע אל הדיפלומטיה. תפקידו הדיפלומטי הקודם היה במארוקו שבה עשה חמש שנים. באמצעות הדיפלומטיה, הוא מודה, נזדמן לו להגשים חלום ישן. „כיוון שאיני יכול ליצור בעצמי, רציתי לשרת יוצרים אחרים, לקשר ביניהם, להביאם לתודעה של ציבור רחב. התפקיד שלי מאפשר לי מפגש אינטנסיבי עם תרבויות אחרות. זה תמיד מפגש מרתק שבצידו גם למידה: אני לומד שאנחנו הצרפתים, איננו, ככלות הכל, מרכז העולם. זה לכשעצמו לא מעט".

בין במה לספר

תיאטרון

מאת חוה נובק

תיאטרון הספריה: „המוקיון" על פי היינריך בל; עיבוד וביצוע חיים חובה; בימוי יוסף כרמון; תפאורה ותלבושות דפנה רצין קהילה; תאורה ג'ודי קופרמן

חיים חובה עושה בתיאטרון „הספריה" הרמת־גבי מעשה הדומה לעבודתו של חייט הגוזר ותופר חליפה על פי מידותיו. ברשותו של חובה החייט־שחקן היתה יריעת בד גדולה ברמות ספרו של הנודע של היינריך בל, „המוקיון", כדי לגזור ממנה את הבגד הבימתי שלו. הוא בחר בחתיכות המתאימות ביותר לגופו־משחקו, ולא היתה זאת מלאכה קלה.

היות ובזמן האחרון הולכים ומתרבים העיבודים הבימתיים לספרים, כתבתי כבר כי לא תמיד אפשר להפוך פרוזה לדרמה, באמצעות משחק בלבד. לעתים נוצרת הרגשה שמהספר נשאר בעיקר השלד ושהשחקן או השחקנים מנסים למלא אותו כל אחד לפי יכולתו. זה מה שקורה בערך גם לחיים חובה.

לפנינו שחקן מוכשר בהחלט, היודע את מלאכתו, ומצליח לבנות דמות, זו של מוקיון מקצועי, קשיש, כפי שהוא חוזר ומדגיש, „באופן רשמי לענף הבידור". האגס שגיד שלו הוא מוקיון עצוב, גם בחייו הפרטיים. הוא מתגעגע געגועים עזים לאהובתו שעזבה אותו כדי להתחתן עם איזה קאתולי, מנסה לקשור קשרים עם סביבתו, מתקומם נגד עבר אבותיו, נגד הנאצים, נאבק עם אדישות הקרובים אליו – אמו ואחיו שאינם מתייחסים אליו כאל יצור בעל רגשות ורגישות של אמן, ומנסה „לחפש את עצמו". כל זאת, כאשר מבחינה מקצועית דועך כוכבו, אולי משום שהקהל אינו אוהב ליצן העצוב לא רק על הבמה.

כל הפעולה הבימתית בהצגתו של חובה – או כמעט כולה – מבוססת על ההרהורים של האגס. כדי שהיצירה לא תהפוך לסתם מונולוג ארוך, ממלא אותה השחקן בפעילויות יומיומיות שונות – הוא סותב מזוודה מתחנת רכבת אחת לאחרת, נכנס לדירתו עמוסת החפצים (לא בדיוק נחוצים, אפילו ליצירת אווירה), מדבר בטלפון, מתרחץ, אוכל ומה לא. את השתיקות הרבות בין המונולוגים שלו הוא ממלא בפעילויות אלה – מלט הסותם את החורים בשלד. כל מה שהוא עושה עשוי טוב מבחינה משחקית. גילום הדמות מעביר כנות, עצב והתלבטויות רבות. אין זיופים. אך משום מה, אין המתרחש על הבמה מצליח לרתק ולסחוף את הצופה. המסר עובר במהירות, ולאחר מכן רק לועסים את הדברים המתמשכים מעבר לנחוץ או לנסבל.

הבמאי, יוסף כרמון, התרכז בעיקר בהדרכת השחקן וההתרחשות הבימתית הפכה למבצע של שחקן, למעין תרגיל (מוצלח לכשעצמו), אך אינו מספק את רעבונו של הצופה למעשה בימתי של ממש שיביא בפניו את הספר. לכל היותר עובר כאן הגרעין, אך הדקויות של יצירת היינריך בל לא באות לכלל ביטוי.

טוב מאוד לשחקן, בלתי מספיק למעבד.

ברטולוצ'י בסין

לאחר כמה שנות העדרות מצלם ברנרדו ברטולוצ'י בסין את סרטו החדש „הקיסר האחרון"

„הם אינם די אגרסיביים", טען ברנרדו ברטולוצ'י כנגד עשרות הניצבים שצעדו לבושים במדי המשמר האדום ברחובות פקין כשהם מניפים דיוקנאות ענק של היו"ר מאו וצועקים „יחי היושב ראש מאו טסה טונג". תושבים מקומיים עמדו בוהים בהם ובפוסטרים שהודבקו על קירות הבניינים וזהירים בסיסמאות „מוות לאימפריאליזם האמריקאי" ו„לעולם לא נשכח את מאבק המעמדות". רבים ציחקקו, חייכו או פשוט נפנפו הלושות בספרונים האדומים שבידיהם. „הם חיים בעולם אחר לגמרי", אמר ברטולוצ'י כשהוא מתבונן בהם, לאחר הפעם הרביעית האחרונה בה צולמה הסצינה. הניצבים הצעירים, שנחו בצל אותה שעה, גוייסו מתוך בתי ספר תיכוניים מהסביבה.

„הם אינם נראים אותנטיים" הפטיר ליו נגשן, בן 40, לשעבר איש המשמר האדום, העובד היום כחברת ירקות באזור הצילומים. „אנשי המשמר האמיתיים צעדו בסדר מושלם וצעקו באדירות. היו גם חברים שהגיעו לדמעות התרגשות". ברטולוצ'י, הבמאי האיטלקי המוכשר, שהביא לקולנוע את יצירות המופת „הקונפורמיסט", „1900", „אסטרטגיית העכביש" ואחרות, נמנע משך שנים ארוכות מליצור, בשל מצב נפשי ירוד. האתגר הקולנועי שלקח על עצמו, צילום סרט עלילתי בסין העממית, מלהיב את דמיונם של אוהדיו הרבים, הנוטים להאמין שהבמאי, אינטלקטואל בעל רגישות ויזואלית יוצאת דופן, לא איבד מקסמו. הסצינה שצולמה אותו יום אמורה היתה לשחזר ארועים שהתרחשו ב־1966, בראשית התקופה בה החל מאו להפעיל את המהפכה התרבותית והוא יופיע בסוף הסרט, שאמור להימשך שעתיים ומחצה. מאו הזניק את המהפכה התרבותית שבין 1966־1976 על ידי שילוח צעירי המשמר האדום למחוק את השאריות שנותרו מסין הפאודלית וההולכה המעמדית. המשמרות האדומים הצו את הארץ, התעמרו בבני הארץ, גרמו נזקים לאתרים תרבותיים, היסטוריים ומקומות פולחן. הסצינה המדוברת צולמה בסמוך לאחוזת הקבר של מאו, שם מונחת גופתו בסרקופג עשוי קריסטל. „זה היה גל ענק" נזכר ליו נגשן בעומדו מחוץ לחנות הירקות שלו: „נסחפנו בו כולנו. כשהתאוששנו, זה כבר היה מאוחר מדי". המהפכה התרבותית, המוכרת היום רשמית בסין כאסון, הסתיימה זמן קצר לאחר מותו של מאו בספטמבר 1976.

„הקיסר האחרון", סרטו של ברטולוצ'י המופק בעלות של 20 מיליון דולר, מתעד את סיפור חייו של הקיסר האחרון של סין, פו יי. סיפור העלילה נמשך 70 שנה, החל ב־1908 כשמתמנה יי לקיסר בהיותו בער רך. הוא הודח כעבור שלוש שנים והיה כלוא בעיר האסורה עד 1924. הוא התמנה שנית לקיסר ב־1934 תחת השלטון היפאני במדינת הבובות מאנצ'וקו, בצפון מזרח סין. לאחר ההשתלטות הקומוניסטית ב־1949 הוחזק יי בבתי כלא עד 1959 ואז היה לגנן בפארק הבוטני בפקין עד מותו ממחלת הסרטן ב־1967. ההסרטה החלה באוגוסט בפקין, בכיכובו של השחקן הסיני־אמריקאי ג'ון לון („שנת הדרקון") בתפקיד פו יי. רוב הסצינות צולמו בפקין, השאר בצפון סין בצ'אנגצ'ון. הסרט, שידבר אנגלית, מיועד להפצה באוקטובר 1987.

אמיר רותם

וידאו במוזיאון

[illegible] לכאן מכותו זכבר מפסטיבל הווידאו [illegible] במונבליאר, צרפת, בשנה שעברה [illegible] תוצרת מקורית [illegible] קרטים שנמשכו [illegible] מוסיקליים קצרים ועד [illegible] במוזיאון תל אביב [illegible] של הקרנה [illegible] מונבליאר שנערך [illegible] מוקרנים שתים [illegible] 11/12.

עוד קודם לכן, ב־[illegible] אביב מבחר של סרטי [illegible] אלה באים מעשייה [illegible] של פרסומת [illegible] ולוקרנה בבתי הקולנוע [illegible] הצרפתי ז'אן [illegible]

[illegible]

חליליות הקסם

מייקל בארקר, אמן החלילית מהולנד, חזר לירושלים ויערוך החל מהיום, קורס למוסיקה עתיקה וקורס למוסיקה בת־זמננו במרכז למוסיקה, במשכנות שאננים.

בשעות הבוקר יתקיימו שעורים למוסיקה חדישה (שטוקהאוזן, קאגל בריו ואחרים). קורס זה נועד למלחינים, סטודנטים וחובבי מוסיקה והוא יכלול הדגמות של מוסיקה מודרנית לחליליות (אפילו בצירופים אלקטרוניים).

בשעות אחה"צ תתאזר החלילית לכור מחצבתה ויערכו ביצועי אמן לנגנים ולאנסמבלים בתחומי המוסיקה העתיקה. במסגרת זו תשתתף נגנית האנסמבל החלילנית ז'יל מן דה לאו. חלילנים מקצועיים, תלמידים וחובבים, ושוחרי מוסיקה מכל חלקי הארץ, מוזמנים לצפות בשיעורים ללא תשלום.

ישראל דליות

הצד האפל של הורוד

מי שהנהיג בשנים האחרונות את ה„פינק פלויד" יוצא למלחמה נגד „הפרוייקט החדש" של הלהקה

מאת אמיר רותם

„הפינק פלויד שלמים, בריאים ומקליטים", היתה ההודעה לעתונות שיזמה חברת EMI לפני עשרה ימים. יש ודאי מי שיתרגש מהידיעה המרגיעה הזו שמשמעותה היא שהלהקה המכניסה ביותר בתולדות הרוק, מהשרידים האחרונים של דור המגא־להקות של שנות השישים והשבעים, ממשיכה לצוף על פני נהר הפופ הזורם אל ים התקליטים שלעולם איננו מלא. אך הסיפור שמאחורי ההודעה אינו כל כך פיוטי. יש מי שהיה רוצה לראות את השם „פינק פלויד" נמחק ממצבת הלהקות הפעילות וקוראים לו רוג'ר ווטרס. ווטרס היה בשנים האחרונות הסיבה היחידה להמשך קיומה המפוקפק של הלהקה. היה מי שטען, במידה רבה של צדק, שהלהקה הצליחה להזרקן בכבוד יחסי רק הודות לכך שהיתה למעשה ללהקת הליווי של ווטרס.

בראשית הדרך, כשעידן הפסיכדליה הראשון החל לפרוח, בשיכולת מוסיקלית נחשבה יותר מאישיות מוסיקלית, המילה היתה „תקליטי קונספטואליה" ייצרו אנשי ה„פלויד" עבור ארוכי השיער „מוסיקה אפית לצרכי התמסטלות", על פי הגדרת אחד האוהדים. סיד בארט, סטודנט מעט מוזר לאמנות כתב את השיר שהופיע על התקליטון הראשון של הלהקה. שיר בשם „ארנולד ליין" שסיפר על טרנסווסטיט הגונב תחתוני נשים. ידידו מנעוריו של בארט, רוג'ר ווטרס, יחד עם הקלידן ריצ'ארד רייט והמתופף ניק מייסון הרכיבו את שאר הלהקה. השלושה שמו לב שבארט הולך ונעשה יותר ויותר מוזר. הסמים, נהוג לומר, „דפקו" לו את הראש. לאחר הוצאת התקליט אריך הגבן הראשון „החלילן בשערי השחר", הלך המצב והחמיר. בהופעות היזות בארט פשוט נגרר אל הבמה שם התנודד, בוהה אל תוך האולם כשידיו תלויות לצד הגוף, מסרבות להתקרב למיתרי הגיטרה. בפברואר 1968 הוחלף בארט על ידי גיטריסט מוכשר, ידיד נעורים אחר, דייוויד גילמור. בארט נכנס לתקופה ארוכה אל בין כתלי המוסד הסגור. „צלוחית מלאת סודות", „אמא לב אטום", „צידו האפל של הירח", „הלוואי והיית כאן" (שהוקדש לבארט הסגור) ו„החומה" – רק כמה מההצלחות הגדולות של הלהקה במרוצת השנים. אלה לוו במופעים אקסטראוואגנטיים שכללו קרני לייזר, בובות מעופפות ומטוסים קלים שריחפו מעל ראשי הצופים הנלהבים.

„הסכינים נשלפו", אומר רוג'ר ווטרס בדרמטיות אופיינית באולפנו הביתי, שם הוא מקליט בימים אלה תקליט סולו. „רוג'ר הוא חיה זועמת ואני מתכוון להלחם בו", אומר כנגדו דייוויד גילמור, המשמש כאחד המפיקים של התקליט החדש אותו מקליטה שארית פליטת „פינק פלויד". לצורך ההקלטה הצטרף לגילמור ומייסון, ריק רייט שפרש מהלהקה לפני שמונה שנים. משפטנים מעריכים שאם הפרשה תגיע לבית המשפט העליון היא עשויה לעבור את עלות תביעת הזכויות של אלטון ג'ון בשנה שעברה, שעמדה על מיליון וחצי לירות שטרלינג.

ותיקים או לא, מסתבר שה„פלויד" הם עדיין סחורה חמה. התקליט „צידו האפל של הירח" שנמכר עד היום בלמעלה מ־19 מיליון עותקים (!!) וממוקם במצעד מכירות התקליטים בארה"ב זו השנה ה־13 ברציפות, הוא היום מתקליטי הלייזר הנמכרים ביותר. הלהקה שלא הוציאה תקליט מאז 1983, עת יצא „החיתוך האחרון" אותו כתב ווטרס נחשבה, למחוסלת עד לפרשה האחרונה. „דייוויד גילמור לא אהב כמה מהשירים ב'החיתוך האחרון'", מגלה ווטרס היום. „הוא לא חשב שיש לבקר את פעולות הממשלה הבריטית בדרום האוקיינוס השקט, אך לא הציע חומר חליפי". ווטרס שמע על הכוונה לאחד את השלישיה הנותרת תחת השם הוותיק, בעת שהתייצב לישיבת מועצת המנהלים של קונצרן „פינק פלויד" וגילה כי נפתח חשבון בנק חדש למימון „הפרוייקט החדש של 'פינק פלויד'".

„השם 'פינק פלויד' תיאר קבוצת מוסיקאים העובדת יחדיו", אומר ווטרס „קבוצת אנשים זו כבר אינה עובדת יחד. לי יש חלק שווה בשם כמו לכל שאר החברים. יש לי תחושה, ובכך איני מתכוון להאשים איש עדיין, שנטילתו המחודשת של השם נעשתה משיקולים מסחריים".

„מבחינתנו", אומר גילמור, „ווטרס עזב את הלהקה בדצמבר האחרון, ולנו אין כל כוונה להפסיק לעבוד יחד או לוותר על שמנו. איש עוד לא טען עד היום 'פינק פלויד' זה אני. כל מי שעושה זאת אינו אלא חצוף ביותר". חברת התקליטים מושכת ידה מהסכסוך כטענה שזהו קרע פנימי בין חברי להקה. ווטרס טוען שחברות תקליטים עוסקות בחומרים המוסיקליים משיקולים כספיים. קשר לו לראות אנשים גודשים את חנויות התקליטים מתוך תקווה לשים יד על העותק החדש של תקליטה של להקה המתקראת „גילמור, מייסון ורייט".

יש עוד סיבה לחטוף אבוקדו

מבצע אבוקדו ברשתות:
קו-אופ והיפר קו-אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.

קח פרי ותהיה, לי בריא!

1.85 ש"ח לק"ג
מחיר מירבי לצרכן
המבצע על זני אטינגר ופוארטה

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)